ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) سومر 15 جون 2026ع 29 ذوالحج 1447هه صفحا 06 - ملهه 30 ويهه شمارو (299)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

حڪومت عوام کي رليف تي ٻڌل بجيٽ ڏني آهي، عالمي ادارا پاڪستان ۾ سڌارن جي حمايت ڪن پيا: عطاالله تارڙ

بجيٽ ۾ پگهاردار طبقي، مزدور، هاري، ايڪسپورٽرز، عورتن ۽ وچولي طبقي سميت هر شعبي جي لاءِ مالي گنجائش پيدا ڪئي وئي، مهانگائي سنگل ڊجيٽ تي اچي وئي آهي

مناسبا جي ناڻي جا ذخيرا 17.2 ارب ڊالر پرڏيهين پارن پرڏيهه مان موڪليل ناڻو 33.9 ارب ڊالرن ۽ آءِ ٽي روانگي واپار 3.8 ارب ڊالرن جي سطح تي پهچي چڪو آهي

ماضي ۾ ملڪ جي بدقسمتي ٿيڻ جا شرط لڳايا ويندا هئا، شهباز شريف رياست جي بقا لاءِ پنهنجي سياست جي قرباني ڏيندي، نعرو لڳايو ته رياست کي بچائيندس، سياست جي پرواهه ناهي

پوري دنيا وزيراعظم شهباز شريف ۽ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي امن ڪوششن کي ساراهي پئي معاشي استحڪام کان پوءِ پاڪستان ترقي ۽ خوشحالي جي نئين منزل طرف وڌي رهيو آهي

اسان جڏهن مخالف ڌر جي بئنچن تي هئاسين تڏهن به ميثاق معيشت ۽ ميثاق جمهوريت جي ڳالهه ڪئي، اڄ حڪومت ۾ هئڻ باوجود به اهو ئي موقف برقرار آهي

عالمي ادارا پاڪستان ۾ سڌارن جي حمايت ڪري رهيا آهن. حڪومت مختلف عالمي حصيدارن سان پاڪستان جي نظام جي بهتري لاءِ تعاون حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪري پئي

اسلام آباد (اي پي پي) سنڌ سماءَ واري وفاقي وزير عطاالله تارڙ چيو آهي ته حڪومت معيشت کي استحڪام جي راهه تي گامزن ڪندي عوام کي رليف تي ٻڌل بجيٽ ڏني آهي پگهاردار طبقي، مزدور، هاري، ايڪسپورٽرز، عورتن ۽ وچولي طبقي سميت هر شعبي جي لاءِ مالي گنجائش پيدا ڪئي وئي، مهانگائي سنگل ڊجيٽ تي اچي وئي آهي پاليسي ريٽ 22 سيڪڙو کان گهٽجي 11 سيڪڙو تي اچي وئي آهي مناسبا جي ناڻي جا ذخيرا 17.2 ارب ڊالر جڏهن ته پرڏيهين پارن پرڏيهه مان موڪليل ناڻو 33.9 ارب ڊالرن جي سطح تي پهچي چڪو آهي آءِ ٽي روانگي واپار 3.8 ارب ڊالرن ٿائين وڃي پهتي جنهن ۾ فري لانسرز جو 995 ملين ڊالرن جو حصو به بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو2

قومي اسيمبلي ۾ ڀارت پاران درياهن تي آبي ذخيرا ناهي پاڻي روڪڻ خلاف احتجاج، ڏکڻ پنجاب لاءِ الڳ صوبو ڏنو وڃي: ميمبر

وفاقي بجيٽ ۾ اشرافيه کي رليف ڏنو ويو آهي، بزنس ڪلاس ۽ ڊيبٽ ڪارڊ تي فائدو عام ماڻهو کي نه ٿيندو، 8483 روپيا ڪمائيندڙ تي ٽيڪس مڙهڻ واري فيصلي تي نظرثاني ڪئي وڃي: شرميلا فاروقي

اسان جو دشمن ڀارت درياهن تي آبي ذخيرا ناهي پيو. داسو، مهمند، ڀاشا ڊيم لاءِ رکيل فنڊ ناڪافي آهن. ڏکڻ پنجاب جي احساس محرومي ختم ڪرڻ لاءِ الڳ صوبو ڏنو وڃي: مخالف ڌر ميمبر عامر ڊوگر

زراعت جي ترقي لاءِ بجيٽ ۾ ڪجهه به ناهي، صنعت جي بندش سان بيروزگاري ۾ اضافو ٿي پيو. سياسي استحڪام ۽ امن امان سان معاشي استحڪام ايندو ۽ سيڙپڪاري ٿيندي آهي

وفاقي بجيٽ کي مجموعي طور هڪ مثبت ۽ عوام دوست اڳڀرائي آهي، حڪومت جي معاشي استحڪام ۽ عوامي رليف لاءِ کنيل قدمن جي آجيان ڪريون ٿا: ميان خان بگٽي

گئس جا قدرتي ذخيرا نڪرڻ وارن ضلعن جي مقامي رهواسين کي پهرين گئس ڏني وڃي، بجيٽ جا مثبت ثمر بلوچستان جي ڏورانهن علائقن تائين پهچائڻ لاءِ وفاق ۽ صوبا گڏجي ڪم ڪندا

وزيراعظم، هٿياربند فوج امن استحڪام لاءِ مخلصاڻو ۽ تاريخي ڪردار ادا ڪيو آهي، خطي ۾ امن جي مثبت ماحول سيڙپڪاري ۽ اقتصادي ترقي لاءِ انتهائي سازگار آهي: ميمبر

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي ۾ ميمبرن چيو آهي ته درياهن تي آبي ذخيرا ناهي ڀارت اسان جي حصي جو پاڻي روڪڻ جي سازش ڪري رهيو آهي بجيٽ ۾ آبي ذخيرن لاءِ رکيل رقم ۾ اضافو ڪيو وڃي، ڏکڻ پنجاب جو احساس محرومي ختم ڪرڻ لاءِ الڳ صوبو ڏنو وڃي آخر پيٽروليم ليوي کي گهٽ ڪيو وڃي تي قومي اسيمبلي ۾ بجيٽ تي بحث ۾ بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو2

وڏي وزير سکر بئراج جي بحالي ۽ جديدڪاري منصوبي جي ڪامياب تڪميل جو افتتاح ڪيو

سنڌ حڪومت 23.436 ارب رپين جي رٿا کي تيزي سان مڪمل ڪري آبپاشي نظام کي محفوظ بڻايو آهي: مراد علي شاهه

سنڌو درياهه اندر موجود سڀني 44 بئراج گيٽ ۽ انهن جا هوسٽنگ سسٽم جديد ترين ڊيزائن مطابق تبديل ڪيا ويا آهن

اٽڪل هڪ صدي ڪانپوءِ پهريون ڀيرو بئراج جي فرش ۽ لاڳاپيل انفراسٽرڪچر جي جامع بحالي ڪئي وئي آهي

سکر (رپورٽ خالد ڀانبڻ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سکر بئراج جي بحالي ۽ جديدڪاري کي "سنڌ جي آبي تحفظ ۽ زرعي مستقبل لاءِ هڪ اهم سنگ ميل" قرار ڏيندي چيو آهي ته سنڌ حڪومت 23.436 ارب رپين جي هن وڏي رٿا کي تيزي سان مڪمل ڪري ڏکڻ ايشيا جي اهم ترين آبپاشي نظامن مان هڪ کي بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو2

ڪي فور منصوبو ڊسمبر تائين مڪمل ٿيندو، سکر حيدرآباد موٽروي تي ڪم ٻيهر شروع ڪيو ويو آهي: احسن اقبال

وفاقي حڪومت ڪراچي جي پاڻي جي مسئلي جي حل ۽ صوبي ۾ مواصلاتي نظام بهتر بڻائڻ لاءِ سمورا وسيلا ڪتب آڻي پئي

واپڊا وفاق کي خاطري ڪرائي آهي ته ڊسمبر تائين پاڻي هر صورت ڪراچي جي مقرره پوائنٽ تائين پهچايو ويندو

موٽروي منصوبو ايندڙ 3 کان 4 سال اندر مڪمل ڪيو ويندو جنهن سان سڄي سنڌ ۾ سفر انتهائي آسان ٿي ويندو

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي ۽ خصوصي قدمن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال چيو آهي ته سنڌ ۽ خاص طور ڪراچي لاءِ ٽن وڏن ترقياتي منصوبن تي ڪم جاري آهي. وفاقي حڪومت ڪراچي جي پاڻي جي پراڻي مسئلي کي حل ڪرڻ ۽ صوبي ۾ مواصلاتي نظام کي بهتر بڻائڻ لاءِ سمورا وسيلا ڪتب آڻي رهي بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: وفاقي راڄڌاني ۾ انڊرپاس جو ڪم ٿي رهيو آهي

پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ رت جي عطيي جو عالمي ڏينهن ملهايو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان سميت بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو2

سعودي حج ۽ عمره واري وزارت پاران خراب ڪارڪردگي ۽ ضابطن جي ڀڃڪڙي تي 21 عمره ڪمپنين معطل ڪرڻ جو اعلان

رياض (اي پي پي) سعودي حج ۽ عمره واري وزارت ضابطن جي ڀڃڪڙي ۽ بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو2

ڪراچي ۾ نئين تعمير ڪيل عظيم پورا فلاءِ ٽريفڪ لاءِ کوليو ويو، وڏي وزير افتتاح ڪيو

مڪاني ادارن واري کاتي جي مالي سهڪار سان ڪي ايم سي پاران مقرر مدي کان اڳ رٿا کي مڪمل ڪيو

منصوبو شاهراهه پٽو کان شاهراهه فيصل ۽ جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ تائين سڌو سنئون رابطو فراهم ڪندو

سنڌ حڪومت ڪراچي ۽ صوبي جي ٻين علائقن ۾ انفراسٽرڪچر جي ترقي جو عمل تيز ڪيو آهي: مراد علي شاهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه نئين تعمير ٿيل عظيم پورا فلاءِ اوور جو افتتاح ڪري چيو هي اهم شهري انفراسٽرڪچر رٿا شاهراهه پٽو شاهه فيصل ڪالوني، شاهراهه فيصل ۽ جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ جي وچ ۾ بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو2

ڪراچي: وڏو وزير مراد علي شاهه عظيم پورا فلاءِ اوور جي افتتاحي تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڊاڪٽر فياض عالم جي شخصيت ۽ خدمتون نئين نسل لاءِ مشعل راهه آهن: گورنر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گورنر سيد محمد نهال هاشمي ٽاليواري سماجي ڪارڪن ڊاڪٽر فياض عالم جي ڪتاب بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو2

رضاڪارانه ۽ بنا معاوضي رت عطيو ڪندڙ انسانيت جا حقيقي محسن آهن: گيانچند ايسراڻي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير جي صلاحڪار براءِ بحالي ڪاتو گيانچند ايسراڻي عالمي رت عطيو ڏينهن جي بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو2

بلديه ٽائون سانحي ڪيس مان بري ٿيڻ کي مبارڪباد پيش ڪريان ٿو: مصطفيٰ ڪمال

واقعي ۾ شهيدن جي وارثن کي خراج تحسين پيش ڪريون ٿا، جن عدالتي فيصلي کي قبول ڪيو

ايم ڪيو ايم جي باني يا ڪنهن ٻئي سان اسان جي ذاتي دشمني ناهي: پريس ڪانفرنس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي وزير ۽ ايم ڪيو ايم پاڪستان جي سينيئر اڳواڻ مصطفيٰ ڪمال چيو آهي ته ڪجهه ڏينهن بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو2

ڪراچي گهر اندر فائرنگ سبب نوجوان قتل، مختلف واقعن ۾ ٽي ڄڻا فوت

بن قاسم ۾ گهر ۾ جهيڙي جي دوران فائرنگ ۾ نوجوان بيدار علي قتل ٿي ويو

مختلف علائقن ۾ ڇت ڪرڻ، ڪرنٽ لڳڻ ۽ باهه ۾ سڙڻ سبب 3 ڄڻا فوت ٿي ويا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بن قاسم ٿاڻي جي حد اسٽيل مل روڊ جي ويجهو مسرور ڪالوني جي لڳ گهر ۾ جهيڙي جي دوران فائرنگ بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو2

سنڌ ۾ محرم الحرام دوران فول پروف سيڪيورٽي لاءِ جامع ۽ اثرائتا قدم کڻڻ جو حڪم

گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ امن امان جي قيام بابت کنيل قدمن تي غور ويچار

عوام جي جان و مال جو تحفظ سنڌ حڪومت جي پهرين ترجيح آهي، ڪابه ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي

شرپسند عناصرن، ڪالعدم تنظيمن ۽ شڪي ماڻهن جي سخت نگراني کي يقيني بڻائڻ جي هدايت

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار محرم الحرام 2026ع دوران امن امان جي قيام، عوام جي جان و مال جي تحفظ ۽ مجلس توڙي جلوسن جي فول پروف سيڪيورٽي کي يقيني بڻائڻ لاءِ لاڳاپيل اختيارين کي جامع ۽ اثرائتا قدم کڻڻ جون هدايتون جاري ڪري ڇڏيون آهن سنڌ جي گهرو وزير چيو آهي ته محرم الحرام دوران سيڪيورٽي انتظامن لاءِ فوري طور تي جامع ڪنٽيجنسي ۽ ڪميونيڪيشن پلان جوڙيو بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو2

لاڙڪاڻي واسي جو ايس ايڇ او ڪنڌيارو جي زيادتين خلاف احتجاج

ايس ايڇ او معذور ڀاءُ بابر کي گرفتار ڪري گم ڪري ڇڏيو آهي: نثار سيال

بلاجواز ڪنهن گم ڪيل جي آزادي لاءِ ايس ايڇ او 3 لک رپيا گهري رهيو آهي، انصاف ڪيو وڃي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي الهه آباد پاڙي جي رهواسي نثار احمد سيال پنهنجي پٽ نصيب سيال سان گڏجي لاڙڪاڻو پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته اسين اصل تعلقي ڪنڌياري جي ڳوٺ محمد علي سيال جا رهواسي آهيون 5 سال اڳ ٻارن جي تعليم جي سلسلي ۾ لڏپلاڻ ڪري لاڙڪاڻي شهر جي الهه آباد پاڙي ۾ رهائش اختيار ڪئي بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو2

اسلام آباد: سينيٽ چيئرمين يوسف رضا گيلاني جسٽس سرفراز ڊوگر جي پٽ جي وليمي ۾ شريڪ آهي

سکر: وڏو وزير مراد علي شاهه خورشيد شاهه ناصر شاهه اويس قادر شاهه ۽ جام خان شورو "سکر بئراج جي بحالي واري ڪم" جو افتتاح ڪري رهيا آهن

شامي فوج جي لبنان ۾ داخل ٿيڻ جون افواهون بلڪل بي بنياد آهن: احمد الشرع

جيستائين سرحدون مقرر ڪرڻ جو تعلق آهي ته اهي موجوده وقت ۾ ترجيح نه آهن

جاري بحرانن ۽ اندروني لڏپلاڻ جو اندازو اٽڪل ڏيڍ ملين ماڻهن جو لڳايو ويو آهي

دمشق (اي پي پي) شام جي صدر احمد الشرع شام جي فوج جي لبنان ۾ داخل ٿيڻ جي امڪان بابت گردش ڪندڙ افواهن بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو2

پاڪستان ۾ چوپائي مال جي شعبي ۾ اهم ڪاميابي، روسي ويڪسين جي فراهمي بحال

جانورن ۾ منهن ۽ کر جي بيمارين سبب لکين جانور متاثر ٿيا پيداوار ۽ روانگي واپار کي نقصان پهتو

ويڪسين جي فراهمي سان سان چوپايو مال جي بيمارين کان بچاءُ جو نظام بهتر ٿيندو

اسلام آباد (اي پي پي) چوپائي مال جي شعبي (لائيو اسٽاڪ) ۾ اهم ڪاميابي تحت روسي ويڪسين جي فراهمي بحال ٿي بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو2

اسان پي ٽي آءِ جي دور جي فسطائيت ۽ جمهوريت جو چهرو ڏٺو آهي: احسن اقبال

ان دور ۾ اسان ايوان جي گرفتار ميمبرن جي پروڊڪشن آرڊر جاري ڪرڻ لاءِ اسپيڪر کي منٿون ڪندا هئاسين

هڪ شخص تحريڪ التوا جو فيصلو ڪندو هو، آرڊر آف دي ڊي به ان جي مرضي سان ناهيو ويندو هو

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي ۽ سڌارن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال چيو آهي ته اسان پي ٽي آءِ جي دور جي بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو2

سکر: گرمي وڌڻ سبب قائم ڪيل هيٽ اسٽروڪ ڪيمپ تي ماڻهن کي ميئر سکر ارسلان شيخ شربت پياري رهيو آهي

نائب وزيراعظم اسحاق ڊار جو مصر ۽ ترڪي جي پرڏيهي وزيرن سان ٽيليفونڪ رابطي تي اتفاق

ٽيليفونڪ رابطي ۾ آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ گڏيل مفاهمت طرف ٿيندڙ اڳڀرائي تي ڳالهيون ٿيون

پرڏيهي پارن وزيرن ايندڙ اڳڀرائي جي حوالي سان گڏيل رابطن ۾ رهڻ تي پڻ اتفاق ڪيو

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ڇنڇر ۽ آچر جي وچ واري رات مصر جي پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعاطي سان ٽيليفونڪ ڳالهه ٻولهه ڪئي ٻنهي اڳواڻن بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو2

اسلام آباد ۾ نجي ادارن پاران اسڪول نه ويندڙ 4000 ٻارن کي داخلائون ڏيڻ جو اعلان

وفاقي سيڪريٽري تعليم جي ڪوشش سان "ڪو به ٻار پڙهڻ نه رهجي وڃي" مهم شروع ڪئي وئي

پيرا جي چيئرمين ڊاڪٽر غلام علي ملاح پاران نجي تعليمي ادارن کي خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي تعليم ۽ پيشيوارانه تربيت واري وزارت جي وفاقي سيڪريٽري جي بصيرت واري قيادت ۽ حصيدارن جي گڏيل ڪوشش جي نتيجي ۾ "ڪو به ٻار پڙهڻ نه رهجي وڃي" مهم بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو2

ڪراچي ڪنهن جماعت جي جاگير نه پر ملڪ جو معاشي مرڪز ۽ سنڌ جي گادي وارو شهر آهي: شرجيل ميمڻ

ايم ڪيو ايم کان اڳ وارو ڪراچي ڀتي خوري، ڪلن لاءِ قتل، ٻورين ۾ بند لاش ۽ لساني تعصب کان پاڪ هو

عوام چڱيءَ ريت ڄاڻي ٿو ته شهر کي امن ڪنهن ڏنو ۽ شهر کي ٻورين ۾ بند لاش ڪنهن ڏنا

سنڌ حڪومت شهر ۾ وڏي پيماني تي ترقياتي منصوبا شروع ڪيا آهن. مسئلا نعرن سان حل ناهن ٿيندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ايم ڪيو ايم جي اڳواڻ خالد مقبول صديقي جي بيان تي ردعمل ڏيندي چيو آهي ته ڪراچي ڪنهن هڪ جماعت جي جاگير ناهي پر ملڪ جو معاشي مرڪز ۽ بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو2

حيدرآباد: نئين پل تي ماڻهن گرمي سبب لسي پي رهيا آهن

زرداري برادري هميشه پيپلز پارٽي جي وفادار ساٿي رهي آهي: طالب حسين زرداري

ٻر افسوس ڳوٺ ڄام زرداري کي ترقياتي منصوبن ۽ سهولتن جي فراهمي ۾ نظرانداز ڪيو آهي

جيڪڏهن جائز مطالبن تي سنجيدگي سان غور نه ڪيو ويو ته زرداري برادري پنهنجو لائحه عمل جو اعلان ڪندي

ميهڙ (ن ع) ميهڙ راڄ پرسان ڳوٺ ڄام زرداري ۾ زرداري اتحاد سنڌ پاڪستان ضلع دادو جي صدر ۽ ڳوٺ جي چڱي مڙس بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو2

مٽياري ضلعي ۾ دل جي مريضن ۾ ڏينهون ڏينهن اضافو ٿي رهيو آهي: گلفام ڪاظمي

هالا ۾ جديد ٻين يونٽ قائم ڪرڻ جي تمام گهڻي ضرورت آهي ته جيئن مريضن جو بروقت علاج ڪري زندگيون بچائي سگهجن

منصوبي لاءِ حڪومتن ۽ ڊونرز سان رابطن جو فيصلو، مختلف شهرن ۾ ڪانفرنسون ڪرائڻ جو اعلان

هالا (ت ر) هالا ۾ سول سوسائٽي آف سنڌ جي بورڊ آف ڊائريڪٽرس جي اهم گڏجاڻي چيئرمين سيد گلفام ڪاظمي جي صدارت بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو2

مٽيجي ڪاٽي ۾ 20 ارب جي ڪرپشن جا ڪيس آهن، وزارت بچائڻ لاءِ ضمير جو سودو نه ڪندس: سعيد غني

اسان اهو تسليم ڪرڻ گهرجي ته اسان جو معاشرو ايترو مهذب ناهي جيترو ٻين ملڪن جو آهي

سنڌ پاڪستان جو پهريون صوبو آهي جنهن هوم بيسڊ ورڪرز کي قانوني حيثيت ڏني آهي

عورتن کي مردن سان گڏ ڪم ڪندي ڏسي خوشي ٿئي ٿي، پر اسان کي سماجي حقيقتن جو به احساس رکڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ واري وزير سعيد غني چيو آهي ته اسان کي اهو تسليم ڪرڻ گهرجي ته اسان جو معاشرو اجا ايترو مهذب ناهي جيترو ٻين ملڪن جو بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو2

راولپنڊي: هڪ اسڪوٽي تي ڌاريون پنهنجي منزل ڏانهن وڃي رهيون آهن

قومي اسيمبلي ۾ وفاقي بجيٽ تي عام بحث جاري، حڪومتي ميمبرن جي ساراهه، مخالف ڌر پاران تنقيد

بلوچستان ۾ امن امان کي ترجيح ڏني وڃي، اتي جا ماڻهو امن چاهين ٿا. ڦفتان بارڊر کي کوليو وڃي: جمال خان ڪاڪڙ

ملڪ ۾ مهانگائي جي ٻوڏ آهي، بجيٽ ۾ وچولي طبقي جي استعمال جون شيون مهانگيون ٿيون آهن: شاهد خٽڪ

پاڪستان انڊين فالس فليگ جو منهن ٽوڙ جواب ڏنو اسان پاڪ فوج سان گڏ بيٺل آهيون: ميمبر

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي ۾ ايندڙ مالي سال 2026-27ع جي وفاقي بجيٽ تي عام بحث اڄ تي به جاري رهيو ان دوران حڪومتي ميمبرن بجيٽ کي عام ماڻهو لاءِ سٺي ڪوشش قرار بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو2

لاهور: هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو چيئرمين نياز اختر هڪ اسٽال جو معائنو ڪري رهيو آهي

ايندڙ 24 ڪلاڪن دوران ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ موسم گرم ۽ خشڪ رهڻ جو امڪان

اسلام آباد (اي پي پي) ملڪ جي اڪثر بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو2

مولانا فضل الرحمان سان مشعال حسين ملڪ جي ملاقات، آزاد ڪشمير جي موجوده صورتحال تي ڳالهيون

اسلام آباد (اي پي پي) جمعون ڪشمير بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو2

سياسي ۽ عسڪري قيادت ۾ پاڪستان جو عالمي سطح تي امن لاءِ موثر ڪردار فخر جوڳو آهي: جمال رئيساڻي

ڳالهين، سفارتڪاري ۽ علائقائي ۽ عالمي استحڪام کي هٿي وٺائڻ لاءِ پاڪستان جي مستقل عزم جي عڪاسي آهي

وزيراعظم شهباز شريف، چيف آف آرمي اسٽاف ۽ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي اڻٿڪ محنت ساراهه جوڳي آهي

پاڪستان مستقبل ۾ به امن، استحڪام ۽ عالمي تعاون کي هٿي ڏيڻ ۾ پنهنجو مثبت ڪردار جاري رکندو

ڪوئيٽا (اي پي پي) قومي اسيمبلي جي ميمبر نوابزاده جمال رئيساڻي چيو آهي ته عالمي سطح تي امن جي قيام لاءِ پاڪستان جو هڪ اعتماد جوڳو ۽ ڀروسي جوڳو طور اڀرڻ پوري قوم لاءِ فخر جوڳو آهي هي ڪاميابي ڳالهين، سفارتڪاري ۽ علائقائي ۽ عالمي استحڪام کي هٿي وٺائڻ لاءِ پاڪستان جي مستقل عزم جي بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو2

ون يونٽ دور ۾ حيدر بخش جتوئي جو ڪردار امر هو، ترقي پسند تحريڪ کي منظم ڪرڻ گهرجي: سجاڳ ٽريبون

سنڌي ڏاهن ابراهيم جويو، جي ايم سيد ۽ قاضي فيض محمد تي سيمينار ڪرڻ گهرجن: پروفيسر اعجاز قريشي

حيدر بخش هارين جي خراب حالتن کي ڏسي سرڪاري نوڪري تان استعيفيٰ ڏئي جدوجهد ڪئي: ڊاڪٽر جعفر احمد

نوجوانن کي تعليم ڏيڻ ۽ ترقي پسند تحريڪ کي منظم ڪرڻ جي ضرورت آهي: سهيل سانگي / تاج مري ۽ ٻين جو خطاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي نامور دانشورن ۽ مفڪرن چيو آهي ته سنڌ جنهن ڏکئي دور مان هن وقت گذري رهي آهي ان ۾ حيدر بخش جتوئي جهڙن عالمن شاعرن ۽ جدوجهد ڪندڙن جي ضرورت آهي بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو2

ڪراچي: ڪامريڊ حيدر بخش جتوئي جي ياد ۾ منعقد ڪيل تقريب ۾ پروفيسر اعجاز قريشي ۽ ٻيا اسٽيج تي ويٺل آهن

خيرپور ناٿن شاهه ۾ قائم ڪيل وفا ناٿن شاهي پبلڪ لائبريري جي افتتاحي تقريب

صوبائي وزير ذوالفقار علي شاهه ۽ زبير احمد جوڻيجو گڏيل طور لائبريريءَ جو افتتاح ڪيو

لائبريري خيرپور ناٿن شاهه واسين لاءِ وڏو تحفو آهي، گورک کي سئنيٽيندي مونکي ٻه سال ٿيا آهن:ذوالفقار شاهه

وفا ناٿن شاهي پبلڪ لائبريري جي قيام سان علائقي ۾ علمي، ادبي ۽ تحقيقي سرگرمين کي نئين هٿي ملندي:زبير جوڻيجو

خيرپور ناٿن شاهه/ڪڪڙ (نمائندن وٽان) خيرپور ناٿن شاهه ۾ علم ادب ۽ مطالعي جي واڌاري لاءِ قائم ڪيل وفا ناٿن شاهي پبلڪ لائبريري جو باقاعده افتتاح هڪ پروقار تقريب ۾ ڪيو ويو افتتاحي تقريب بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو2

ڪي اين شاهه: صوبائي وزير ذوالفقار شاهه لائبريري جو افتتاح ڪري رهيو آهي

ليفٽيننٽ جنرل ڌيرج سيٺ ڀارتي فوج جو ايندڙ سربراهه مقرر ٿي ويو

نئين دهلي (اي پي پي) ليفٽيننٽ جنرل بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو2

ڪراچي ايئرپورٽ تي ڊرائيونگ لائسنس تي سعودي عرب وڃڻ جي ڪوشش ڪندڙ مسافر سوگهو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايف آءِ اي اميگريشن جي وڏي ڪارروائي: جعلي بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو2

لاهور: هڪ زخمي پورهيت پنهنجي سائيڪل تي خالي ڊٻا کڻي وڃي رهيو آهي

وزير پنهنجي گهرن جا گئس ۽ بجلي جا يوٽيلٽي بل پاڻ ادا ڪندا آهن: سينيٽر اعظم نذير تارڙ

بجيٽ قدمن تحت وزيرن کي ملندڙ 400 ليٽر پيٽرول مان گهٽ ڪري 200 ليٽر ڪيو ويو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) قانون ۽ انصاف واري وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ چيو آهي ته وزير پنهنجي گهرن جا گئس ۽بجلي جا يوٽيليٽي بل پاڻ ڀريندا آهن کين ملندڙ 400 ليٽر پيٽرول ۾ گهٽتائي ڪري 200 ليٽر ڪيو ويو آهي قومي اسيمبلي ۾ وضاحت ڪندي هن چيو ته بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو2

ٽنڊو محمد خان: محرم الحرام ويجهو ايندي ئي علم پاڪ سينگارڻ جون تياريون تيز

مير جي پڙ ۽ نظر محمد دولهه سميت مختلف هنڌن تي علم پاڪ سوار ڪرڻ جو سلسلو جاري

ٽنڊو محمد خان(ڊ ر) ٽنڊو محمد خان ۾ محرام الحرام ويجهو ايندي ئي علم پاڪ سينگارڻ ۽سوار ڪرڻ جون تياريون زورشور سان جاري آهن شهر ۽ ڀرپاسي جي علائقن سميت هر طرف علم پاڪ سينگاريا پيا وڃن ۽ شهر جي مرڪزي مير جي پڙ ،نظر محمد دولهه جو علم پاڪ سينگارڻ بعد بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو2

صوبائي گهرو وزير فائرنگ جي واقعن جو سخت نوٽيس ورتو، ايڊيشنل آءِ جي کان رپورٽ طلب

ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ فائرنگ سبب 3 ڄڻا قتل، عورتن ۽ ٻارن سميت 15 زخمي

اورنگي ٽائون ۾ اڻڄاتل هنڌان ايندڙ گولي لڳڻ سبب نوجوان شڪيل ۽ هٿياربندن هٿان ياسين قتل ٿي ويا

صفورا لڳ فائرنگ جي واقعي ۾ سيوهڻ واسي 45 ورهين جو شاهد پٽ سهيل سولنگي حياتي وڃائي ويٺو

مختلف علائقن ۾ اڻڄاتل رخ کان آيل گولين لڳڻ سبب عورتن ۽ ٻارن سميت 15 زخمي ٿي پيا

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ فائرنگ ۽ هوائي فائرنگ سبب 3 ڄڻا قتل ٿي ويا ۽ عورتن ۽ ننڍڙن ٻارن سميت 15 ڄڻا زخمي ٿي پيا. صوبائي گهرو وزير ضياءالحسن لنجار فائرنگ ۾ بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو2

ڪراچي: پروفيسر ڊاڪٽر انيس الدين ڀٽي ۽ ڪلب فوٽ جي بيماري ۾ مبتلا ٻارڙو

ڀارت سرحد تي بي ايس ايف جي فائرنگ، هڪ بنگلاديشي شهري فوت

اگرتلا (اي پي پي) رياست ترپيوره ۾ بنگلاديش سان لڳندڙ سرحد تي ڀارتي پيرا بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو2

ڀارتي رياست آسام ۾ بي ايس ايف اهلڪار آپگهات ڪري ڇڏيو

نئين دهلي (اي پي پي) ڀارتي رياست آسام جي ضلعي سري پومي ۾ عالمي بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو2

پاڪستان ۾ ڪلب فوٽ جي علاج بابت پروفيسر انيس الدين ڀٽي عالمي سطح تي مڃتا ماڻي

گذريل 30 سالن دوران ملڪ ۾ ڄمڻ وقت پيرن جي ٽيڙائپ جي علاج بابت تحقيق ڪئي وئي

هي تحقيق ٻارن جي پيرن جي پيدائشي بيمارين جي بهتر علاج لاءِ اهم قدم آهي: آرٿوپيڊڪ ايسوسيئيشن

ڪراچي (بيورو رپورٽ)پاڪستان آرٿوپيڊڪ ايسوسيئيشن (POA) ضياءُ الدين ميڊيڪل يونيورسٽي اسپتال ڪراچي جي نامور بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو2

ڄامشورو ۾ منشيات جي سرعام وڪري خلاف احتجاج

رهواسين حاڪم چانڊيو، عامر ڄاموٽ، مختيار ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ڇهن هفتن کان احتجاج ڪري رهيا آهيون پر انتظاميا ڪوبه نوٽيس ناهي ورتو

ڄامشورو (ڊ ر) ڄامشورو شهر مان شراب جي گٽي سوڊو منشيات جي سرعام وڪري خلاف بنيادي مسئلن جي حل لاءِ ڄامشورو جي شهرين پاران هفتيوار احتجاج جي سلسلي ۾ اڄ ستين آچر تي وڏي انگ بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو2

حيدرآباد: هڪ ٻارڙو گرمي سبب واهه ۾ وهنجي رهيو آهي

بقايا 1 ميمبر

حصو وٺندي شرميلا فاروقي چيو ته بجيٽ ۾ اشرافيه کي رليف ڏنو ويو آهي، بزنس ڪلاس ۽ ڊيبٽ ڪارڊ تي فائدو عام ماڻهو کي نه ٿيندو. هلندڙ مالي سال ۾ 850 ارب رپين جي ٽيڪس پگهاردار طبقي کان جمع ڪئي وئي، ٿرڊ شيڊول کي سکهه ڏيڻ سان 21 ڪيٽگريز وڌايون ويون آهن انهن ۾ روزمره جي استعمال جون شيون شامل آهن. هن چيو ته 8483 رپيا ڪمائيندڙ جي تعريف ڪئي وئي آهي ته هو غريب ناهي، ان تي نظرثاني ڪئي وڃي. مخالف ڌر جي ميمبر عامر ڏوگر چيو ته پيٽروليم ليوي کي گهٽ ڪيو وڃي. داسو مهمند، ڀاشا ڊيم لاءِ رکيل فنڊ ناڪافي آهن. اسان جو دشمن ڀارت اسان جي درياهن تي آبي ذخيرا ٺاهي رهيو آهي. صنعت جي بندش سان بيروزگاري ۾ اضافو ٿي رهيو آهي. سياسي استحڪام ۽ امن امان سان معاشي استحڪام ايندو ۽ سيڙپڪاري ٿيندي آهي. زراعت جي ترقي لاءِ هن بجيٽ ۾ ڪجهه به ناهي. ڏکڻ پنجاب جو احساس محرومي ختم ڪرڻ لاءِ انهن کي الڳ صوبو ڏنو وڃي. ملتان سکر موٽر وي ٺهي رهيو آهي، اهڙي طرح سکر حيدرآباد موٽر وي لاءِ هن بجيٽ ۾ پيسا رکيا ويا آهن. ان کي جلد شروع ڪيو وڃي. ملتان بهاولپور ڊبل روڊ منصوبو مڪمل نه ٿي سگهيو. ملتان کان ڊيره غازي خان ۽ ايم ايم منصوبو مڪمل ڪيو وڃي. هن چيو ته بجيٽ ۾ ڏکڻ پنجاب جي ضلعن کي نظرانداز ڪيو ويو آهي. پاڪستان مسلم ليگ (ن) بلوچستان جي قومي اسيمبلي جي ميمبر ميان خان بگٽي وفاقي بجيٽ کي مجموعي طور هڪ مثبت ۽ عوام دوست اڳڀرائي قرار ڏيندي حڪومت جي معاشي رخ کي ساراهيو. قومي اسيمبلي جي بجيٽ اجلاس ۾ حصو وٺندي هن معاشي استحڪام ۽ عوامي رليف لاءِ کنيل قدمن جي آجيان ڪئي ۽ ان عزم جو اظهار ڪيو ته هن بجيٽ جا مثبت ثمر بلوچستان جي ڏورانهن علائقن تائين پهچائڻ لاءِ وفاق ۽ صوبا گڏجي ڪم ڪندا. بجيٽ جي مختلف پاسن تي ڳالهائيندي هن چيو ته ملڪي ۽ عالمي سطح تي پاڪستان جي معتبر سڃاڻپ کي به اجاگر ڪيو. هن چيو ته وزيراعظم ۽ هٿياربند فوج امن استحڪام لاءِ جيڪو مخلصاڻو ۽ تاريخي ڪردار ادا ڪيو آهي، اڄ پوري دنيا ان کي ساراهي رهي آهي. هن خطي ۾ امن جي مثبت ماحول کي سيڙپڪاري ۽ اقتصادي ترقي لاءِ انتهائي سازگار قرار ڏنو. پنهنجي ٽڪ جي پنجن ضلعن خاص ڪري ڊيره بگٽي ۽ سبي جي ترقي تي فوڪس ڪندي مسلم ليگ (ن) جي ميمبر هڪ اهم ۽ تعميري مطالبو ايوان سامهون پيش ڪيو. هن چيو ته هي بجيٽ جو هڪ بهترين ۽ مثبت اصول هئڻ گهرجي ته جن ضلعن ۾ گئس جهڙا قدرتي ذخيرا نڪرن ٿا، اتي جي مقامي رهواسين کي سڀ کان پهرين گئس جي سهولت فراهم ڪئي وڃي ته جيئن اتي جو عام ماڻهو سڌي ريت ملڪي ترقي جي ان سفر ۾ شامل ٿي سگهي. ميان خان بگٽي خاص طور تي سوئي ۽ پير ڪوهه جهڙن علائقن ۾ پيئڻ جي صاف پاڻي جي فراهمي جي منصوبن کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ جي ضرورت تي پڻ زور ڀريو. هن اميد ظاهر ڪئي ته موجوده عوام دوست بجيٽ تحت بلوچستان جي انفراسٽرڪچر ۽ بنيادي سهولتن تي خاص ڌيان ڏنو ويندو، جنهن سان صوبي جي عوام جي زندگي جو معيار بلند ٿيندو ۽ خوشحالي جي نئين دور جي شروعات ٿيندي.

بقايا 2 افتتاح ڪيو

محفوظ بڻايو آهي. سنڌ بئراجز امپروومينٽ پراجيڪٽ (ايس بي آءِ پي) تحت 2025-26ع جي ورڪنگ سيزن جي ڪامياب تڪميل واري افتتاحي تقريب کان اڳ سيد مراد علي شاهه بئراج جي بحال ڪيل حصن جو معائنو ڪيو ۽ گذريل هڪ سال دوران مڪمل ڪيل جديدڪاري جي ڪمن جو جائزو ورتو. هن چيو ته اپ گريڊ ٿيل سکر بئراج ٻوڏ جي خطرن کي منهن ڏيڻ جي صلاحيت ۾ واڌ، آبپاشي نظام جي بهتري ۽ صوبي جي لکين آبادگار خاندانن جي روزگار جي تحفظ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو. وڏي وزير سکر بئراج جي بحالي ۽ جديدڪاري منصوبي تحت 2025-26ع جي سيزن جي ڪامياب تڪميل جو افتتاح ڪيو. هيءُ رٿا سنڌ بئراجز امپروومينٽ پراجيڪٽ جو هڪ اهم حصو آهي، جنهن جو مقصد پاڪستان جي سڀ کان اهم آبپاشي ڍانچن مان هڪ جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ آهي. پنهنجي دوري دوران هن تاريخي سکر بئراج جي مختلف بحال ڪيل حصن جو معائنو ڪيو، رٿا جي مختلف جزن تي ٿيندڙ اڳڀرائي جو جائزو ورتو ۽ گذريل سال مڪمل ڪيل وسيع پيماني جي جديدڪاري جي ڪمن جو مشاهدو ڪيو. ان موقعي تي وزير آبپاشي جام خان شورو، وزير بلديات ناصر حسين شاهه، سنڌ اسيمبليءَ جي اسپيڪر اويس قادر شاهه، سيڪريٽري آبپاشي ظريف کيڙو، آبپاشي کاتي جا سينيئر آفيسر، پراجيڪٽ مئنيجمينٽ ٽيم، صلاحڪار ۽ انجنيئر پڻ موجود هئا. وڏي وزير چيو ته جون 2024ع ۾ بئراج جي گيٽ نمبر 44 ۽ 47 ۾ خرابي اچڻ کانپوءِ سنڌ حڪومت بحالي جي ٻن سيزنن جو ڪم هڪ ئي سيزن ۾ مڪمل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ۽ ان مقصد لاءِ هڪ وڏو عارضي ڪوفر ڊيم تعمير ڪيو ويو. هن چيو ته هن حڪمت عملي سان وڌيڪ گيٽن جي ناڪامي جا خطرا گهٽ ٿيا ۽ منصوبي جي تڪميل ۾ تيزي آئي. هن ٻڌايو ته ڳڊو بئراج بحالي منصوبو 9.585 ارب رپين جي لاڳت سان ڪاميابيءَ سان مڪمل ٿي چڪو آهي، جڏهن ته سکر بئراج منصوبو 23.436 ارب رپين جي مجموعي سيڙپڪاري سان جاري آهي. سيد مراد علي شاهه چيو ته سنڌ حڪومت رٿا جي اصل هدفن کان به وڌيڪ ڪاميابيون حاصل ڪيون آهن جتي 32 گيٽن جي تبديلي جو هدف مقرر هو اتي 44 گيٽ تبديل ڪيا ويا آهن. جيڪو سنڌ جي آبي ڍانچي جي تحفظ لاءِ اسان جي سنجيده ڪوشش جو ثبوت آهي. سيڪريٽري آبپاشي ظريف کيڙو بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته سنڌو درياهه اندر موجود سڀئي 44 بئراج گيٽ ۽ انهن جا هوسٽنگ سسٽم جديد ترين ڊيزائن مطابق تبديل ڪيا ويا آهن ۽ هاڻي مڪمل طور فعال آهن. سڀني 44 بئراج خانن (Bays) ۾ سول مرمت جو ڪم مڪمل ٿي چڪو آهي، جڏهن ته 27 واهن جي گيٽن ۽ لاڳاپيل ڍانچن جي بحالي به ڪئي وئي آهي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته ڪينالن ۽ واهن ۾ پاڻي جي صحيح ماپ لاءِ ڇهه گيج ريلز تعمير ڪيا ويا آهن، جڏهن ته بئراج مان گڏ ٿيل واري ۽ مٽي ڪڍڻ (ڊريجنگ) جي ڪم سان پاڻي جي وهڪري ۾ نمايان بهتري آئي آهي. وڏي وزير چيو ته هن سيزن جي ڪامياب تڪميل سکر بئراج جي جديدڪاري ۾ هڪ تاريخي ڪاميابي آهي. اٽڪل هڪ صدي ڪانپوءِ پهريون ڀيرو بئراج جي فرش ۽ لاڳاپيل انفراسٽرڪچر جي جامع بحالي ڪئي وئي آهي، جنهن سان سنڌ جي آبپاشي نظام تي ڀاڙيندڙ لکين ماڻهن لاءِ هن اهم آبي ڍانچي جي حفاظت ۽ پائيداري يقيني بڻائي وئي آهي. هن چيو ته سنڌ حڪومت اهم آبي ڍانچن جي تحفظ ۽ جديدڪاري لاءِ مڪمل طور پرعزم آهي. سکر بئراج جي بحالي سان ٻوڏ جي پاڻي جي گذرڻ جي صلاحيت بهتر ٿيندي، آپريشنل ڪارڪردگي ۾ اضافو ٿيندو ۽ ايندڙ نسلن لاءِ آبپاشي جي پاڻي جي فراهمي وڌيڪ مستحڪم ٿيندي. سيد مراد علي شاهه نشاندهي ڪئي ته سنڌ جي لڳ ڀڳ 60 سيڪڙو آبادي ٻهراڙي وارن علائقن ۾ رهي ٿي ۽ سڌي يا اڻسڌي طرح بئراج نظام وسيلي فراهم ٿيندڙ آبپاشي جي پاڻي تي ڀاڙي ٿي. هن چيو ته 6 لک کان وڌيڪ آبادگار خاندانن جو روزگار ۽ پاڪستان جي غذائي تحفظ جو وڏو حصو سکر بئراج مان فراهم ٿيندڙ پاڻي سان لاڳاپيل آهي. وڏي وزير آبپاشي کاتي کي هدايت ڪئي ته رٿا جي باقي پاسن ۾ معيار، حفاظت ۽ شفافيت جي اعليٰ ترين اصولن کي برقرار رکيو وڃي ۽ جون 2027ع تائين رٿا جي بروقت تڪميل کي يقيني بڻايو وڃي. هن نگراني ۽ سار سنڀال جي نظام کي وڌيڪ مؤثر بڻائڻ جي به هدايت ڪئي ته جيئن بحالي جي ڪمن جا ڊگهي مدي وارا فائدا حاصل ڪري سگهجن. سيد مراد علي شاهه سنڌ بئراجز امپروومينٽ پراجيڪٽ جي اڳوڻي پراجيڪٽ ڊائريڪٽر پريتم داس کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته هن پيچيده فني چئلينجن کي منهن ڏيڻ ۽ رٿا کي ڪاميابي سان مڪمل ڪرڻ ۾ نمايان ڪردار ادا ڪيو. هن چيو ته سنڌ حڪومت جي طرفان آئون پريتم داس جي قيمتي خدمتن ۽ سنڌ جي عوام لاءِ سندس انتهائي اهم ڪردار ادا ڪرڻ تي دلي ٿورا مڃان ٿو. صوبائي وزير رٿابندي، ترقي ۽ آبپاشي جام خان شورو هن رٿا کي سنڌ جي جديد تاريخ جي اهم ترين انفراسٽرڪچر رٿائن مان هڪ قرار ڏيندي چيو ته ان سان آبي انتظام، آبپاشي جي ڪارڪردگي ۽ لکين هارين جي روزگار جي تحفظ کي وڌيڪ هٿي ملندي. سيڪريٽري آبپاشي ظريف کيڙو چيو ته رٿا جي هن اهم مرحلي جي ڪامياب تڪميل انجنيئرن، فني ماهرن، صلاحڪارن ۽ پراجيڪٽ ٽيمن جي بي لوث محنت ۽ پيشهوراڻه صلاحيتن جو نتيجو آهي. هن ٻڌايو ته رٿا مقرر ڪيل شيڊول مطابق جاري آهي ۽ جون 2027ع تائين باقي سڀئي ڪينال گيٽ پڻ تبديل ڪيا ويندا. هن وڌيڪ ٻڌايو ته پراڻن اسٽوني رولر گيٽن ۽ ڪائونٽر ويٽ سسٽم کي جديد فڪسڊ ويل گيٽن ۽ خودڪار هوسٽنگ سسٽمن سان تبديل ڪيو ويو آهي جيڪي لوڪل ڪنٽرول پينلز (LCPs) ذريعي هلن ٿا. ڪائونٽر ويٽ سسٽم ختم ٿيڻ سان بئراج تي لڳ ڀڳ 4,500 ٽن کان وڌيڪ وزن (Dead Load) گهٽ ٿيو آهي، جنهن سان ڍانچي جي مضبوطي، آپريشنل ڪارڪردگي ۽ سار سنڀال ۾ نمايان بهتري آئي آهي. جام خان شورو وڏي وزير کي بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته بحالي جا هي ڪم آبپاشي کاتي جي پراجيڪٽ مئنيجمينٽ آفيس (پي ايم او) وسيلي ورلڊ بئنڪ جي مالي سهڪار ۽ بين الاقوامي صلاحڪارن جي فني نگراني هيٺ ڪيا پيا وڃن. سنڌ جي عوام کي واڌايون ڏيندي وڏي وزير چيو ته مضبوط ۽ جديد سکر بئراج ايندڙ ڪيترن ئي ڏهاڪن تائين سنڌ جي زرعي شعبي جي خدمت جاري رکندو ۽ محفوظ ٻوڏ گذرگاهن سان گڏ آبپاشي جي پاڻي جي قابل اعتماد فراهمي کي يقيني بڻائيندو. سيڪريٽري آبپاشي ظريف کيڙو ٻڌايو ته رٿا مقرر ڪيل شيڊول مطابق جاري آهي ۽ اميد آهي ته جون 2027ع تائين مڪمل طور تي پوري ٿي ويندي. سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته سنڌ جي بئراجن جي بحاليءَ جو عمل جاري رکيو ويندو ته جيئن سنڌ سرسبز خوشحال رهي ۽ پاڪستان جي معيشت ۾ نمايان ڪردار ادا ڪندي رهي. هن زور ڀريو ته هن رٿا جي پائيدار بنيادن تي سار سنڀال ڪئي ويندي ته جيئن مستقبل ۾ ڪنهن به قسم جي نقصان کان بچي سگهجي ۽ انجنيئرن، مزدورن ۽ ٻين لاڳاپيل ڌرين جي محنت ضايع نه ٿئي. وڏي وزير اعلان ڪيو ته ڪوٽڙي بئراج جي فزيبلٽي اسٽڊي کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ ڪم جاري آهي. هن سنڌ جي بئراجي نظام کي "سنڌ جي ساهه واري رڳ" قرار ڏيندي چيو ته سکر بئراج جي بحالي سان ان جي عملي عمر ۾ وڌيڪ 30 سالن جو اضافو متوقع آهي. پاڻي جي کوٽ بابت سوالن جا جواب ڏيندي سيد مراد علي شاهه چيو ته هن ٽي ڏينهن اڳ وزيراعظم کي سنڌ جي خدشن بابت خط لکيو هو. هن ٻڌايو ته هن سال سنڌو درياهه جي نظام ۾ پاڻي جي وهڪرن جي صورتحال گذريل سال جي ساڳئي عرصي جي ڀيٽ ۾ بهتر آهي. هن چيو ته 8 جون 2026ع تائين درياهن ۾ پاڻي جي آمد 8 جون 2025ع جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ رڪارڊ ڪئي وئي آهي. اهڙيءَ طرح ڪابل درياهه، جهلم درياهه، چناب درياهه ۽ منگلا ڊيم ۾ پڻ پاڻي جي سطح گذريل سال جي مقابلي ۾ وڌيڪ رهي آهي. وڏي وزير ٻڌايو ته 8 جون تي ڳڊو بئراج جي مٿئين حصي ۾ پاڻي جو وهڪرو گذريل سال جي ڀيٽ ۾ نمايان طور تي بهتر هو. هن انڊس ريور سسٽم اٿارٽي (ارسا) سان ٿيل ڳالهين جو حوالو ڏيندي چيو ته اڳوڻي وفاقي وزير سيد خورشيد شاهه پڻ سنڌ جي پاڻي وارن مسئلن بابت ارسا جي عملدارن سان ملاقاتون ڪيون هيون. هن چيو ته جيتوڻيڪ شروعاتي طور سنڌ جي خدشن کي تسليم نه ڪيو ويو پر بعد ۾ ارسا صوبي طرفان پيش ڪيل انگ اکر درست تسليم ڪري ورتا. وڏي وزير موجب سنڌ ۾ پاڻي جي کوٽ شروعاتي طور لڳ ڀڳ 41 سيڪڙو ٻڌائي وئي هئي، جنهن کان پوءِ اضافي 20 هزار ڪيوسڪ پاڻي ڇڏيو ويو. هن چيو ته تنهن هوندي به سنڌ کي اجا تائين ضرورت کان گهٽ پاڻي ملي رهيو آهي. هن چيو ته تربيلا ڊيم ۾ مئي (ڏهين) ۾ پڻ وڌيڪ پاڻي موجود آهي. هن وڌيڪ چيو ته ڪجهه فيصلا سڄي ملڪ جي آبپاشي رٿائن کي متاثر ڪري سگهن ٿا، تنهن ڪري انهن تي نظرثاني ڪرڻ جي ضرورت آهي. هن ٻڌايو ته سنڌ حڪومت ارسا کان روزاني بنيادن تي پاڻي جي وهڪرن بابت ڊيٽا فراهم ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي ۽ واضح ڪيو ته هو ڪنهن تي الزام نه ٿا هڻن پر طئي ٿيل طريقيڪار تحت سنڌ جي جائز حصي جو مطالبو ڪري رهيا آهن. وڏي وزير سکر-حيدرآباد موٽروي رٿا جي اهميت تي پڻ روشني وجهندي چيو ته هي رڳو سنڌ حڪومت جي رٿا ناهي، پر قومي اهميت جو حامل منصوبو آهي، جنهن سان سڄي ملڪ کي فائدو پهچندو.

بقايا 3 احسن اقبال

آهي. قومي اسيمبلي ۾ ايم ڪيو ايم جي سنڌ اسيمبلي جي ميمبر طرفان اٿاريل نقطي جو جواب ڏيندي وفاقي وزير ڪراچي لاءِ پاڻي جي اهم ترين منصوبي ڪي فور جي حوالي سان اهم اڳڀرائي ٻڌائيندي چيو ته وفاقي حڪومت 150 ارب رپين جي وڏي لاڳت سان ان پروجيڪٽ کي اڳتي وڌائي رهي آهي. هن واضح ڪيو ته واپڊا وفاق کي خاطري ڪرائي آهي ته ڊسمبر 2026ع تائين پاڻي هر صورت ڪراچي جي مقرره پوائنٽ تائين پهچايو ويندو. ان مرحلي ڪانپوءِ پاڻي جي اڳتي فراهمي ۽ ورهاست جي نيٽ ورڪ کي مڪمل ڪرڻ صوبائي حڪومت جي ذميواري هوندي. مواصلاتي منصوبن تي ڳالهائيندي احسن اقبال جو چوڻ هو ته سکر-حيدرآباد موٽر وي (M-6) جو پراڻو معاهدو اڪثر سببن جي ڪري ڪينسل ڪري ڇڏيو هو، جڏهن ته هاڻي حڪومت ان تي نئين سري کان ڪم جي شروعات ڪري ڇڏي آهي. هن اميد ظاهر ڪئي ته اهو اهم موٽر وي منصوبو ايندڙ 3 کان 4 سال اندر مڪمل ڪيو ويندو، جنهن سان سڄي سنڌ ۾ سفر انتهائي آسان ٿي ويندو. وفاقي وزير ٻڌايو ته ڪراچي ۽ حيدرآباد کي ملائيندڙ موجوده ايم نائين موٽر وي جي نئين الائنمينٽ تي ڪم شروع ڪري ڇڏيو آهي ته جيئن وڌندڙ ٽريفڪ جي دٻاءُ کي سنڀالي سگهجي. هن انهن سمورن منصوبن جا تفصيل ايوان سامهون رکڻ ڪانپوءِ صدارت ڪندڙ ميمبر ميان وقاص صاحب جو شڪريو ادا ڪندي پنهنجو بيان مڪمل ڪيو.

بقايا 4 ملهايو ويو

سڄي دنيا ۾ رت جي عطيي جو عالمي ڏينهن اڄ 14 جون تي ملهايو ويو. ان ڏينهن کي ملهائڻ جو مقصد رت جي ضرورت جي باري ۾ عوامي سطح تي ڄاڻ پيدا ڪرڻ ۽ انساني زندگيون بچائڻ لاءِ رضاڪارانه ۽ بنا ڪنهن معاوضي جي رت عطيو ڪندڙن جو شڪريو ادا ڪرڻ آهي. صحت جي عالمي اداري پاڪستان جي عوام کي رت جو عطيو ڏيڻ جي اپيل ڪئي آهي. رت عطيو ڪندڙن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي جاري ڪيل بيان ۾ گڏيل قومن چيو آهي ته پاڪستان کي ساليانو اٽڪل 23 لک رت جي عطين جي کوٽ درپيش آهي. صحت جي عالمي اداري موجب پاڪستان کي هر سال 50 لک کان وڌيڪ رت جي عطين جي ضرورت هوندي آهي. جڏهن ته ملڪ ۾ هن وقت اٽڪل ساليانو طور تي 27 لک عطيا جمع ٿي رهيا آهن جنهن ۾ رضاڪارانه ۽ بنا ڪنهن معاوضي عطين جي شرح جو گڏيل تعداد صرف 18 سيڪڙو آهي. پاڪستان ۾ صحت جي عالمي اداري جي نمائندي ڊاڪٽر لوو داپينگ عوام کي اپيل ڪئي آهي ته ملڪ ۾ وڌندڙ طبي ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ وڌ کان وڌ ماڻهو رت جو عطيو ڏين ته جيئن قيمتي انساني جانيون بچائي سگهجن.

بقايا 5 اعلان

خدمتن جي معيار تي پورو نه لهڻ تي 21 عمره ڪمپنين کي معطل ڪرڻ جو اعلان ڪيو آهي. ايس پي اي مطابق وزارت پنهنجي بيان ۾ چيو ته گذريل سيزن دوران ڪيترن ڪارڪردگي جي جائزي مان معلوم ٿيو ته ڪمپنين جي خدمتن جي معيار ۾ گهٽتائي آئي ۽ ضابطن جي ڀڃڪڙي ڪئي وئي آهي. اهو فيصلو وزارت طرفان ايندڙ عمره سيزن جي تيارين ۽ زائرين لاءِ اعليٰ معيار جي خدمتن جي فراهمي يقيني بڻائڻ جي عزم جي عڪاسي ڪري ٿو. معطل ٿيل ڪمپنين مان 15 خدمتن جي معيار تي پورو لهڻ ۾ ناڪام رهيون جڏهن ته 6، ضابطن جون ڀڃڪڙيون ڪيون.

بقايا 6 وڏي وزير افتتاح

ٽريفڪ جي رواني کي بهتر بڻائڻ لاءِ تعمير ڪيو ويو آهي. وڏي وزير سان گڏ مڪاني ادارن وارو وزير سيد ناصر حسين شاهه، سنڌ اسيمبلي جو اسپيڪر اويس قادر شاهه ۽ ميئر ڪراچي بئريسٽر مرتضيٰ وهاب پڻ گڏ هئا. وڏي وزير باضابطه طور فلاءِ اوور کي ٽريفڪ لاءِ کوليو ۽ ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن (ڪي ايم سي) جي ڪارڪردگيءَ کي ساراهيندي چيو ته ڪي ايم سي 100 ڏينهن جي مقرر مدي جي مقابلي ۾ هيءُ رٿا رڪارڊ 90 ڏهاڙن ۾ مڪمل ڪئي. ياد رهي ته رٿا تي 8 مارچ 2026ع تي ڪم شروع ڪيو ويو جيڪو 8 جون 2026ع تي مڪمل ٿيو جڏهن ته ان جو باضابطه افتتاح اڄ ڪيو ويو. سنڌ حڪومت جي مڪاني ادارن واري کاتي جي مالي سهڪار سان ڪي ايم سي پاران مڪمل ڪيل عظيم پورا رٿا تي گڏيل طور 1.562 ارب رپيا لاڳت آئي. رٿا ۾ فلاءِ اوور جي تعمير، روڊن جي ويڪرائي ۽ بحالي، نڪاسي جي نظام جي بهتري، برقي ڪم، فٽ پاٿن جي اڏاوت، وچ وارن حفاظتي رڪاوٽن (ميڊين بيريئرز) ۽ عظيم پورا چورنگي جي نئين سر ڊيزائننگ شامل آهي. افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه چيو ته هيءُ رٿا روزانو سفر ڪندڙ هزارين شهرين جي آمد و رفت خاص طور تي ڪورنگي، شاهه فيصل ڪالوني، مليس شاهراهه ڀٽو ۽ ڪراچي ايئرپورٽ جي وچ ۾ سفر ڪندڙن کي نمايان طور سهولت فراهم ڪندي. هن چيو ته عظيم پورا فلاءِ اوور ڪراچي جي روڊن واري بنيادي ڍانچي کي جديد بڻائڻ ۽ شهرين کي محفوظ، تيز ۽ مؤثر سفري سهولتون فراهم ڪرڻ ڏانهن هڪ اهم قدم آهي. وڏي وزير چيو ته هي نئون رستو شهر جي سڀ کان وڌيڪ مصروف چوراهن مان هڪ تي تعمير ڪيو ويو آهي. جيڪو ٽريفڪ جي دٻاءَ کي گهٽائيندو ۽ شاهراهه ڀٽو کان شاهه فيصل شاهراهه، فيصل ۽ جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ تائين سڌو سنئون رابطو فراهم ڪندو. هن چيو ته ڪراچي پاڪستان جي معيشت جو مرڪز آهي ۽ ان جي ٽرانسپورٽ نيٽ ورڪ جي بهتري اقتصادي ترقي، عوامي سهولت ۽ شهري ترقي لاءِ انتهائي ضروري آهي. وڏي وزير، وزير بلديات سيد ناصر حسين شاهه، ميئر ڪراچي بئريسٽر مرتضيٰ وهاب ۽ ڪي ايم سي جي انجنيئرنگ ٽيم کي مقرر وقت اندر رٿا کي مڪمل ڪرڻ تي خراج تحسين پيش ڪيو. هن چيو ته ايتري وڏي رٿا رڳو 90 ڏينهن ۾ مڪمل ڪرڻ اسان جي بلدياتي ادارن جي عزم ۽ صلاحيت جو ثبوت آهي. ڪراچي جا شهري جديد انفراسٽرڪچر جا حقدار آهن ۽ اسان اهڙين رٿائن ۾ سيڙپڪاري جاري رکنداسين جيڪي سندن زندگي جي معيار کي بهتر بڻائين. رٿا بابت تفصيلن موجب هن اسڪيم ۾ 700 ميٽر ڊگهو ٻه طرفو فلاءِ اوور، 1,255 ميٽر ٻه طرفي مرڪزي سڙڪ (مين ڪيريج وي) ۽ عظيم پورا روڊ، شاهراهه ڀٽو شاهه فيصل ۽ ٿڌي سڙڪ کي ملائيندڙ اضافي زميني رستا شامل آهن رٿا تحت لڳ ڀڳ 2,075 ميٽر ڊگهي نيڪال واري نظام جي بحالي، 850 ميٽر فٽ پاٿ، نئين چورنگي، وچ وارا حفاظتي بيريئرز (سينٽر ميڊين بيريئرز) ۽ 93 ٿنڀن ۽ 157 جديد لائيٽس تي ٻڌل جامع اسٽريٽ لائيٽنگ سسٽم پڻ نصب ڪيو ويو آهي. وزير بلديات سيد ناصر حسين شاهه چيو ته هيءُ رٿا علائقي ۾ شديد ٽريفڪ جام، خستہ حال روڊن ۽ نيڪاليءَ جي ناڪافي نظام جهڙن مسئلن جي حل لاءِ شروع ڪيو ويو هو. رٿا مڪمل ٿيڻ کان پوءِ ٽريفڪ جي انتظام ۾ بهتري ايندي، سفري وقت گهٽ ٿيندو ۽ رهواسين، واپاري برادري ۽ ايئرپورٽ ويندڙ مسافرن لاءِ آسان رسائي ممڪن بڻجندي. ڪراچي جي ميئر بئريسٽر مرتضيٰ وهاب چيو ته هيءُ رٿا شهري انفراسٽرڪچر ۽ عوامي خدمتن ۾ نمايان بهتري آڻڻ لاءِ شهر جي انتظاميا جي عزم جو عڪاس آهي. ان موقعي تي وڏي وزير سندس عزم جو ورجاءُ ڪندي چيو ته سنڌ حڪومت ڪراچي کي هڪ جديد، فعال ۽ مؤثر ميٽروپوليٽن شهر بڻائڻ لاءِ انفراسٽرڪچر رٿائن جي ڀرپور حمايت جاري رکندي. هن چيو ته اسان جو ويزن اهڙو ڪراچي آهي جتي آمد و رفت آسان هجي، سفر محفوظ هجي ۽ عوامي انفراسٽرڪچر وڌندڙ آبادي جي ضرورتن مطابق هجي عظيم پورا فلاءِ اوور جهڙيون رٿائون انهيءَ وسيع سوچ جو حصو آهن. وڏي وزير جي ميڊيا سان ڳالهه ٻولهه سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه عظيم پورا پل جي افتتاح جي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته سنڌ حڪومت ڪراچي ۽ صوبي جي ٻين علائقن ۾ انفراسٽرڪچر جي ترقي جو عمل تيز ڪيو آهي. وڏي وزير چيو ته گذريل چار کان ڇهن مهينن دوران حڪومت ڪيترن ئي وڏن ترقياتي منصوبن جو افتتاح ڪيو آهي جن ۾ شاهراهه ڀٽو ڪورنگي ڪاز وي پل، پينس ڪالوني پل، مينا بازار پل پروجيڪٽ ۽ ٻيا اهم منصوبا شامل آهن. هن چيو ته سنڌ حڪومت ڪراچي جي انفراسٽرڪچر کي بهتر بڻائڻ لاءِ پرعزم آهي ۽ شهر جي وڌندڙ ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ ڪيترائي ترقياتي منصوبا شروع ڪيا ويا آهن. سياسي مخالفن تي تنقيد ڪندي مراد علي شاهه چيو ته ڪراچي ڪڏهن هڪ اهڙي پارٽي جي حوالي ڪيو ويو هو جيڪا صرف وڙهڻ ڄاڻيندي هئي ۽ اڄ هن پارٽي جا اڳواڻ پاڻ ۾ وڙهڻ ۾ مصروف آهن. پاڻي جي صورتحال بابت ڳالهائيندي هن چيو ته ٻين درياهن ۾ پاڻي مناسب مقدار ۾ موجود آهي، پر سنڌو درياهه ۾ پاڻي جي کوٽ ڳڻتي جوڳي آهي. هن سوال اٿاريو ته آخر پاڻي وڃي ڪيڏانهن رهيو آهي. مراد علي شاهه چيو ته هو ان معاملي تي وزيراعظم کي خط لکي چڪو آهي ۽ هاڻي مسئلو حل ٿيڻ ڏانهن وڌي رهيو آهي. وڏي وزير چيو ته صدر آصف علي زرداري اڄ کيس فون ڪري عظيم پورا پل جي افتتاح بابت پڇيو هو. هن چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي قيادت ڪراچي جي ترقي ۽ خوشحالي لاءِ مسلسل هدايتون جاري ڪري رهي آهي. ماضي ۾ وفاقي حڪومت جي اعلانن جو حوالو ڏيندي هن چيو ته هڪ اڳوڻو وزيراعظم (پي ٽي آءِ) ڪراچي آيو هو ۽ اربين رپين جي ترقياتي منصوبن جو اعلان ڪيو هو پر انهن منصوبن تي عملدرآمد لاءِ ڪو به فنڊ فراهم نه ڪيو ويو. مراد علي شاهه چيو ته سنڌ حڪومت کي صوبي ۾ مختلف ترقياتي منصوبن لاءِ وفاقي حڪومت کان 64 ارب رپيا گهربل هئا ۽ هاڻي اهي فنڊ وفاقي بجيٽ ۾ شامل ڪيا ويا آهن. پاڻي جي مسئلي بابت ڳالهائيندي هن چيو ته سڀني درياهن ۾ پاڻي جي مناسب مقدار موجود آهي، پر سنڌو درياهه ۾ پاڻي جي کوٽ پريشاني جو سبب آهي. هن سوال اٿاريو ته پاڻي ڪٿي وڃي رهيو آهي. هن وڌيڪ چيو ته هن مسئلي تي وزيراعظم کي خط لکيو آهي ۽ هاڻي مسئلو حل ٿيڻ طرف وڌي رهيو آهي. وڏي وزير سکر-حيدرآباد موٽر وي منصوبي لاءِ وفاقي حڪومت جي 30 ارب رپين جي مختص ڪرڻ جو استقبال ڪيو جڏهن ته هن خدشو ظاهر ڪيو ته وفاقي حڪومت موجوده مالي سال دوران ڪي-4 منصوبي کي مڪمل ڪرڻ لاءِ واپڊا کي گهربل فنڊ فراهم نه ڪيا. هن چيو ته انهي سبب لاءِ سنڌ حڪومت پنهنجن وسيلن ۽ ڊونر ايجنسين جي تعاون سان ڪي-4 واڌاري جي منصوبن تي ڪم ڪري رهي آهي. شاهراهه ڀٽو هاءِ وي جي تنقيد جي جواب ۾، مراد علي شاهه چيو ته منصوبي تي تنقيد ڪندڙ پهريان پنهنجا اندروني اختلاف حل ڪن. هن وڌيڪ چيو ته شهرين جي سهولت ۽ روڊن تي حفاظت کي بهتر بڻائڻ لاءِ ڪيترائي پيادل پل اڳ ۾ ئي تعمير ڪيا ويا آهن جڏهن ته وڌيڪ پل پڻ تعمير ڪيا ويندا.

بقايا 7 گورنر

"هر ڪام ڪو عشق سمجهتي ٿي" جي مهورت واري تقريب ۾ خاص مهمان جي حيثيت سان شرڪت ڪئي. تقريب کي خطاب ڪندي گورنر چيو ته ڊاڪٽر فياض عالم جي شخصيت ۽ خدمتون نئين نسل لاءِ مشعل راهه آهن. هن چيو ته ڊاڪٽر فياض عالم جو ڪتاب معاشرتي ۽ زميني حقيقتن جي اثرائتي نموني عڪاسي ڪري ٿو. هن چيو ته ڊاڪٽر فياض عالم ميڊيڪل جي شعبي سان گڏوگڏ ٿر ۾ زرعي ترقي لاءِ به ساراهه لائق ڪردار ادا ڪيو آهي. جيڪو هڪ عملي خدمت جو روشن مثال آهي. گورنر چيو ته فڪري، سماجي ۽ قومي شعور بيدار ڪندڙ فرد قوم جو قيمتي سرمايو آهن. ادارن صوبن ۽ عوام وچ ۾ فاصلا گهٽائڻ سان ئي ملڪ کي ترقي ۽ خوشحالي جي راهه تي هلائي سگهجي ٿو. گورنر ڪراچي پريس ڪلب کي حق انصاف ۽ محروم طبقن جو آواز قرار ڏيندي چيو ته تعميري تنقيد جمهوري روايت آهي هن چيو ته پاڪستان جي مضبوطي لاءِ قومي مفادن کي ذاتي مفاد تي ترجيح ڏيڻي پوندي ۽ ذميدارانه صحافت کي هٿي وٺائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي.

بقايا 8 گيانچند ايسراڻي

ڏينهن جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته رت جو عطيو هڪ عظيم انساني خدمت آهي جيڪا قيمتي جانيون بچائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري ٿي. هن چيو ته محفوظ رت جي دستيابي صحت جي نظام جو بنيادي ۽ اهم ستون آهي جڏهن ته رضاڪارانه ۽ بنا معاوضي رت عطيو ڪندڙ انسانيت جا حقيقي محسن آهن. گيانچند ايسراڻي عالمي رت عطيو ڏيندڙن جي ڏينهن تي رضاڪارانه رت عطيو ڪندڙن کي ڀرپور ڀيٽا پيش ڪندي چيو ته انهن ماڻهن جي خدمتن سبب بيشمار زندگيون بچن ٿيون هن زور ڀريو ته نوجوان نسل کي رت عطيو ڪرڻ جي اهميت ۽ افاديت بابت آگاهي ڏيڻ وقت جي اهم ضرورت آهي ته جيئن معاشري ۾ انساني خدمت جو جذبو وڌيڪ مضبوط ٿي سگهي. هن چيو ته ٿيليسيميا ۾ مبتلا ٻارن، روڊ حادثن ۾ زخمي ٿيندڙن ۽ ٻين طبي ايمرجنسي حالتن ۾ رت عطيو ڪندڙن جو ڪردار انتهائي اهميت جو حامل هوندو آهي. سندس چوڻ هو ته عالمي رت عطيو ڏيندڙن جو ڏينهن اسان کي انساني همدردي، ايثار ۽ خدمت جي جذبي کي فروغ ڏيڻ جو پيغام ڏئي ٿو. صلاحڪار وڏي وزير براءِ بحالي وڌيڪ چيو ته صحتمند ماڻهن کي گهرجي ته هو باقاعدي رت عطيو ڪري انساني جانين جي تحفظ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪن. چاڪاڻ ته رت جو هڪ عطيو ڪيترين ئي زندگين کي بچائڻ جو سبب بڻجي سگهي ٿو.

بقايا 9 مصطفيٰ ڪمال

اڳ سانحي بلديه ٽائون ڪيس جو وڏو فيصلو سامهون آيو جنهن ۾ واقعي کان ٽن سالن پوءِ ايم ڪيو ايم ۽ ان جي ڪارڪنن تي الزام لڳايو ويو هو. هن چيو ته هو سانحي بلديه ٽائون جي شهيدن جي وارثن کي خراج تحسين پيش ڪري ٿو جن عدالت جي فيصلي کي قبول ڪيو ۽ چيو ته باهه ڪارخاني جي مالڪن جي مجرمانه غفلت سبب لڳي هئي. بهادر آباد پارڪ ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي مصطفيٰ ڪمال چيو ته جيڪي ماڻهو هن ڪيس مان بري ٿيا آهن انهن جي خاندانن کي مبارڪباد پيش ڪريان ٿو چاڪاڻ ته هي سچ ۽ منهنجي موقف جي فتح آهي. هن چيو ته هو پهرين ڏينهن کان چوندو رهيو آهي ته هڪ وقت ايندو جڏهن حقيقت سڀني جي سامهون اچي ويندي. هن چيو ته جيڪڏهن اهو ماضي وارو دور هجي ها ته اهي ماڻهو ڦاسي تي چاڙهيا وڃن ها. سندس چوڻ هو ته باني ايم ڪيو ايم يا ڪنهن ٻئي سان سندس ذاتي دشمني ناهي پر جيڪا جماعت ڪوٽا سسٽم جي خاتمي ۽ حقن جي حاصلات لاءِ ٺهي هئي اها پنهنجن بنيادي مقصدن کان هٽي وئي. مصطفيٰ ڪمال چيو ته بلديه فيڪٽري سانحي بابت بي بنياد الزام هنيا ويا، جنهن سبب اسان جماعت ڇڏڻ جو فيصلو ڪيو هو وڪيلن فروغ نسيم ۽ حسان صابر جي خدمتن کي به ساراهيو ۽ چيو ته ايترو وڏو فيصلو اچڻ باوجود سڄي ملڪ ۾ ڪا به اهڙي آواز نه اٿي آهي جيڪا ان فيصلي کي غلط قرار ڏئي. هن وڌيڪ چيو ته جيڪڏهن گل پلازا ۾ باهه لڳڻ وارو واقعو پراڻي دور ۾ ٿئي ها ته شام تائين پٽي جي پرچي ڏيکاري ايم ڪيو ايم تي الزام هنيو وڃي ها. سندس چوڻ هو ته اسان غداري نه ڪئي هئي پر بغاوت ڪئي هئي ڇو ته جڏهن محسوس ڪيوسين ته باني ايم ڪيو ايم قوم لاءِ ڪجهه نٿو ڪري سگهي.

بقايا 10 فوت

جي نتيجي ۾ 35 ورهين جو نوجوان بيدار علي ولد الفت علي قتل ٿي ويو. واقعي جي اطلاع ملندي پوليس پهچي مقتول جو لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ ايڌي ايمبولينس جي ذريعي جناح اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. آخري اطلاع تائين واقعي بابت تفصيل معلوم ناهن ٿي سگهيا جڏهن ته پوليس واقعي واري هنڌ تان شاهدين گڏ ڪري جاچ شروع ڪري ڏني آهي. نارٿ ناظم آباد بلاڪ ايف اقصيٰ مسجد ويجهو ڇت ڪري پوڻ جي نتيجي ۾ 80 سالن جي پيرسن شخص عمر حيات فوت ٿي ويو. عوامي ڪالوني جي علائقي بلال چورنگي ويجهو بنگالي پاڙي ۾ ڪي اليڪٽرڪ آفيس جي لڳ بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ جي نتيجي ۾ 25 سالن جو سلام فوت ٿي ويو. منگهوپير ۾ خير آباد بائيڪو پمپ جي ويجهو گهر ۾ ڇهلي مان باهه لڳڻ جي نتيجي ۾ 65 سالن جو عرفان ولد عارف فوت ٿي ويو.

بقايا 11 حڪم

رجي جڏهن ته سمورا ضلعا، رينجرز ۽ پوليس زونز پنهنجي سيڪيورٽي پلانز جو ٻيهر جائزو وٺي کين وڌيڪ اثرائتو ۽ نتيجا خيز بڻائين هن واضح ڪيو ته مجالس ۽ جلوسن جي سيڪيورٽي تي ڪنهن به قسم جو سمجهوتو نه ڪيو ويندو ۽ عوام جي جان و مال جو تحفظ سنڌ حڪومت جي پهرين ترجيح آهي. ضياءُ الحسن لنجار هدايت ڪئي ته حساس ماڳن امام بارگاهن ۽ جلوسن جي روٽس تي غير معمولي سيڪيورٽي انتظام ڪيا وڃن. جڏهن ته شرپسند عناصرن ڪالعدم تنظيمن ۽ شڪي ماڻهن جي سخت نگراني کي يقيني بڻايو وڃي. هن فورٿ شيڊول ۾ شامل ماڻهن تي قانون موجب سختي سان عملدرآمد ڪرڻ ۽ سندن سرگرمين تي مسلسل نظر رکڻ جي به هدايت ڪئي. سنڌ جي گهرو وزير چيو ته امن امان جي قيام لاءِ ضلعي ۽ ٿاڻي جي سطح تي امن ڪميٽين سان مسلسل رابطا ۽ باقاعدگي سان اجلاس منعقد ڪيا وڃن ته جيئن سمورن مکتبه فڪر جي وچ ۾ هم آهنگي ۽ پائيداري وارو ماحول برقرار رهي. هن مجالس ۽ جلوسن جي روٽس جو مڪمل سروي، سيڪيورٽي آڊٽ ۽ خطرن جو جائزو وٺڻ جي به هدايت ڪئي. هن لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته اينٽي رائيٽس فورس، ريزرو پوليس ۽ ٻي لاڳاپيل نفري کي هاءِ الرٽ رکيو وڃي. جڏهن ته هٿيارن، ايمونيشن، اينٽي رائيٽس ڪٽس ۽ ٻئي ضروري سازوسامان جي دستيابي جو تفصيلي جائزو ورتو وڃي. سنڌ جي گهرو وزير جديد ڪنٽرول رومز ۽ ڪميونيڪيشن سسٽمز کي مڪمل طور تي فعال رکڻ ۽ اثرائتي رابطي ذريعي فوري ريسپانس کي يقيني بڻائڻ تي به زور ڏنو. ضياءُ الحسن لنجار مذهبي نفرت، هڙتال ڏياريندڙ مواد، وال چاڪنگ ۽ غير قانوني پمفلٽن جي ورڇ خلاف بنا فرق ڪارروائي جي هدايت ڪندي چيو ته لائوڊ اسپيڪر ايڪٽ ۽ ضابطه اخلاق تي سختي سان عملدرآمد يقيني بڻايو وڃي. هن محرم الحرام دوران ٽريفڪ جي رواني برقرار رکڻ لاءِ جامع ٽريفڪ مئنيجمينٽ پلان جوڙڻ جي به هدايت ڪئي. سنڌ جي گهرو وزير ان ڳالهه تي زور ڏنو ته سمورن قانون نافذ ڪندڙ ادارن جي وچ ۾ اثرائتي رابطي ۽ انٽيليجنس شيئرنگ جي نظام کي وڌيڪ مضبوط بڻايو وڃي ته جيئن ڪنهن به امڪاني خطري سان وقت سر منهن ڏئي سگهجي. هن چيو ته محرم الحرام 2026 جي پرامن انعقاد لاءِ سنڌ حڪومت سمورا دستياب وسيلا استعمال ۾ آڻيندي ۽ سيڪيورٽي انتظامن ۾ ڪنهن به قسم جي غفلت يا ڪوتاهي هرگز برداشت نه ڪئي ويندي.

بقايا 12 احتجاج

هن الزام لڳايو ته 5 ڏينهن اڳ تعلقي ڪنڊيارو جي ٿاڻي خان واهڻ جي ايس ايڇ او لال ڏنو شر مخالفن جي چرچ تي بيگناهه منهنجي جنگهه ڪٽيل ۽ ذهني معذور 17 ورهين جي پٽ بابر علي سيال کي گرفتار ڪري گم ڪري ڇڏيو جنهن جي آزاديءَ لاءِ ايس ايڇ او لال ڏنو شر سندس فونون ڪري 3 لک رپيا رشوت گهري رهيو آهي انڪار تي پٽ مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪري ڪيس فل ڦراءِ ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي جيڪا وڏي ناجائزي آهي. اسان جي رس وارن کي اپيل آهي ته گرفتار پٽ کي آزاد ڪرائي ايس ايڇ او خان واهڻ لال ڏنو شر خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي ٻي صورت عدالت جو در کڙڪايو ويندو.

بقايا 13 سعيد غني

آهي البته ان جي بهتري لاءِ مسلسل ڪوششون جاري آهن. هن چيو ته هو سڄي زندگي وزير نه رهندو ۽ وزارت بچائڻ لاءِ پنهنجي ضمير جو سودو نٿو ڪري سگهي، بلڪ ضرورت پوڻ تي ڏهه ڀيرا وزارت کي به ٺڪرائي سگهي ٿو. هن خيالن جو اظهار اڄ ڏينهن آرٽس ڪائونسل آف پاڪستان ڪراچي ۾ هوم بيسڊ وومين ورڪرز فيڊريشن جي اهتمام هيٺ منعقد ٿيل آل پاڪستان وومين ورڪرز ڪانفرنس کي خاص مهمان طور خطاب ڪندي ڪيو. تقريب کي مزدور اڳواڻن زهرا خان، ناصر منصور، حبيب الدين جنيدي، ذوالفقار شاهه، اسد اقبال، مظهر عباس ۽ احمد شاهه سميت ٻين پڻ خطاب ڪيو. سعيد غني چيو ته هوم بيسڊ ورڪرز کي قانوني حيثيت ڏيڻ وارو سنڌ پهريون صوبو آهي. هن چيو ته سندس ڏاڏي هڪ ننڍڙو دڪان هلائي پنهنجي خاندان جي پرورش ۽ ٻارن جي تعليم جو بندوبست ڪيس تنهنڪري هو محنت ڪندڙ عورتن جي جدوجهد کي چڱيءَ ريت سمجهي ٿو. هن چيو ته عورتن کي مردن سان گڏ ڪم ڪندي ڏسي خوشي ٿئي ٿي پر اسان کي پنهنجي سماجي حقيقتن جو به احساس رکڻ گهرجي. سندس چوڻ هو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي قيادت مزدورن جي حقن بابت ڪنهن به قسم جي ابهام جو شڪار ناهي. سعيد غني انڪشاف ڪيو ته 2016ع ۾ جڏهن هو محنت کاتي جو صلاحڪار هو ته کيس هر مهيني پنج ڪروڙ رپين جي رشوت جي آڇ ڪئي وئي جيڪا هن رد ڪري ڇڏي. هن چيو ته سندس اداري ۾ 20 ارب رپين کان وڌيڪ ڪرپشن جا ڪيس سامهون آيا آهن ۽ انهن ۾ ملوث ماڻهن خلاف ڪارروائي جاري آهي. جيتوڻيڪ مختلف قسم جا دٻاءُ به موجود آهن. هن چيو ته گهٽ ۾ گهٽ 40 هزار رپين واري اجرت جي قانون تي مڪمل عملدرآمد لاءِ مزدورن جي اتحاد ۽ سهڪار جي ضرورت آهي. ڇو ته حڪومت وٽ ايترا وسيلا ناهن جو هر ڪارخاني ۽ اداري جي روزاني جاچ ڪري سگهجي.

بقايا 14 گلفام ڪاظمي

هيٺ منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ وائيس چيئرمين اظفر بهزاد، جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر عبدالرشيد ميمڻ، فنانس سيڪريٽري انجنيئر عنايت الله ميمڻ ۽ جوائنٽ سيڪريٽري ڊاڪٽر وقار احمد انصاري ۽ ٻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ دل جي وارڊ جي قيام سميت ٻين سالن کان رولڙي جو شڪار ٿيل ترقياتي منصوبن بابت غور ويچار ڪري اهم فيصلا ڪيا ويا. اجلاس ۾ بريفنگ ڏيندي اڳواڻن چيو ته مٽياري ضلعي ۾ دل جي مريضن ۾ ڏينهون ڏينهن اضافو ٿي رهيو آهي بروقت علاج نه ٿيڻ سبب ڪيترائي انسان پنهنجون جانيون وڃائي چڪا آهن ان لاءِ هالا ۾ چيسٽ پين يونٽ کولڻ جي تمام گهڻي ضرورت آهي ته جيئن اچانڪ دل جو دورو پوندڙ مريضن جو بروقت علاج ڪري سندن زندگيون بچائي سگهجن. ان اهم منصوبي لاءِ سول سوسائٽي آف سنڌ پنهنجو مڪمل جاني، مالي سهڪار ڪرڻ لاءِ تيار آهي. اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو ته فوري طور تي هالا ۾ مناسب جڳهه تي چيسٽ پين يونٽ قائم ڪرڻ لاءِ سنڌ حڪومت، وفاقي حڪومت، حڪمران ڌر علائقي جي چونڊيل نمائندن، فلاحي ادارن ۽ ٻين بااثر شخصيتن سان رابطا تيز ڪيا ويندا جنهن ۾ سول سوسائٽي جاني مالي مدد ڪرڻ لاءِ تيار آهي. ان سلسلي ۾ ضرورت پوڻ تي اسلام آباد، ڪراچي، حيدرآباد ۽ مٽياري ضلعي جي ٽنهي تعلقن جي هيڊڪوارٽر ۾ ڊونرز ڪانفرنسون، پريس ڪانفرنسون ۽ مختلف سطح جون ملاقاتون پڻ منعقد ڪيون وينديون. بورڊ آف ڊائريڪٽرس جي اجلاس ۾ ڊاڪٽر قاضي طاهر قريشي، ڊاڪٽر جواد حسين شاهه لطيفي، انجنيئر اظهر قادر ميمڻ، انجنيئر ڪي ڪي ناراڻ داس، انجنيئر شهاب الدين ميمڻ، ايڊووڪيٽ دلبر مهر، انجنيئر رياض ابراهيم ميمڻ، انجنيئر معشوق حسين ميمڻ، ايڊووڪيٽ فياض ڪريم ميمڻ، ايڊووڪيٽ نياز حسين پٽي، ميان شهاب الدين پٽي، صدا حسين سولنگي ۽ ممتاز حسين ميمڻ شرڪت ڪئي.

بقايا 15 طالب حسين

سرائي طالب حسين زرداري جي صدارت هيٺ هڪ اهم گڏجاڻي منعقد ٿي جنهن ۾ ڳوٺ جي معززين، سياسي ۽ سماجي شخصيتن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. گڏجاڻي کي خطاب ڪندي اڳواڻن چيو ته زرداري برادري هميشه پاڪستان پيپلز پارٽي جي وفادار ساٿي رهي آهي ۽ هر ڏکئي وقت ۾ پارٽي لاءِ قربانيون ڏنيون آهن پر افسوس جو اڄ تائين ڳوٺ جام زرداري کي ترقياتي منصوبن ۽ بنيادي سهولتن جي فراهمي ۾ نظرانداز ڪيو ويو آهي. مقررن چيو ته ضلع دادو ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي تنظيم ۾ پڻ زرداري برادري کي مناسب عهدو نه ڏنو ويو آهي جيڪا برادري جي سياسي خدمتن سان ناانصافي آهي. هنن مطالبو ڪيو ته زرداري اتحاد سنڌ پاڪستان ضلع دادو جي صدر سرائي طالب حسين زرداري کي سندس سياسي جدوجهد، عوامي خدمتن ۽ مقبوليت جي بنياد تي پارٽي ۾ مناسب تنظيمي عهدو ڏنو وڃي. اجلاس ۾ متفق طور تي خبردار ڪيو ويو ته جيڪڏهن سندن جائز مطالبن تي سنجيدگي سان غور نه ڪيو ويو ته محرم الحرام کان پوءِ زرداري برادري پنهنجو آئنده سياسي لائحه عمل جو اعلان ڪندي. اجلاس ۾ زوار علي اصغر زرداري، آدم علي زرداري، حاجي شيرل زرداري، شاعر مجتبيٰ منظور علي خدا بخش زرداري، مٺل زرداري، نبن زرداري، مشتاق علي محمد مدثر علي عبدالمجيد، مختيار علي، مقصود علي، غلام عباس زرداري، علي شير زرداري، ضمير علي زرداري، زمان علي صحبت علي، صدام علي زاهد علي حضور بخش زرداري ۽ ٻين معززين شرڪت ڪئي.

بقايا 16 شرجيل ميمڻ

سنڌ جو گاديءَ وارو شهر آهي هن چيو ته ايم ڪيو ايم کان اڳ واري ڪراچي ۾ دهشت ۽ خوف نه پر زندگيءَ جي خوشبو هوندي هئي ايم ڪيو ايم کان اڳ وارو ڪراچي ڀتي خوري، ڪلن لاءِ قتل، بورين ۾ بند لاش ۽ لساني تعصب کان پاڪ هو هڪ بيان ۾ هن چيو ته عوام تاريخ کان اڻواقف ناهي عوام چڱيءَ ريت ڄاڻي ٿو ته شهر کي امن ڪنهن ڏنو ۽ شهر کي بورين ۾ بند لاش ڪنهن ڏنا هن وڌيڪ چيو ته ڪراچي جا مسئلا شعبدي بازي ۽ سياسي نعرن سان نه پر عملي قدمن سان حل ڪيا پيا وڃن سنڌ حڪومت ڪراچي ۾ وڏي پيماني تي ترقياتي منصوبا شروع ڪيا آهن ۽ اڄ ڪراچي ۾ جيڪا ترقي نظر اچي رهي آهي اها پاڪستان پيپلز پارٽي جي ڪوشش جو نتيجو آهي. سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته ڪراچي جي ترقي جو ڪريڊٽ پنهنجي جماعت کي ڏيڻ وارن کي ڪراچي جا عوام چڱيءَ ريت سڃاڻي ٿو ڪراچي نفرت ۽ تقسيم جو نه پر ترقي امن ۽ اتحاد جو شهر آهي ۽ "مني پاڪستان" جي حيثيت رکي ٿو هن چيو ته سنڌ حڪومت ڪراچي جي هر شهري جي خدمت لاءِ پرعزم آهي ڀلي اهو ڪنهن به ٻولي برادري يا سياسي جماعت سان وابسته هجي.

بقايا 17 اعلان

تحت اسلام آباد ۾ 4000 کان وڌيڪ اسڪول نه ويندڙ ٻارن کي نجي تعليمي ادارن ۾ ڪارپوريٽ سماجي ذميواري تحت داخلائون ڏنيون وينديون ان اهم اڳڀرائي جو جائزو پيرا جي هيڊ ڪوارٽرز ۾ منعقد هڪ اجلاس ۾ ورتو ويو جنهن جي صدارت چيئرمين پيرا ڊاڪٽر غلام علي ملاح ڪئي. اجلاس ۾ ڊائريڪٽر جنرل نيشنل ڪميشن فار هيومن ڊوليپمينٽ علي اصغر جائيڪا جي نمائندي بلال عزيز ۽ پيرا جي سينيئر آفيسرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ شرڪت ڪندڙن تعليم واري وفاقي سيڪريٽري جي اهم ڪردار کي ساراهيندي چيو ته ملڪ جي هر ٻار کي تعليم جي دائري ۾ آڻڻ جي قومي مشن ۾ ان جي اڳواڻي رهنمائي ۽ ادارن وچ ۾ موثر هم آهنگي انتهائي اهم ثابت ٿي آهي ان جي مسلسل سرپرستي سبب داخلا مهم ۾ تيزي آئي ۽ مختلف ادارا قومي تعليمي ايجنڊا ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪري رهيا آهن. ڊي جي اين سي ايڇ ڊي اجلاس کي آگاهه ڪيو ته اسلام آباد جي ٻهراڙي وارين يونين ڪائونسلن ۾ اٽڪل 80000 گهرائن تي ٻڌل جامع سروي دوران 5 کان 16 سالن جي عمر جي 24000 کان وڌيڪ اهڙن ٻارن جي نشاندهي ڪئي وئي جيڪي اسڪول نه ويندا هئا. انهن ٻارن کي ويجهن تعليمي ادارن ۾ داخلا لاءِ فيڊرل ڊائريڪٽوريٽ آف ايجوڪيشن ۽ پي اي آءِ آر اي جي حوالي ڪيو ويو پيرا 100 کان وڌيڪ نجي اسڪولن کي ان مهم ۾ شامل ڪيو جيڪي ساراهه جوڳي جذبي جو مظاهرو ڪندي 4000 کان وڌيڪ ٻارن کي بنا معاوضي جي داخلا فراهم ڪئي ويندي پيرا جي چيئرمين ڊاڪٽر غلام علي ملاح نجي تعليمي ادارن کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته انهن قدمن کي رڳو ضابطه جاتي ذميواري بدران هڪ قومي مشن طور اختيار ڪيو آهي جيڪو سماجي ذميواري ۽ تعليمي مساوات کي هٿي ڏيڻ واري عزم جو اظهار آهي. ڊاڪٽر غلام علي ملاح چيو ته پيرا ان ڳالهه لاءِ پرعزم آهي ته وڌ کان وڌ اسڪول نه ويندڙ ٻارن کي نجي تعليمي ادارن ۾ داخلا ڏيارڻ جي هن چيو ته نجي اسڪول مالڪن ۽ انتظاميا مثبت ۽ ڀرپور سهڪار جو مظاهرو ڪيو آهي ۽ اهي حڪومت جي تعليمي ايمرجنسي مهم ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن پيرا چيئرمين ان قومي مهم ۾ حصيدارن سميت اين سي ايڇ ڊي، جي آءِ سي اي، بي آءِ اي، ايف ڊي اي، اين اي ايف، بي اي سي ايس ۽ مختلف عالمي غير سرڪاري تنظيمن آءِ اين جي اوز جي خدمتن جي به تعريف ڪئي جن تعليم واري وزارت جي ڪوشش کي هٿي فراهم ڪئي. هن پيرا جي ٽيمن کي هدايت ڏني ته داخلا جي عمل ۾ سهولت فراهم ڪئي وڃي شاگردن جي حاضري برقرار رهڻ جي نگراني ڪئي وڃي ۽ اسڪولن کي هر ممڪن مدد فراهم ڪئي وڃي ته جيئن نوان داخل ٿيندڙ ٻار تعليم جي سلسلي کي جاري رکي سگهن اجلاس ۾ ان ڳالهه تي به اتفاق ڪيو ويو ته داخل ٿيل ٻارن کي مفت درسي ڪتاب، اسٽيشنري ۽ ٻيو تعليمي مواد فراهم ڪيو ويندو مهم جي شفافيت ۽ موثر نگراني نيشنل فارمل اينڊ نان فارمل ايجوڪيشن مينجمينٽ انفارميشن سسٽم ذريعي يقيني بڻائي ويندي جنهن کي پي اي آءِ جائيڪا جي فني تعاون سان هلايو پيو وڃي اجلاس جي پڄاڻي تي سمورن شرڪت ڪندڙن ان عزم کي ورجايو ته جون 2026ع جي پڄاڻي تائين اسلام آباد ۾ 25000 اسڪول نه ويندڙ ٻارن کي تعليمي ادارن ۾ داخل ڪرڻ جو هدف حاصل ڪيو ويندو ته جيئن هن گڏيل ويزن کي عملي جامو پهرائي سگهجي ۽ "ڪو به ٻار تعليم کان محروم نه رهي".

بقايا 18 اتفاق

خطي جي تازي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي جنهن ۾ آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ گڏيل مفاهمت طرف ٿيندڙ اڳڀرائي به شامل هئي پرڏيهي آفيس مان جاري بيان مطابق ٻنهي اڳواڻن اميد ظاهر ڪئي ته اها هاڪاري اڳڀرائي خطي ۾ جتادار امن، سلامتي ۽ استحڪام کي هٿي وٺرائڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندي پرڏيهي پاران وزيرن ايندڙ اڳڀرائي جي حوالي سان گڏيل رابطن ۾ رهڻ تي پڻ اتفاق ڪيو.

بقايا 19 احسن اقبال

فسطائيت ۽ جمهوريت جو چهرو ڏٺو آهي. ان وقت ايوان جي گرفتار ميمبرن جا پروڊڪشن آرڊر جاري نه ڪيا ويندا هئا، ايوان ۾ روزمره جي ايجنڊا به ڊڪٽيشن وٺي آندي ويندي هئي. اڄ تي قومي اسيمبلي ۾ اڳوڻي اسپيڪر اسد قيصر پاران اٿاريل سوالن جا جواب ڏيندي وفاقي وزير چيو ته اسان بجيٽ تي تقرير ڪري رهيا آهيون، هتي اسان کي حقيقتن تي ڳالهيون ڪرڻ گهرجن، غلط بيانبازي کان پاسو ڪرڻ گهرجي. اسان پي ٽي آءِ جي دور ۾ جمهوريت ڏٺي آهي، جڏهن اسان ان ايوان جي گرفتار ميمبرن جي پروڊڪشن آرڊر جاري ڪرڻ لاءِ اسپيڪر چيمبر ۾ روجي منٿون ڪندا هئاسين ته به پروڊڪشن آرڊر جاري نه ٿيندا هئا. اسان انهن جي دور ۾ پارليامينٽ جي آزادي به ڏٺي آهي جڏهن هڪ شخص هتي تحريڪ التوا جو فيصلو به ڪندو هو آرڊر آف ڊي به ان جي مرضي سان ٺاهيو ويندو هو هن چيو ته هي عدليه جي آزادي جي ڳالهه ٿا ڪن جڏهن سندن دور ۾ پنجاب ۾ مقامي حڪومتن کي بحال ڪيو ويو تڏهن سپريم ڪورٽ جي فيصلي تي 9 مهينن تائين عملدرآمد نه ڪيو ويو. سندن دور ۾ نواز شريف، شهباز شريف، مريم نواز، خواجه آصف، سعد رفيق، حمزه شهباز شريف ۽ راڻا ثناءُ الله سميت ٻين اڳواڻن جيل ڪاٽيا، سندن دور ۾ مخالف ڌر کي ديوار سان لڳايو ويو انهن جي فسطائيت ۽ جمهوريت جو چهرو سڀني ڏٺو آهي ان کان اڳ قومي اسيمبلي جي اڳوڻي اسپيڪر اسد قيصر چيو ته بجيٽ حڪومت جو نه آءِ ايم ايف جو آهي هن وقت معيشت ڪمزور ٿي رهي آهي. پنهنجي پنهنجي دورن جي سڌارن تي هتي بحث لاءِ تيار آهيون اسان شوگر مافيا تي هٿ وڌو. هن چيو ته ميثاق معيشت تي اسان ڳالهيون ڪرڻ لاءِ تيار آهيون اچو گڏجي ويهي سڀني لاءِ قبوليت جوڳو اليڪشن ڪميشن قائم ڪيون. اسان عدليه جي آزادي ۽ پارليامان جي مضبوطي جي حق ۾ آهيون ان لاءِ اچو ته سڀ گڏجي ويهون. هن چيو ته تماڪ جو 70 سيڪڙو اسان جي علائقي ۾ پيدا ٿئي ٿو ڪشمير ۾ جيڪا صورتحال آهي ان جو حل ڳالهيون آهن. تربيلا ڊيم مان 6418 ميگاواٽ بجلي پيدا ٿئي ٿي پوري صوبي جي 3300 ميگاواٽ آهي اسان جي علائقي ۾ 12-12 ڪلاڪ لوڊشيڊنگ ٿي رهي آهي، جتان بجلي پيدا ٿيندي آهي اتي جي ماڻهن جو پهريون حق آهي. اسان چاهيون ٿا ته پارليامينٽ آزاد ۽ عوام جي نمائنده هجي.

بقايا 20 فراهمي بحال

چڪي آهي خصوصي سيڙپڪاري سهولت ڪائونسل جي سهولتڪاري سان لائيو اسٽاڪ شعبي جي ترقي ۽ عالمي سهڪار وڌيڪ مضبوط ٿي رهيو آهي پاڪستان ۾ چوپائي مال ۾ منهن ۽ کر جي بيمارين سبب لکين جانور متاثر ٿي رهيا آهن. جنهن جي نتيجي ۾ چوپائي مال جي پيداوار ۽ روانگي واپار کي شديد نقصان پهچي رهيو آهي. گذريل ٽن سالن دوران ان بيماري سبب اٽڪل 2,100 ڪيس رپورٽ ٿيا. ايس آءِ ايف سي جي مدد سان روسي فٽ اينڊ مائوٿ ڊيزيز ويڪسين جي فراهمي بابت اهم مسئلو ڪاميابي سان حل ڪيو ويو آهي. روس جي واپاري نمائندي ڊينس اي نيو زوروف سمورن لاڳاپيل ادارن وچ ۾ اثرائتي رابطا ڪاري تي ايس آءِ ايف سي جي ڪردار جي تعريف ڪئي. ان قدم سان چوپايو مال پاليندڙن جي اعتماد ۾ اضافو ٿيندو ۽ بيمارين کان بچاءَ جو نظام بهتر ٿيندو. بهتر ويڪسين جي فراهمي سان لائيو اسٽاڪ جي پيداوار، معيار ۽ ترقي جا نوان موقعا پيدا ٿيندا. ان قدم سان پاڪستان جي لائيو اسٽاڪ شعبي جي ترقي، روانگي واپار جي موقعن ۽ پاڪستان-روس سهڪار کي وڌيڪ هٿي ملندي. ايس آءِ ايف سي جي عملي قدمن سان پاڪستان جو لائيو اسٽاڪ شعبو جدت، پائيداري طرف گامزن ٿيندو.

بقايا 21 احمد الشرع

کي رد ڪري ڇڏيو آهي ميڊيا رپورٽن موجب احمد الشرع هڪ ملاقات دوران دمشق جي ٻهراڙي وارن علائقن جي معززن ۽ اڳواڻن جي وفد سان ڳالهائيندي چيو ته شام جي فوج جون لبنان ۾ داخل ٿيڻ جي باري ۾ جيڪي افواهون ڦهلايون پيون وڃن اهي بلڪل بي بنياد آهن. هن چيو ته جيستائين سرحدون مقرر ڪرڻ جو تعلق آهي ته اهي موجوده وقت ۾ ترجيح نه آهن خاص طور تي لبنان ۾ جاري بحرانن ۽ اندروني لڏپلاڻ کي نظر ۾ رکندي اها ترجيح نه آهي. ان لڏپلاڻ جو اندازو اٽڪل ڏيڍ ملين ماڻهن جو لڳايو ويو آهي. شامي صدر زور ڀريو ته لبنان سان سرحد جي حوالي کان پوءِ ڪيترائي حل سامهون ايندا.

بقايا 22 عطاالله تارڙ

شامل آهي ايف بي آر سڌارن فيس ليس اپريزل نظام، ٽيڪس نيٽ ۾ واڌ، هائوسنگ سيڪٽر ايڪسپورٽ ليڊ گروٿ، سماجي شعبن ۾ سيڙپڪاري ۽ عورتن لاءِ پنڪ ٽيڪس جي خاتمي جهڙا قدم حڪومت جي عوام دوست ويزن جي عڪاسي ڪن ٿا. ماضي ۾ ملڪ جي ڊفالٽ ٿيڻ جا شرط لڳايا ويندا هئا، محمد شهباز شريف رياست جي بقا لاءِ پنهنجي سياست جي قرباني ڏني، تاريخ ان قدم کي ياد رکندي، جڏهن وزيراعظم شهباز شريف نعرو لڳايو ته رياست کي بچائينداسين مون کي سياست جي ڪا پرواهه ناهي. مسلم ليگ (ن) مشڪل معاشي حالتن ۾ اقتدار سنڀاليو، اسان جي دور ۾ عالمي سطح تي پاڪستان جي پذيرائي ٿي، پوري دنيا وزيراعظم شهباز شريف ۽ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي امن لاءِ ڪوشش کي ساراهي رهي آهي جڏهن ته پاڪستان معاشي استحڪام کان پوءِ ترقي ۽ خوشحالي جي نئين منزل طرف وڌي رهيو آهي قومي اسيمبلي ۾ ايندڙ مالي سال 2026-27 جي بجيٽ تي بحث ۾ حصو وٺندي سنڌ سماءَ واري وفاقي وزير چيو ته اسان جڏهن مخالف ڌر جي بئنچن تي هئاسين تڏهن به ميثاق معيشت ۽ ميثاق جمهوريت جي ڳالهه ڪئي. اڄ حڪومت ۾ هئڻ باوجود به اهو ئي موقف برقرار آهي هن چيو ته هي ايوان جمهوري روايتن جو امين آهي ۽ هميشه انهن روايتن کي هٿي ڏني آهي هن چيو ته ڪالهه مخالف ڌر جي اڳواڻ جي تقرير دوران ماحول ڌيان ڏيڻ جهڙو هو احتجاج مخالف ڌر جو جمهوري حق آهي ۽ هر دور ۾ مخالف ڌر پنهنجو ڪردار ادا ڪندي رهي آهي وقت هڪجهڙو نٿو رهي، سيٽون بدلجنديون رهنديون آهن پر اصل فرق روين ۽ نيت جو هوندو آهي جڏهن اسان مخالف ڌر ۾ هئاسين ته ان وقت به ڳالهين جي آڇ ڪئي ويندي هئي ۽ اڄ حڪومت هئڻ باوجود به اها آڇ ڪري رهيا آهيون چاڪاڻ ته جمهوري عمل ۾ ڳالهيون ئي اڳيان وڌڻ جو رستو آهن وفاقي وزير چيو ته ايندڙ مالي سال جي بجيٽ جي نه صرف ملڪي پر عالمي سطح تي به پذيرائي ڪئي پئي وڃي، معاشي تجزيه ڪار هن بجيٽ تي مثبت ڳالهيون ڪري رهيا آهن ڪجهه مخالف ڌر جي ميمبرن طرفان به مثبت تجويزون سامهون آيون جن جي ساراهه ڪرڻ گهرجي. هن چيو ته تنقيد ڪرڻ مخالف ڌر جو حق آهي جڏهن ته مثبت قدمن جي ساراهه ضرور ٿيڻ گهرجي وفاقي وزير چيو ته ماضي ۾ هڪ سياسي پارٽي جي سربراهه جا بيان رڪارڊ تي موجود آهن ته ملڪ ڊيوالو ٿيڻ طرف وڃي رهيو آهي جنهن ۾ ڪو به سيڙپڪاري نه ڪري، هن ملڪ جي ڊيوالو ٿيڻ جون شرطون لڳي رهيون هيون پر الله تعاليٰ کي ڪجهه ٻيو ئي منظور هو جڏهن ملڪ جي معيشت کي ڪو به هٿ لڳائڻ لاءِ تيار نه هو اهڙي وقت ۾ شهباز شريف همت ڪئي ۽ حوصلو پڪڙيو رياست جي بقا لاءِ پنهنجي سياست قربان ڪئي. وزيراعظم شهباز شريف نعرو لڳايو ته مان رياست کي بچائيندس مون کي سياست جي پرواهه ناهي هي اهو وقت هو جڏهن پيرس اندر هڪ گڏجاڻي ٿي ۽ آءِ ايم ايف سان معاملا طئي ٿيا، جيڪڏهن شهباز شريف اها ڪوشش نه ڪري ها ۽ آءِ ايم ايف جي پروگرام ۾ نه وڃي ها ته اڄ هي خوشحالي ممڪن نه هجي ها. ماضي جي ڀيٽ ۾ اڄ معاشي اهڃاڻ واضح بهتري ڏيکاري رهيا آهن ان وقت ڊالر جي مٽاسٽا واري شرح غير مستحڪم هئي. ڪاروباري طبقو ڏکيائين جو شڪار هو ايل سيز نه کلي رهيون هيون ۽ روانگي واپار جون سرگرميون متاثر هيون مهانگائي 38 سيڪڙو ۽ وياج جي شرح 22 سيڪڙو کان وڌيڪ هئي وفاقي وزير چيو ته شهباز شريف جڏهن مخالف ڌر جو اڳواڻ هو ته هن ايوان ۾ بيهي ميثاق معيشت جي ڳالهه ڪئي هئي، ڪاش ان وقت اوهان ميثاق معيشت جي ڳالهه مڃو ها، پر ان وقت سندس آڇ کي قبول نه ڪيو ويو وفاقي وزير چيو ته اسان جي يادداشت تمام مختصر آهي اسان اڄ جي ڳالهه ڪيون ٿا پر ماضي جي ڪا به ڳالهه نٿا ڪيون هي ياد ڪرڻ چاهيان ٿو ته انهن ماڻهن آءِ ايم ايف کي خط لکيا، ۽ چاهيو پئي ته ملڪ ڏيوالو ٿئي. هن چيو ته جيڪڏهن ڪنهن معيشت لاءِ سٺو ڪم ڪيو ته اسان ان جي تعريف ڪنداسين پر اها گوارا ناهي ته اسان پنهنجي سياست خاطر پاڪستان خلاف سازشون ڪيون. هن چيو ته انهن ماڻهن پنهنجي دور ۾ آءِ ايم ايف کي خط لکيا ۽ ان تي بيانيو ٺاهيو پوري مهم هلائي وئي، تاريخ ۾ ان کي هميشه ياد رکيو ويندو ته هڪ طرف وزيراعظم پيرس ۾ ميٽنگ ڪري معاملا جوڙي رهيو هو ته ٻئي طرف هتان خط لکيا پئي ويا ته پاڪستان کي بيل آئوٽ پئڪيج نه ملي. وفاقي وزير چيو ته موجوده معاشي استحڪام ٽيم ورڪ جو نتيجو آهي ان ۾ ادارن جي محنت شامل آهي ان ۾ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير ۽ ان جي ٽيم جو به ڀرپور حصو آهي. وفاقي وزير چيو ته ميڪرو اڪنامڪ استحڪام جي انگ اکرن کان انڪار نٿو ڪري سگهجي جي ڊي پي گروٿ جيڪو ان وقت 0.2 سيڪڙو هئي هاڻي 3.7 سيڪڙو تائين پهچي وئي آهي. في ڪس آمدني 1751 ڊالر کان وڌيڪ 1901 ڊالر ٿي وئي آهي عطاالله تارڙ چيو ته جيڪڏهن حڪومت معاشي استحڪام نه ڏنو هجي ها ته مهانگائي 38 سيڪڙو کان گهٽ ٿي سنگل ڊجيٽ ۾ نه اچي ها، اهڙي طرح وياج جي شرح 22 سيڪڙو کان گهٽ ٿي 11 سيڪڙو تي نه اچي ها. هن چيو ته مٽاسٽا جي ناڻي جا ذخيرا 17.2 ارب ڊالرن تائين پهچي چڪا آهن جڏهن ته پورهيتن پاران پرڏيهه مان موڪليل ناڻو 33.9 ارب ڊالرن تائين پهچي ويو آهي جنهن ۾ هر سال 9 سيڪڙو واڌارو ٿيو آهي هن چيو ته آءِ ٽي جي روانگي واپار 3.8 ارب ڊالرن تائين پهچي ويو آهي جنهن ۾ فري لانسرز جو 995 ملين ڊالر جو حصو پڻ شامل آهي. مالي خسارو جيڪو 2022ع ۾ 8 سيڪڙو هو هاڻي 0.7 سيڪڙو تي اچي ويو آهي وفاقي وزير چيو ته مجموعي طور تي ميڪرو اڪنامڪ استحڪام حاصل ٿيو آهي ۽ دنيا ان کي تسليم ڪري رهي آهي هن چيو ته ايف بي آر سڌارا وزيراعظم شهباز شريف جي هوم گرون ايجنڊا جو اهم حصو آهن جنهن ۾ اسٽرڪچرل ريفارمز شامل آهن هن چيو ته هن ايوان ۾ هو چئلينج ڪري ٿو ته ڪو به ڪسٽمز يا انڪم ٽيڪس آفيسر جي سفارش ڪري ڏيکاري، ماضي جي ابتڙ هاڻي سفارش ڪلچر ختم ٿي چڪو آهي جيڪڏهن سفارش ڪئي وڃي ٿي ته شام تائين اهو ماڻهو معطل هوندو آهي هن چيو ته ميرٽ کي يقيني بڻائڻ لاءِ شفاف رپورٽنگ ۽ ٽرانسفر پوسٽنگ جو نظام لاڳو ڪيو ويو آهي هن چيو ته ماضي ۾ ٽيڪس ڪيسن جي نظام ۾ ڪيسز کي ڊيگهه ڏني ويندي هئي اسٽي آرڊر ذريعي ريونيو کي روڪيو ويندو هو جڏهن ته موجوده حڪومت ان نظام ۾ سڌارن ذريعي شفافيت کي هٿي ڏني وزيراعظم ميرٽ تي ٽريبونل بڻايا وفاقي وزير چيو ته سٺا ۽ خراب ماڻهو هر هنڌ هوندا آهن هاڻي ٽريبونل بڻايا ويا آهن جن جا چيئرمين ميرٽ تي مقرر ٿيا آهن وڪيلن کي ميرٽ تي ورتو ويو آهي ۽ اربين رپين جي رڪوري ڪئي وئي آهي عطاالله تارڙ چيو ته شگر ٽوبيڪو سيمينٽ، بيوريجز جهڙيون ڪجهه اهم انڊسٽريون اهڙيون آهن جيڪي جيترو مرضي منافعو ڪمائين پر ڪائن ڪو پڇڻ وارو نه هو صرف شوگر انڊسٽري کان 60 ارب رپيا رڪور ڪيا ويا وزيراعظم جي خاص ڪوشش سان انڊسٽريز ۾ ٽيڪنالاجي بيس مانيٽرنگ سسٽم لڳايا ويا، مانيٽرنگ کي موثر بڻايو ويو ايماندار ماڻهو لڳايا ويا، گذريل سال وزيراعظم جي اڳواڻي ۾ پوري فنانس ٽيم ڀرپور محنت ڪئي ناڻي واري وزير ايف بي آر جي چيئرمين ۽ ان جي پوري ٽيم ان ۾ تمام متحرڪ رهي انفورسمينٽ جي مد ۾ 800 ارب رپيا جمع ڪيا ويا جنهن سان وڌيڪ گنجائش پيدا ٿي هن چيو ته مخالف ڌر جڏهن حڪومت ۾ هئي ته هو سياسي بيانيو ٺاهڻ ۾ لڳي ويا، اهو ڪم اهي ماڻهو به ڪري سگهيا ٿي وفاقي وزير چيو ته بندرگاهن تي ڪسٽم ڪليئرنس کي ڪيترائي مهينا لڳندا هئا، هاڻي اتي فيس ليس اپريزل سسٽم لڳايو ويو آهي ۽ هاڻي ايف بي آر اهو سسٽم پوري ملڪ اندر لڳائڻ وڃي رهي آهي جيڪي ٽيڪس ڏيندڙن جو ٽيڪس جمع ڪندڙن سان آمهون سامهون رابطو نه ٿيندو هي آءِ ٽي بيس سسٽم تحت فيس ليس سسٽم آهي ته جيئن ڪنهن قسم جي ليڪيج نه ٿي سگهي. هن چيو ته ايف بي آر جي سڌارن تحت ايترو وڏو رليف قوم کي ڏنو ويو آهي ان جا اثر سمورن شهرين تائين ويندا. هاڻي ٽيڪس نه ادا ڪندڙن جو بار ٽيڪس ڏيندڙن نه کڻي سگهندا ملڪ ۾ منصفاڻو نظام لاڳو ڪيو ويو آهي هن چيو ته وزيراعظم ناڻي واري مملڪتي وزير بلال اظهر ڪياني کي ريٽيلرز جي حوالي سان خصوصي ٽاسڪ ڏنو ويو آهي ته 36 لک ريٽيلرز ٽيڪس نيٽ کان ٻاهر هئا جڏهن ته انهن جي پنهنجي درخواست به هئي ته کين ڪنهن نه ڪنهن صورت ۾ شفاف طريقيڪار ذريعي ٽيڪس نيٽ ۾ شامل ڪيو وڃي.

بقايا 23 تنقيد

ڏيندي چيو ته گهٽ آمدني وارن تي بجيٽ ۾ ٽيڪس جو بار گهٽ ڪيو ويو آهي، پگهاردار طبقي لاءِ به ٽيڪسز ۾ گهٽتائي ڪئي وئي آهي جڏهن ته مخالف ڌر بجيٽ تي تنقيد ڪندي چيو ته وچولي طبقي جي استعمال جون شيون مهانگيون ٿيون آهن. قومي اسيمبلي ۾ ايندڙ مالي سال 27-2026ع جي وفاقي بجيٽ تي عام بحث ۾ حصو وٺندي مسلم ليگ (ن) جي ميمبر جمال خان ڪاڪڙ چيو ته بلوچستان ۾ امن امان کي ترجيح ڏني وڃي اتي جا ماڻهو امن چاهين ٿا تفتان باردر کي کوليو وڃي ۽ اتي ڪسٽم جي عملي کي مقرر ڪيو وڃي ان سان روزگار جا موقعا به پيدا ٿيندا. مخالف ڌر جي ميمبر شاهد خٽڪ چيو ته موجوده حڪومت جي اها پنجين بجيٽ آهي ملڪ ۾ مهانگائي جي ٻوڏ آهي، پيٽرول جون قيمتون تاريخ جي بلند ترين سطح تي آهن وچولي طبقي جي استعمال جون شيون مهانگيون ٿيون آهن گهٽ آمدني وارن کي ڏکيائون درپيش آهن هي اسان جو ملڪ آهي ان کي ٺاهڻ ۾ اسان جي ابن ڏاڏن جو رت شامل آهي، بجيٽ ۾ جيڪڏهن عام ماڻهو کي رليف ملندو آهي ته اها بهتر بجيٽ هوندي آهي ايف بي آر جو هدف هلندڙ سال پورو نه ٿي سگهيو ان ۾ گهٽتائي ڪئي وئي آهي.

بقايا 24 امڪان

علائقن ۾ ايندڙ 24 ڪلاڪن دوران موسم گرم ۽ خشڪ رهڻ جي توقع آهي جڏهن ته مٿاهين خيبر پختونخوا، ڪشمير ۽ ان سان لاڳاپيل جابلو علائقن ۾ تيز هوا ۽ گجگوڙ سان ڪجهه هنڌن تي برسات جو امڪان آهي. موسميات کاتي موجب گذريل 24 ڪلاڪن دوران ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ موسم گرم ۽ خشڪ رهي جڏهن ته ميداني علائقن ۾ سخت گرم رهي جڏهن ته ڪي پي ڪي، ڪشمير ۽ گلگت بلتستان ۾ تيز هوائن ۽ گجگوڙ سان برسات ٿي.

بقايا 25 ڳالهيون

لبريشن فرنٽ جي چيئرمين ياسين ملڪ جي گهرواري مشعال حسين ملڪ جميعت علماءِ اسلام جي امير مولانا فضل الرحمان سان سندس رهائشگاهه تي ملاقات ڪئي. ملاقات ۾ آزاد ڪشمير جي موجوده صورتحال تي ڳالهيون ڪيون ۽ مسئلن جي پرامن ۽ سياسي حل تي اتفاق ڪيو. ملاقات ۾ جي يو آءِ ڪشمير جي امير مولانا سعيد يوسف، محمد اسلم غوري، انجنيئر ضياء الرحمان شريڪ ٿيا.

بقايا 26 جمال رئيساڻي

عڪاس آهي جڏهن ته ان سان هڪ ذميوار ۽ تعميري عالمي ڪردار طور پاڪستان جي وڌندڙ اهميت به اجاگر ٿئي ٿي. ايڪس تي پنهنجي پيغام ۾ نوابزاده جمال رئيساڻي وزيراعظم محمد شهباز شريف، چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير ۽ ان اهم ڪاميابي ۾ ڪردار ادا ڪندڙ سمورن ماڻهن جي ڪوشش کي ساراهيندي چيو ته سندن قيادت، بصيرت ۽ انٿڪ محنت ساراهه جوڳي آهي. هن چيو ته ڳالهين جي عمل جي ڪاميابي نه صرف عالمي برادري ۾ پاڪستان جي وقار ۽ ساک ۾ واڌاري جو سبب بڻجي پر خطي ۽ سڄي دنيا ۾ گڏيل تعاون اعتماد ۽ پائيدار امن ۽ خوشحالي جا نوان موقعا به پيدا ڪندي هن اڳڀرائي کي پاڪستان جي سفارتي ڪاميابي قرارڏيندي اميد ظاهر ڪئي ته ملڪ مستقبل ۾ به امن استحڪام ۽ عالمي تعاون کي هٿي ڏيڻ ۾ پنهنجو مثبت ڪردار جاري رکندو.

بقايا 27 سجاڳ ڏريون

تقريب کي صدارتي خطاب ڪندي پروفيسر اعجاز قريشي چيو ته حيدر بخش جتوئي تمام وڏو انسان هو مون سندس جدوجهد جا 25 سال ڏٺا. ون يونٽ جي دور ۾ سندس ڪردار تمام شاندار هو هن سنڌ جو ڪيس تمام بهتر نموني سان وڙهيو حيدر بخش جتوئي مسلسل ۽ بي لوث جدوجهد ڪئي هو 24 ڪلاڪ ڌرتيءَ لاءِ سوچيندو هو اسان کي سنڌ جي تاريخ تي ڪم ڪرڻو آهي اسان کي ابراهيم جويو، جي ايم سيد ۽ قاضي فيض محمد تي سيمينار ڪرڻ گهرجن نوجوانن کي تعليم ڏيڻ جي ضرورت آهي. خاص مهمان ڊاڪٽر جعفر احمد چيو ته حيدر بخش جتوئي جو ڪم ۽ مقام تمام وڏو آهي هن ون يونٽ خلاف ۽ هارين جي حقن لاءِ ڪامياب تحريڪ هلائي ترقي پسند تحريڪ کي منظم ڪرڻ جي ضرورت آهي هن چيو ته هن پروگرام ذريعي نوجوانن ۾ شعور پيدا ٿيندو حيدر بخش جتوئي نوڪري دوران سنڌ جي مختلف علائقن ۾ ڪم ڪيو هارين جي خراب حالت ڏٺي ۽ پوءِ انهن جي حالت بدلائڻ لاءِ سرڪاري نوڪري تان استعيفيٰ ڏني ون يونٽ ذريعي چئن صوبن کي گڏ ڪري هڪ صوبو بڻائي اوڀر پاڪستان جي مقابلي ۾ بيهاريو ويو اهو ڪم اسٽيبلشمينٽ ڪيو.

بقايا 28 تقريب

۾ سنڌ حڪومت جي ثقافت واري وزير ذوالفقار علي شاهه ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي جي سنڌ اسيمبلي ميمبر زبير احمد جوڻيجو گڏيل طور لائبريريءَ جو افتتاح ڪيو ان موقعي تي خطاب ڪندي ثقافت واري صوبائي وزير سيد ذوالفقار شاهه مقرر چيو ته اڳوڻي ايم پي اي عبدالعزيز جوڻيجو ۽ موجوده ايم پي اي زبير احمد جوڻيجو جي ڪوشش سان هن لائبريري جو افتتاح ٿي رهيو آهي جيڪو خيرپور ناٿن شاهه واسين لاءِ وڏو تحفو آهي هن هڪ سوال جي جواب ۾ چيو ته گورک کي سنڀاليندي مونکي ٻه سال ٿيا آهن روڊ رستا ٺهرائڻ روڊ کاتي جو ڪم آهي جنهن جو صوبائي وزير علي حسن زرداري آهي جنهن سان اسان جو رابطو آهي تاريخي جاين جي سار سنڀال لهڻ اسان جو ڪم آهي انهن تاريخي جاين جي نشاندهي ٿيڻ گهرجي ان موقعي تي نوجوان ايم پي اي زبير احمد جوڻيجو چيو ته ڪتاب انسان جو بهترين دوست ۽ سماجي ترقيءَ جو بنيادي ذريعو آهي.

بقايا 29 مقرر

ڏيرج سيٺ کي ڀارتي فوج جو ايندڙ سربراهه مقرر ڪيو ويو آهي ڪشمير ميڊيا سروس موجب دفاع واري وزارت اعلان ڪيو آهي ته ليفٽيننٽ جنرل ڏيرج سيٺ جيڪو هن وقت ڀارتي فوج جي نائب سربراهه طور خدمتون سرانجام ڏئي رهيو آهي 30 جون تي جنرل اوپيندر دويدي جي رٽائر ٿيڻ تي اعليٰ عهدي جي چارج سنڀاليندو سينيئر آفيسر ڊسمبر 1986 ۾ آرمرڊ ڪور ۾ ڪميشن ڏنو هو هو سائوٿ ويسٽرن ڪمانڊ ۽ سدرن ڪمانڊ رهي چڪو آهي.

بقايا 30 سوگهو

ڊرائيونگ لائسنس تي سعودي عرب وڃڻ جي ڪوشش ناڪام مسافر آف لوڊ ايف آءِ اي اميگريشن جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي هڪ مسافر کي مشڪوڪ جعلي ڊرائيونگ لائسنس جي استعمال تي سعودي عرب وڃڻ کان روڪي آف لوڊ ڪري ڇڏيو ترجمان ايف آءِ اي موجب مسافر ورڪ ويزا ۽ پروٽيڪٽر ڪليئرنس سان ڊرائيور طور سعودي عرب وڃي رهيو هو.

بقايا 31 اعظم نظير

وزيرن جي گهرن جي يوٽيليٽي بلز جي ادائگي حڪومت نه پر هو پاڻ ڪندا آهن. وزيرن کي 400 ليٽر پيٽرول ملندو هو جيڪو بجيٽ قدمن تحت گهٽ ڪري اڳ ئي 200 ليٽر ڪيو ويو آهي 200 ليٽر پيٽرول کان علاوه وزيرن ڪا به شي نه وٺي رهيا آهن جيڪڏهن ميمبر پيٽرول جي معاملي تي ڳالهائڻ چاهين ٿا ته ٿي سگهي ٿو.

بقايا 32 تيارين تيز

سوار ڪيا ويا ۽ ٽنڊو محمد خان ۾ پاسي ۾ محرم الحرام جي تيارين جي سلسلي ۾ صدين کان هلندڙ ماتمي جلوسن ۽ مجلسن، عزادارين جون تيارين به زور شور سان تيز ٿي چڪيون آهن جڏهن ته علمن جي رنگ ڪندڙن ۽ ڪاريگرن ۽ سينگار جي ڪم ڪندڙن جي روزگار ۾ به واڌ آئي آهي ڪاريگرن جو چوڻ هو ته محرم جو مهينو شروع ٿيڻ کان اڳ اسانجو رنگ ۽ علم سينگار جو ڪم بهتر نموني هلي رهيو آهي روزگار وڌيو آهي.

بقايا 33 زخمي

ٽن ڄڻن جي قتل ۽ عورتن سميت ڪيترن ئي ماڻهن جي زخمي ٿيڻ واري واقعن جو سخت نوٽيس وٺندي ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي کان تفصيلي رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي تفصيل موجب پوليس ۽ ريسڪيو ذريعن موجب اورنگي ٽائون ٿاڻي جي حد بنارس عليگڙهه چيل مارڪيٽ پرسان مبينا طور تي نامعلوم طرف کان ايندڙ گولي لڳڻ سبب 35 ورهين جو شڪيل قتل ٿي ويو جڏهن ته اورنگي ٽائون ٿاڻي جي حد قصبه موڙ ٽوٽل پمپ تي نامعلوم هٿيارٻندن جي فائرنگ ۾ 32 ورهين جو ياسين پٽ رحمت قتل ٿي ويو سچل ٿاڻي جي حد غازي ڳوٺ ويجهو جمالي پل ويندڙ روڊ تي صفوران لڳ سپرا چوڪ پرسان فائرنگ جي هڪ ٻئي واقعي ۾ سيوهڻ واسي 45 ورهين جو شاهد سولنگي پٽ سهيل سولنگي پڻ حياتي وڃائي ويٺو واقعي بعد جوابدار فرار ٿي ويا اطلاع ملندي پوليس پهچي مقتول جو لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ سول اسپتال منتقل ڪري واقعي واري جاءِ تان شاهدين گڏ ڪري جاچ شروع ڪري ڏني آهي.

بقايا 34 فوت

ملٽري باردر سيڪيورٽي فورس (بي ايس ايف) جي اهلڪارن جي فائرنگ سبب هڪ 26 ورهين جو بنگلاديشي شهري فوت ٿي ويو. ڪشمير ميڊيا سروس مطابق اهو واقعو بي ايس ايف طرفان مبينه طور تي سرحد پار کان اسمگلنگ جي شڪي سرگرمين خلاف شروع ڪيل ڪارروائي دوران ضلعي اونا ڪوٽي جي ڪيلا شهر ويجهو پيش آيو ڀارتي اختيارين ٻڌايو ته بنگلاديشي شهري فائرنگ ۾ شديد زخمي ٿيو.

بقايا 35 اپگهات

سرحد تي مقرر ڀارتي پيرا ملٽري باردر سيڪيورٽي فورس (بي ايس ايف) جي هڪ اهلڪار اپگهات ڪري ڇڏيو ڪشمير ميڊيا سروس مطابق اپگهات ڪندڙ بي ايس ايف اهلڪار جي سڃاڻپ 44 ورهين جي هيڊ ڪانسٽيبل پريم ڪمار جي نالي سان ٿي آهي.

بقايا 36 مڃتا ماڻي

آرٿوپيڊڪ ماهر پروفيسر انيس الدين پٽي کي سندن شاندار علمي ۽ تحقيقي ڪاميابي تي ڀرپور خراج تحسين پيش ڪيو آهي سندن اهم تحقيقي مقالو "Paradigm Shift in Clubfoot Care Strategies in Pakistan: A Meta-Analysis Over Three Decades" عالمي شهرت يافته سائنسي رسالي World Journal of Meta-Analysis ۾ شايع ٿيو آهي جنهن کي پاڪستان ۾ ڪلب فوٽ جي علاج بابت هڪ سنگ ميل قرار ڏنو پيو وڃي هي تحقيق گذريل ٽن ڏهاڪن (30 سالن) دوران ملڪ ۾ ڪلب فوٽ (ڄمڻ وقت پيرن جي ٽيڙائپ) جي علاج بابت گڏ ڪيل ڪلينڪل ڊيٽا ۽ طبي تجربن جو جامع ميٽا-تجزيو پيش ڪري ٿي.

بقايا 37 احتجاج

۾ معصوم ٻارڙن سان گڏ ڄامشورو شهر جي سيوهڻ بس اسٽاپ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويندو احتجاج جي اڳواڻي سينيئر صحافي حاڪم چانڊيو، عامر جانوري، مختيار احمد چنا، زوهيب چانڊيو سماجي اڳواڻ حبيب الله آمڙو ۽ ٻين ڪئي جڏهن ته احتجاج ۾ ڪامريڊ عابد جمالي عطاءُ الله بروهي، شير محمد سنجراڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙن جو چوڻ آهي ته درسگاهن واري ڄامشوري شهر ۾ منشيات فروشي سرعام ٿي رهي آهي سرڪار پاران شهر اندر شراب خانو کوليو ويو آهي جنهن تي شراب منشيات آساني سان وڪرو ٿي رهي آهي.

سنڌي ايڊيشن
انچارج: مجيب ناريجو
IBRAT SANSAR
عبرت سنسار
68 Golden Jubilee Year
Ibratsansar@yahoo.com
سومر 15 جون 2026ع

آءِ ايم ايف جي فرمائش ۽ اشرافيہ نوازيءَ واري

وفاقي بجيٽ

فريد احمد

ناڻي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب پاران پيش ڪيل مالي سال 27_2026 جي وفاقي بجيٽ روايتي معاشي پيچيدگي ۽ بين الاقوامي مالياتي فنڊ (IMF) جي سخت شرطن جو هڪ اهڙو ميلاپ آهي، جنهن کي ماهرن "معاشي استحڪام ذريعي غربت" (Stabilisation into Poverty) جو نالو ڏنو آهي.

پاڪستان جي معاشي تاريخ تي نظر وجهبي ته هيءَ بجيٽ ان لحاظ کان منفرد آهي ته هيءَ موجوده وزيراعظم شهباز شريف جي قيادت ۾ پيش ٿيندڙ مسلسل پنجين بجيٽ آهي. پر انگن اکرن جي جادوگري ۽ ڪجهه مخصوص ريليف جي قدمن باوجود اها حقيقت لڪائي نٿي سگهجي ته ان بجيٽ جو بنيادي مقصد ملڪي معيشت کي پائيدار ترقيءَ جي ڏگ لائڻ نه، پر قرضن جي ادائگي ۽ قرض ڏيندڙن کي مطمئن ڪرڻ آهي.

هيٺ ان بجيٽ جو هڪ جامع جائزو پيش ڪجي ٿو:

1. بجيٽ جو بنيادي ڍانچو: غريب جي چادر ۽ قرضن جو بار

حڪومت 18 هزار 771 ارب رپين جي رڪارڊ حجم جي بجيٽ ته پيش ڪري ڇڏي آهي، پر جڏهن ان جي خرچن جي ڀيٽ حاصل ٿيندڙ گڏيل آمدني (تقريبن 18 هزار ارب رپيا) سان ڪجي ٿي ته خساري جي ڪاهي چٽي نظر اچي ٿي. وفاقي بجيٽ جي بنيادي عنصرن تي نظر وجهڻ سان معلوم ٿئي ٿو ته وفاق وٽ پنهنجي خرچن لاءِ ڪجهه بہ نٿو بچي:

وياج ۽ قرضن جي ادائيگي: 8 هزار 24 ارب رپيا (جيڪي گڏيل آمدنيءَ جو سڀ کان وڏو حصو ڳڙڪائي رهيا آهن.)

صوبن جو حصو: (NFC) 8 هزار 839 ارب رپيا.

دفاعي خرچ: 3 هزار ارب رپيا (گذريل سال جي 2,550 ارب رپين جي ڀيٽ ۾ وڏو واڌارو).

سول ۽ فوجي پينشنز: 1 هزار 173 ارب رپيا.

سبسڊي: 1 هزار 91 ارب رپيا (بجلي ۽ ٻين شعبن لاءِ).

تنقيدي پاسو: وياج، دفاع، پينشن ۽ صوبن جي حصي جي ادائيگي ڪانپوءِ وفاق جو پاند مڪمل طور خالي ٿي وڃي ٿو اهوئي سبب آهي تہ ايندڙ خرچن ۽ ترقياتي ڪمن لاءِ حڪومت کي وڌيڪ 7 کان 8 هزار ارب رپين جو نئون قرض کڻڻو پوندو. ائين هيءَ بجيٽ پاڪستان کي قرضن جي هن اٽڪندڙ چڪر مان ڪڍڻ ۾ مڪمل ناڪام نظر اچي ٿي.

2. آءِ ايم ايف جي فرمائش ۽ ابتو پنڌ

بجيٽ 27_2026 جي بنيادي ڳالهين مان واضح ٿئي ٿو تہ هيءَ بجيٽ آءِ ايم ايف جي طئہ ٿيل بنيادي حدف کي حاصل ڪرڻ لاءِ ٺهي هٿن سان "ريورس انجنيئرنگ" ڪندي ٺاهي وئي آهي. حڪومت مالي خساري کي محدود رکڻ، پرائمري سرپلس (جي ڊي پي جو 2 سيڪڙو) برقرار رکڻ ۽ ايف بي آر جي ٽيڪس هدف کي وڌائي 15 هزار 264 ارب رپيا ڪرڻ کي ترجيح ڏني آهي.

ترقياتي خرچن (PSDP) کي صرف 1 (هڪ) هزار ارب رپين تائين محدود رکڻ ان ڳالھ جو ثبوت آهي تہ ڊگھي مدي جي معاشي ترقي، تعليم، صحت ۽ بنيادي ڍانچي جهڙن اهم شعبن کي آءِ ايم ايف جي شرطن جي قربان گاهہ تي چاڙهيو ويو آهي.

3. في فرد آمدنيءَ جو خواب ۽ حقيقت

حڪومت دعوي ڪئي آهي تہ ملڪ ۾ في فرد سالياني آمدني 1751 ڊالرن مان وڌي 1901 ڊالر تي وئي آهي. معاشي طور تي هي محض هڪ سراسري شرح (Average) جي جادوگري آهي. جيڪڏهن هڪ طبقي جي آمدني ڪروڙن ۾ هجي ۽ عام ماڻهو غربت جي زندگي گذاري رهيو هجي، تہ سراسري شرح هميشہ بهتر ئي نظر ايندي. زميني حقيقت اها آهي تہ افراطِ زر (مهانگائي جي شرح جنهن جي توقع 8.2 سيڪڙو آهي) ۽ بجليءَ جي وڌندڙ قيمتن جي ڪري عام ماڻهوءَ جي حقيقي خريداري سگھ ۾ ڪا بہ نمايان بهتري ناهي آئي.

4. مخصوص ريليف يا اشرافيہ نوازي؟

حڪومت پگهاردار طبقي کي انڪم ٽيڪس سليبس ۾ ڪجهہ ريليف ڏنو آهي. مثال طور: 22 کان 32 لک سالياني آمدنيءَ تي ٽيڪس 23 سيڪڙو مان گهٽائي 20 سيڪڙو ڪرڻ جي تجويز ڏني وئي آهي. ان سان گڏوگڏ عورتن جي صحت لاءِ ضروري شين (سينيٽري پيڊز) ۽ حمل روڪيندڙ اسمن تان ٽيڪس ختم ڪرڻ جي تجويز پڻ هڪ هاڪاري عمل آهي.

پر ٻئي طرف اميرن کي نوازڻ جو سلسلو لڳاتار جاري آهي:

ڪاروباري طبقي تي 15 ڪروڙ کان 50 ڪروڙ تائين جي آمدنيءَ تي لڳل سپر ٽيڪس مڪمل طور تي ختم ڪئي وئي آهي.

50 ڪروڙ کان وڌيڪ آمدنيءَ تي سپر ٽيڪس 10 سيڪڙو مان گهٽائي 8 سيڪڙو ڪئي وئي آهي.

بزنس ڪلاس هوائي سفر تي لڳل فيڊرل ايڪسائيز ڊيوٽي (FED) کي ختم ڪيو ويو آهي، جنهن جو فائدو صرف ملڪ جي نهايت امير طبقي کي ٿيندو.

غير ملڪي اثاثا رکندڙن تي ڪيپيٽل ويليو ٽيڪس (CVT) ختم ڪرڻ جي تجويز ڏني وئي آهي.

تنقيدي پاسو: جڏهن ملڪ ۾ پيٽروليم ليويءَ کي بغير ڪنهن گهٽتائيءَ جي 80 رپيا في ليٽر تي برقرار رکيو ويو آهي، تہ اهڙي وقت ۾ نهايت امير طبقي کي سپر ٽيڪس ۽ ڊيوٽيز ۾ ڇوٽ ڏيڻ معاشي ناانصافيءَ جو واضح مثال آهي.

5. ٽيڪس نيٽ وڌائڻ جو ارادو

بجيٽ ۾ ننڍن دڪاندارن لاءِ "فڪس ٽيڪس سسٽم" (20 ڪروڙ يا ان کان گهٽ سالياني سيلز تي 1 سيڪڙو ٽيڪس) متعارف ڪرائڻ جي تجويز ڏني وئي آهي تہ جيئن غير دستاويزي معيشت کي ٽيڪس نيٽ ۾ آڻي سگهجي. پر معاشي ماهرن جو چوڻ آهي تہ حڪومت اڃا تائين بنيادي طور تي انهن ئي ماڻهن ۽ ڪمپنين کان وڌيڪ ٽيڪس وصول ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهي آهي جيڪي اڳيئي ٽيڪس نظام ۾ موجود آهن. جڏهن تہ غير دستاويزي معيشت جو وڏو حصو لڳاتار ٽيڪس نيٽ کان ٻاهر آهي.

6. وفاقي ۽ دفاعي خرچن جو صوبن مٿان بار

پاڪستان جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو دفاعي خرچن کي پورو ڪرڻ لاءِ صوبن کان بہ مالي مدد گهري وئي آهي. جيتوڻيڪ آئين مطابق دفاع خالص وفاق جي ذميواري آهي، پر وفاق وٽ پئسا نہ هجڻ ڪري هاڻي صوبا پنهنجو حصو وجهي رهيا آهن. اين ايف سي (NFC) ايوارڊ ۾ سڌيءَ ريت ترميم جون ڳالهيون تہ پيپلز پارٽي جي مخالفت جي ڪري ناڪام ٿيون، پر هاڻي صوبن کان پئسا واپس وفاق کي منتقل ڪرائڻ جو جيڪو طريقو اختيار ڪيو پيو وڃي، اهو صوبائي خودمختياريءَ جي اصولن تي هڪ سواليہ نشان آهي.

نتيجو

بجيٽ 27_2026 پاڪستان کي معاشي ڏهڻ مان ڪڍڻ لاءِ ڊگھي مدي واري ڪنهن بہ ارادي جي عڪاسي نٿي ڪري. مالي پيمانا بهتر ٿيڻ باوجود روزگار، حقيقي آمدني ۽ عام ماڻهوءَ جي خريداري سگهہ ۾ ڪا بہ نمايان بهتري نظر نٿي اچي. جيستائين حڪومت ٽيڪس چورن ۾ هٿ نٿي وجهي، اشرافيہ جون مراعتون ختم نٿي ڪري ۽ ترقياتي شعبن ۾ سيڙپڪاري نٿي وڌائي، تيستائين "معاشي استحڪام" جي نالي تي غريب عوام جا اهنج آزار وڌندا رهندا.

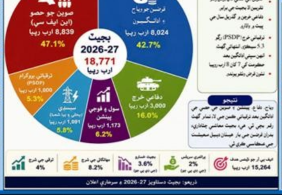
وفاقي بجيٽ 27-2026 : خرچن جو تفصيل
بجيٽ جو ڪل ڪاٿو: 18,771 ارب روپيا
صوبن جو حصو (اين ايف سي) 8,839 ارب رپيا 47.1%
قرضن جو وياج ۽ ادائگيون 8,024 ارب رپيا 42.7%
دفاعي خرچ 3,000 ارب رپيا 16.0%
سول ۽ فوجي پينشن 1,173 ارب رپيا 6.2%
سبسڊي (بجلي ۽ ٻيا شعبا) 1,091 ارب رپيا 5.8%
ترقياتي پروگرام (PSDP) 1,000 ارب رپيا 5.3%
بجيٽ 2026-27 18,771 ارب رپيا
اهم نڪتا
نتيجو
ايف بي آر جو ٽيڪس هدف 15,264 ارب رپيا
پرائمري سرپلس 2%
بجيٽ خسارو 3.6%
مهانگائي جي شرح 8.2%
ترقي جي شرح 4%

ذريعو: بجيٽ دستاويز 27-2026 ۽ سرڪاري اعلان

ايران - آمريڪا گهمسان جي ويڙهہ بعد امن معاهدي جون تياريون

فيضان احمد

ايــران ۽ آمريڪا وچ ۾ گذرل هفتي شديد حملن ۽ جوابي ڪارروائين جي ڏي وٺ کان پوءِ جتي سڄي دنيا مڪمل جنگ جي پيدا ٿيندڙ خدشن ۾ ورتل هئي، اتي هاڻي ٻنهي ملڪن وچ ۾ هڪ عارضي پر انتهائي اهم معاهدي تي اتفاق ٿي ويو آهي. هن انتهائي ڳنڀير صورتحال ۾ ٽياڪڙ جو ڪردار ادا ڪندڙ پاڪستان باقاعده طور تي ان ڳالھ جي تصديق ڪئي آهي تہ واشنگٽن ۽ تهران وچ ۾ هڪ گڏيل مسودي تي اتفاق ٿي چڪو آهي. جنهن کي عالمي امن لاءِ هڪ وڏي اڳڀرائي قرار ڏنو پيو وڃي. هيءَ اهم سفارتي ڪاميابي ان وقت سامهون آئي جڏهن آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ايران تي سخت بمباري ڪرڻ جو پنهنجو اڳوٽو اعلان صرف ڪجهہ ڪلاڪن اندر واپس وٺي ڇڏيو. صدر ٽرمپ واضح ڪيو تہ ايران سان معاهدو بلڪل ويجهو ٿيڻ سبب رٿيل آمريڪي حملا رد ڪيا ويا آهن. چاڪاڻ تہ ٻنهي ملڪن وچ ۾ جنگ کي روڪڻ بابت هڪ تمام سنئي سوديبازي طئہ ٿي چڪي آهي ۽ هاڻي معاهدي کي آخري شڪل ڏيڻ جو آخري مرحلو تيزيءَ سان جاري آهي. ان غير متوقع خوشخبريءَ کان پوءِ خوف ۾ ورتل عالمي اسٽاڪ مارڪيٽن ۾ هڪدم تيزي ڏٺي وئي، جڏهن تہ عالمي مارڪيٽ ۾ تيل جون قيمتون پڻ گهٽجي ويون. جنهن ۾ ڊبليو ٽي آءِ خام تيل لڳ ڀڳ 83 ڊالر في بيرل ۽ برينٽ خام تيل 86 ڊالر في بيرل جي سطح تي اچي ويو.

ٻئي طرف ايران جي پرڏيهي وزير عباس عراقچيءَ پڻ معاهدو ويجهو ٿيڻ جي تصديق ڪندي چيو آهي تہ ايران ۽ آمريڪا اسلام آباد سهمتيءَ جي سانير جي انتهائي ويجهو پهچي چڪا آهن. ان دوران ايراني پرڏيهي وزارت جي ذريعن هڪ وڏو انڪشاف ڪندي ٻڌايو آهي تہ آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ هن تاريخي معاهدي تي صحيحون فرانس ۾ ٿيندڙ 'جي سيون' سربراهي اجلاس جي سائيڊ لائن تي ٿيڻ جو وڏو امڪان آهي. 'جي سيون' ملڪن جو اهو اجلاس فرانس جي خوبصورت شهر ايويان ۾ 15 کان 17 جون تائين ٿي رهيو آهي. هڪ سينيئر ايراني عملدار موجب جيڪڏهن صورتحال جتادار رهي ۽ امن عمل کي برباد ڪرڻ جون ڪوششون نہ ٿيون تہ ممڪن آهي تہ معاهدي تي صحيحون اجلاس کان هڪ ڏينهن اڳ يعني 14 جون تي ئي ٿي وڃن. رپورٽن مطابق معاهدي تي صحيحون ڪرڻ واري تاريخي تقريب لاءِ هاڻي تائين سوئٽزرلينڊ جي شهر جنيوا کي حتمي هنڌ طور چونڊڻ تي اتفاق ڪيو ويو آهي. جتي ايران جي نمائندگيءَ لاءِ پرڏيهي وزير عباس عراقچي ۽ سياسي سينيئر عملدار محمد باقر قاليباف جي شرڪت جو امڪان آهي. جڏهن تہ آمريڪا طرفان نائب صدر جي ڊي وينس، خاص نمائندو اسٽيو وٽڪوف ۽ صدر ٽرمپ جي صلاحڪار ۽ ناٺي جيرڊ ڪشنر جي شرڪت جو امڪان ظاهر ڪيو ويو آهي. هن سڄي عمل کي ڪامياب بڻائيندڙ ٽياڪڙي ڪندڙ ملڪ پاڪستان جي پرڏيهي وزارت جو اعليٰ سطحي وفد بہ ان اهم تقريب ۾ خاص طور تي موجود هوندو.

صدر ٽرمپ اڳ ئي ان ڳالھ جو اعلان ڪري چڪو آهي تہ خطي جي ڪيترن ئي اهم ملڪن، جن ۾ سعودي عرب، گڏيل عرب رياستون، قطر، ترڪي، پاڪستان ۽ مصر شامل آهن. انهن هن معاهدي تي اصولي طور تي پنهنجي اتفاق جو اظهار ڪيو آهي. هن معاهدي جي مکيہ شرطن تحت اسٽريٽجڪ لحاظ کان اهم ساموندي رستي هرمز کي بغير ڪنهن فيس جي هڪدم عالمي واپاري ٻيڙن لاءِ کولڻ، ايران تي لڳايل اقتصادي پابندين ۾ مرحليوار نرمي ڪرڻ ۽ ايران جي ايٽمي پروگرام بابت ٻيهر ڳالهين لاءِ 60 ڏينهن جو هڪ وقتي فريم ورڪ شامل آهي. ايران جي رچايل يورينيم واري مسئلي جي حل لاءِ پڻ هڪ فريم ورڪ تي غور ڪيو پيو وڃي. جنهن تحت يورينيم جي مقدار کي بين الاقوامي نگرانيءَ ۾ گهٽايو ويندو بهرحال ايٽمي پروگرام بابت مڪمل ۽ پڪو معاهدو هڪ وڌيڪ تفصيلي ڊيل سان مشروط هوندو. سفارتڪاري ذريعن جو چوڻ آهي تہ جيتوڻيڪ ابتدائي مفاهمت طئہ ٿي چڪي آهي پر ان لاءِ اعليٰ سطح جي منظوري اڃا باقي آهي. چاڪاڻ تہ ايران ۾ حڪومتي سطح تي اصولي اتفاق کانپوءِ بہ سپريم ليڊر جي حتمي منظوري درڪار آهي.

ٻئي طرف، فرانس جي ايويان شهر ۾ ٿيندڙ 'جي سيون' اجلاس کي عالمي سياست جي لحاظ کان ڪافي اهم قرار ڏنو پيو وڃي. جتي برطانيا ۽ فرانس پاران هرمز لنگهہ ۾ بارودي سرنگن جي صفائيءَ لاءِ هڪ گڏيل يورپي منصوبي تي ڪم ڪيو پيو وڃي. جنهن جي عملي شروعات لاءِ آمريڪي صدر جي منظوري وٺڻ پڻ ضروري هوندي. پر ايران اڳ ئي انهن دعوائن کي سختيءَ سان رد ڪري چڪو آهي تہ هن هرمز ۾ ڪي بارودي سرنگون وڇايون آهن. ان کان سواءِ هن 'جي سيون' اجلاس ۾، جنهن ۾ ڪينيڊا، فرانس، جرمني، اٽلي، جاپان، برطانيا ۽ آمريڪا شامل آهن. عالمي جيوپوليٽيڪل صورتحال، يوڪرين تڪرار، يورپ ۾ مستقل امن، اقتصادي ترقي ۽ مصنوعي ذهانت جي مستقبل جهڙن جديد موضوعن تي پڻ تفصيلي ڳالهيون ٿينديون. جنهن لاءِ ميزبان ملڪ فرانس ڪجهہ غير رڪن ملڪن کي پڻ خاص دعوت ڏئي گهرايو آهي. جيڪڏهن هي سمورو امن عمل ڪامياب ٿئي ٿو تہ ان کي تاريخ ۾ 'اسلام آباد معاهدو' جي نالي سان ياد رکيو ويندو.

گڏيجي پرسان معصوم ٻارڙي سان جنسي ڏاڍائيءَ جي وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل

پوليس ڪاروائي ڪندي جنسي ڏاڍائيءَ ڪندڙ ۽ وڊيو ريڪارڊ ڪندڙن کي گرفتار ڪري ورتو

زيادتي جو شڪار معصوم ٻارڙي کي ميڊيڪل چيڪپ لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو؛ ايس پي ڪمبٽ جانچ آفيسر مقرر

ڪيس داخل نہ ٿي سگهيو آهي، منهنجي معصوم پٽ سان ظالمن وڏو ظلم ڪيو آهي، انصاف ڪيو وڃي: گلزار سولنگي

انساني حقن جي تنظيمن پاران واقعي جي ندا، صاف شفاف جانچ ڪري ڏوهارين جي خلاف ڪاروائيءَ ڪئي وڃي: اڳواڻ

گڏيجي جنسي ڏاڍائي جو نشانو بڻائيندڙ معصوم ٻارڙو ٻئي طرف جوابدار لاڪپ ۾ بند آهن

گڏيجي(ن ع) گڏيجي جي پرسان ڳوٺ نهال خان سولنگي ۾ گلزار سولنگي جي معصوم پٽ اسد سولنگي سان جنسي ڏاڍائيءَ جي وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل ٿيڻ بعد اي ايس پي ڪمبٽ ۽ ايس ايڇ او هنگورجا محمد اقبال نون ڳوٺ نهال خان سولنگي پهچي ڪري ڪاروائي ڪندي معصوم ٻارڙي اسد سولنگي سان جنسي ڏاڍائيءَ ڪندڙ سليمان سولنگي ۽ وڊيو ريڪارڊ ڪندڙ مشڪور سولنگي کي گرفتار ڪري لاڪپ جي حوالي ڪري ڇڏيو ۽ زيادتي جو نشانو بڻيل اسد سولنگي کي ميڊيڪل چيڪپ لاءِ مقامي اسپتال منتقل ڪيو ويو ڊاڪٽرن جي ذريعن موجب ابتدائي طور تي ميڊيڪل چيڪپ ۾ اسد سولنگي سان ڏاڍائي جو نشانيون مليون آهن پر وڌيڪ ميڊيڪل رپورٽ اچڻ بعد ئي ثابت ٿيندو تہ ان سان جنسي ڏاڍائيءَ ٿيل آهي يا نہ ٻئي طرف زيادتي جو نشانو بڻيل معصوم اسد سولنگي جو چوڻ هيو تہ سليمان سولنگي زبردستي جنسي ڏاڍائيءَ ڪئي ۽ مشڪور سولنگي وڊيو ريڪارڊ ڪيو گهر ڳالھ ڪرڻ تي ڌمڪيون ڏنيون ٻئي طرف متاثر ٻارڙي جي والد گلزار سولنگي پوليس کي ٻڌايو تہ منهنجي پٽ اسد سولنگي سان وڏو ظلم ڪيو ويو آهي قانون انصاف ڪندو ڊي آءِ جي پوليس سکر معصوم ٻارڙي اسد سولنگي سان ٿيل جنسي ڏاڍائيءَ جو نوٽيس وٺندي اي ايس پي ڪمبٽ کي جانچ آفيسر مقرر ڪيو آهي ۽ ڪيس جي رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي جڏهن تہ واقعي بعد علائقي جي معصوم ٻارڙن ۾ خوف پکڙجي ويو آهي انساني حقن جي تنظيمن پڻ اهڙي واقعي جي ندا ڪندي صاف شفاف جانچ ڪري ملوث ماڻهن جي خلاف ڪاروائيءَ ڪرڻ جي گهر ڪئي آهي

ٽنڊومحمد خان جي ڳوٺي واهہ مان نڪرندڙ پانڌي واهہ ۾ پاڻي ڪٽ خلاف احتجاجي مظاهرو

سوين آبادگارن ۽ هارين پانڌي واهہ جي گيٽن اڳيان سخت گرمي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪندي نعريبازي ڪئي

ايريگيشن آفيسرن اسان سان انصافي ڪئي آهي ڪيترائي ڏينهن گذري ويا آهن پانڌي واهہ کي پاڻي نٿو ڏنو وڃي: نبي بخش سليو

زميندارن ۽ هارين کي ايريگيشن آفيسرن چيو سارين جي ٻجن جي پوکائي ڪريو جلد پاڻي پانڌي واهہ ۾ ڇڏيو ويندو

ڪيترائي ڏينهن گذري ويا، پاڻي نٿو ڏنو وڃي، جنهن ڪري اسان زميندار ۽ هارين کي ڪروڙن جو پوکيل سارين جو ٻج سڙي رهيو آهي

ٽنڊومحمد خان جي ڳوٺي واهہ مان نڪرندڙ پانڌي واهہ ۾ پاڻي ڪٽ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

ٽنڊو محمد خان(ڊ ز) ٽنڊو محمد خان جي ڳوٺي واهہ مان نڪرندڙ پانڌي واهہ ۾ پاڻي جي ڪوٽ خلاف سوين آبادگارن ۽ هارين جو پانڌي واهہ جي گيٽن اڳيان سخت گرمي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪندي نعريبازي ڪئي ان موقعي تي آبادگارن ۽ هارين اڳواڻن نبي بخش سليو ، ڊاڪٽر چمن لال، شبير ميمڻ پير مختيارشاهہ اصغر نوناري ۽ ٻين چيو تہ ايريگيشن جي آفيسرن اسان سان ناانصافي ڪئي آهي اسان زميندارن ۽ هارين کي ايريگيشن آفيسرن چيو سارين جي ٻجن جي پوکائي ڪريو جلد پاڻي پانڌي واهہ ۾ ڇڏيو ويندو تہ جيئن سارين جي پوکائي وقت سر ٿي وڃي هنن چيو تہ آفيسرن اسان سان ناانصافي ڪئي آهي ڪيترائي ڏينهن گذري ويا آهن پانڌي واهہ کي پاڻي نٿو ڏنو وڃي جنهن ڪري اسان زميندار ۽ هارين کي ڪروڙن جو پوکيل سارين جو ٻج سڙي رهيو آهي جنهنجا ذميوار ايريگيشن کاتي جا آفيسر آهن هنن چيو تہ پاڻي جي لاڳيتي ڪوٽ سبب زرعي زمينون تباهہ ٿي رهيون آهن آبادگارن ۽ هارين کي وڏي نقصان کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي جلد کان جلد پانڌي واهہ جي آبادگارن کي سندن مقرر حصي جو پاڻي ڏنو وڃي تہ جيئن ڪروڙن جي پوکيل ٻج جي نقصان کان بچي سگهون هنن اعلا اختيارين کان مطالبو ڪيو تہ فوري طور پانڌي واهہ ۾ پاڻي ڏنو وڃي ٻي طرف احتجاج دوران آبادگارن جو وڏو انگ موجود هو انتظاميا پاران پوليس ۽ روينيو کاتي جي عملدارنکي طلب ڪري ورتو ،آخر ۾ پانڌي واهہ انتظاميا ۽ آبادگار نمائندن وچ ۾ ڳالهيون ڪيون ويون ۽ آبادگارن کي خاطري ڪرائي تہ ڪين سندن حصي جو پاڻي ڏنو ويندو ويندو

ڪارنهن معاملي تان شروع ٿيل تڪرار ۾ ضايع ٿيل جانين جو انگ 7 ٿي ويو

گمبٽ پرسان گولين لڳڻ سبب زخمي نوجوان گمس اسپتال ۾ فوت

ميرل جاگيراڻي زخمن جا سور نہ سهندي گمس اسپتال گمبٽ ۾ فوت ٿي ويو

جاگيراڻي برادري ۾ تڪرار پراڻو هلندڙ آهي، واقعو پراڻي دشمني سبب پيش آيو: پوليس

گمبٽ (رپورٽ:سريد ڪانوري) گمبٽ پرسان ريڙهي مين چوڪ تي ڪار سوار جوابدارن پاران نوجوان ميرل جاگيراڻي کي پسٽل جا فائر ڪري سخت زخمي ڪري ڇڏيو هو جيڪو زخمن جا سور نہ سهندي گمس اسپتال گمبٽ ۾ فوت ٿي ويو آهي ، جڏهن تہ لاش ضروري ڪارروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو آهي جڏهن تہ نوجوان جو لاش گهر پهچڻ تي سندس گهر ۾ ڪهرام مچي ويو آهي ان ڏس ۾ ٻڌايو پيو وڃي تہ ٻئي ڌريون ڪوٽ ڊل واري علائقي جون رهواسي آهن هڪ سال اڳ ڪارنهن معاملي تان تڪرار شروع ٿيو هو ڪارنهن الزام هيٺ قتل ٿيل مرد جي وارثن عورت واري ڌر شاهہ نواز جاگيراڻي جا 4 ماڻهو قتل ڪيا هئا جنهن ڪانپوءِ رحمت الله واري ڌر لڏي ريڙهي پرسان اچي ويا هئا پلاٽ ۾ حملو ڪري نوجوان کي قتل ڪيو ويو آهي ۽ انگ 7 ٿي ويو آهي جڏهن تہ شاهہ نواز جاگيراڻي واري ڌر جا هڪ عورت سميت 5 ماڻهو جڏهن تہ رحمت الله جاگيراڻي واري ڌر جو هي ٻيو ماڻهو قتل ٿيو آهي جڏهن تہ حد جي پوليس جو چوڻ آهي تہ هي واقعو جاگيراڻي برادري جو سگهہ واري تڪرار تان پراڻو هلندڙ آهي جيڪو پراڻي دشمني سبب پيش آيو آهي وڌيڪ ان واقعي جو خيرپور ايس ايس پي امير سعود مگسي نوٽيس ورتو آهي ۽ جوابدار ڌر کي جلد گرفتار ڪيو ويندو ۽ وڌيڪ علائقي ۾ امن بحال ڪيو ويندو ۽ وڌيڪ ان معاملي جاچ ڪيون پيا

ڪولاڇي ۾ نوجوان پاڻي جي تلاءَ ۾ ٻڏي فوت، علائقي ۾ سوڳ

ڪولاڇي(ن ع)نوجوان پاڻي جي تلاءَ ۾ ٻڏي فوت، علائقي ۾ سوڳ.ڪولاڇي پرسان چڪ نمبر 20، ڳوٺ حاجي الهبخش لغاري ۾ افسوسناڪ واقعو پيش آيو جتي عدنان ولد حاجي عطا حسن لغاري، عمر لڳ ڀڳ 20 سال، پاڻي جي تلاءَ ۾ وهنجندي ٻڏي فوت ٿي ويو.مقامي ذريعن موجب نوجوان کي دماغي چڪر اچڻ جي تڪليف بہ رهندي هئي امڪان ظاهر ڪيو پيو وڃي تہ وهنجڻ دوران ڪيس چڪر اچڻ سبب هو پاڻي ۾ ٻڏي ويو.واقعي کان پوءِ ڪيس فوري طور سول اسپتال ڪولاڇي آندو ويو جتي ڊاڪٽرن سندس فوت ٿيڻ جي تصديق ڪئي نوجوان جي اوچتي وفات جي خبر ملندي ئي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو جڏهن تہ سڄي علائقي ۾ ڏک ۽ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي

2030ع تائين حيدرآباد ماحولياتي خطرن جي حساس شهرن ۾ شامل ٿي سگهي ٿو: ماهرن

سافڪو پاران ڪوئنائل تقريب، وڻڪاري، ماحول دوست زراعت ۽ متبادل توانائي موسمياتي بحران جو حل قرار

گرمي، پاڻي جي کوٽ ۽ ماحولياتي بي ترتيبي ايندڙ سالن ۾ سنگين بحران جو سبب بڻجي سگهي ٿي

"حيدرآباد 2030" ايڪشن پلان تي ڪم شروع، ماحولياتي آگاهي مهم هلائڻ جو فيصلو

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) عالمي ماحوليات جي ڏهاڙي جي موقعي تي حيدرآباد پرسان ٿيل تقريب ۾ ماهرن خبردار ڪيو آهي تہ موسمياتي تبديلي سبب وڌندڙ گرمي، پاڻي جي کوٽ ۽ موسمياتي بي ترتيبي ايندڙ سالن ۾ حيدرآباد لاءِ بہ وڏو خطرو بڻجي سگهي ٿي مقررن زور ڀريو تہ ماحولياتي بحران کي منهن ڏيڻ لاءِ وڻڪاري، ماحول دوست زراعت، متبادل توانائي جي استعمال ۽ عوامي آگاهي کي هٿي ڏيڻ وقت جي اهم ضرورت آهي سافڪو پاران پاڪستان پاورٽي ايليويئيشن فنڊ (PPAF)، پرائم منسٽر يوٿ پروگرام ۽ ڪائونٽرنگ وائلنٽ ايڪسٽريميزم (CVE) جي گڏيل سهڪار سان "مستحڪم ۽ اڀرندڙ پاڪستان" جي عنوان هيٺ ڳوٺ چلو ميربحر ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ علائقي جي معززن، سماجي اڳواڻن ۽ ڳوٺاڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي تقريب کي خطاب ڪندي سافڪو جي باني ڊاڪٽر سليمان جي ابڙي چيو تہ عالمي موسمياتي ادارن جي رپورٽن موجب هلندڙ سال جو مئي مهينو تاريخ جو ٻيون نمبر سڀ کان گرم مهينو رڪارڊ ٿيو جنهن دوران عالمي گرمي پد 15.79 ڊگري سيلسيس تائين پهچي ويو هن چيو تہ گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل انتونيو گوتريس خبردار ڪيو آهي تہ ڌرتي تيزي سان گرم ٿي رهي آهي جڏهن تہ عالمي ماهرن موجب سمنڊن جي گرم ٿيڻ سبب ايندڙ پنجن سالن دوران گرمي پد جا وڌيڪ رڪارڊ ٽٽڻ جو امڪان آهي هن چيو تہ ان باوجود هڪ حوصلا افزا ڳالهہ اها آهي تہ دنيا ۾ سولر ۽ ونڊ پاور ذريعي ماحول دوست بجلي جي پيداوار ۾ تاريخي واڌارو ٿيو آهي جيڪو مستقبل ۾ ڪوئلي ۽ تيل جي استعمال ۾ گهٽتائي آڻي عالمي گرمي پد تي ضابطو آڻڻ ۾ مددگار ثابت ٿي سگهي ٿو سافڪو جي بورڊ آف گورنرز جي اڳوڻي چيئرمين پروفيسر ڊاڪٽر اعجاز علي کوهاري چيو تہ ڪاربان گئسن جي خارج ٿيڻ وارداري سبب دنيا کي سنگين ماحولياتي خطرن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي تنهن ڪري متبادل توانائي جي استعمال سان گڏ ماحولياتي تعليم ۽ تحقيق کي هٿي ڏيڻ ضروري آهي هن چيو تہ زراعت ۾ ڪيميائي ڀاڻن بدران نامياتي ۽ ماحول دوست طريقا اختيار ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي جڏهن تہ ڳوٺاڻن کي پنهنجي گهرن ۽ ٻنين ۾ وڻ پوکڻ گهرجن سافڪو جي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر ذيشان ميمڻ هڪ سائنسي سروي جو حوالو ڏيندي چيو تہ 2030ع تائين حيدرآباد ماحولياتي خطرن جي لحاظ کان انتهائي حساس شهرن جي فهرست ۾ شامل ٿي سگهي ٿو هن چيو تہ موسمياتي چئلينجن کي منهن ڏيڻ لاءِ عوامي شعور پيدا ڪرڻ ضروري آهي، تنهن ڪري تقريب کي شهري علائقي بدران ڳوٺاڻي ماحول ۾ منعقد ڪيو ويو تہ جيئن پيغام سڌو سنئون ماڻهن تائين پهچي سگهي تقريب کي عبدالشڪور ملاح ۽ ٻين پڻ خطاب ڪيو جڏهن تہ يو سي چيئرمين عظيم برهمڻ ذيشان نوراني ڊاڪٽر نسيم راجپوت، رخسانہ رتڙ ۽ مهرالنساءَ ملاح سميت ٻين شخصيتن شرڪت ڪئي تقريب جي پڄاڻي تي نوجوانن جي سهڪار سان يونيورسٽين ۾ ماحولياتي آگاهي مهم هلائڻ، آبادگارن لاءِ ماحول دوست زراعت بابت سيمينار ڪرائڻ ۽ "حيدرآباد 2030" کي نظر ۾ رکندي مقامي ماحولياتي ايڪشن پلان جوڙڻ جو فيصلو ڪيو ويو

حيدرآباد: سافڪو پاران ماحوليات بابت ڪوئنائل تقريب کي سليمان جي ابڙو ۽ ٻيا خطاب ڪري رهيا آهن

مانجهند ۾ بجلي جي اڻ اعلانيہ لوڊشيڊنگ خلاف ريلي، ڌرڻو

مين چوڪ تي ڌرڻو هڻي حيسڪو انتظاميہ خلاف نعريبازي ڪئي وئي

سن فيڊر تي روزانو 16 کان 18 ڪلاڪ اڻ اعلانيہ لوڊشيڊنگ ڪئي پئي وڃي: اڳواڻ

فالٽ جاڳائي ظلم ڪيو پيو وڃي مسئلو حل نہ ٿيو تہ روڊ بلاڪ ڪيو ويندو

مانجهند (ن ع) مانجهند ۾ بجلي جي اڻ اعلانيہ لوڊشيڊنگ خلاف رهواسين جو شاهي بازار مان ريلي ڪڍي مين چوڪ تي ڌرڻو هڻي حيسڪو انتظاميا خلاف ڇتي نعريبازي ڪئي وئي ان موقعي تي لياقت علي ملاح محمد عمر ابڙو محمد علي ڳنڀير ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ سن فيڊر تي روزانو 16 کان 18 ڪلاڪ اڻ اعلانيہ لوڊشيڊنگ ڪئي پئي وڃي جنهن سبب مانجهند لاڪا شاهہ اويس قرني ڏيھا ابڙا ڳوٺن سميت لکين آبادي سخت پريشان ٿي رهي آهي پيئڻ جي پاڻي کوٽ سميت ڪاروبار کي ڪاپاري ڌڪ لڳو آهي پر سبب پڇڻ تي لائين مين واڌو بل هڻڻ جو ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي بجلي بند هڻڻ سبب عوام موتمار گرمي ۾ لڙڇي رهيو آهي پر فالٽ جاڳائي ظلم ڪيو پيو وڃي مسئلو حل نہ ٿيو تہ روڊ بلاڪ ڪيو ويندو

مانجهند ۾ بجلي جي اڻ اعلانيہ لوڊشيڊنگ خلاف ريلي ڪڍي پئي وڃي

ٻنون ۾ ٻيلن جي زمين تي قبضو،سنڌو درياهہ کي سڌا ڪٽ،12 ڄڻن خلاف ڪيس داخل

مولچند ٻيلي جي سوين ايڪڙ ناياب سرڪاري زمينن تي قبضو ڪري آبادي لاءِ ٻنون مائينر جي آرڊي 10 وٽان پاڻي جي چوري شروع

سنڌو درياهہ جي ايم ايس بچاءُ بند کي 3 ميل وٽان سڌا ڪٽي هٿي پائيپن ذريعي پاڻي ڪٽندڙ 12 زميندارن خلاف ٻنون ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو

زميندارن ۾ طاهر ٻانيهپوٽو،سيٺ گوپي مل،اشرف جوکيو،ٻچل جماري،پروين منير خاصخيلي، پوڙهو جماري شامل

بااثر ماڻهن قبضا ڪري زمينن تي ڪروڙين روپين جا فصل پوکي ڇڏيا آهن،فش فارم پڻ قائم ڪيا ويا آهن:رهواسي

دڙو (ن ع)ٻنون جي ٻيلن جون سوين ايڪڙ ناياب سرڪاري زمينن تي قبضو ڪري انهن کي آباد ڪرڻ لاءِ سنڌو درياهہ کي سڌا ڪٽ هٿي پائيپن ذريعي پاڻي ڪٽندڙ 6 بااثر ماڻهن سميت 12 ڄڻن خلاف ٻنون ٿاڻي تي پاڻي چوري ۽ ڊيوٽي اتڪاءَ جو ڪيس داخل ڪابہ گرفتاري نہ ٿي، تفصيل موجب دڙو جي آبپاشي کاتي طرفان ٻنون فاريسٽ رينج جي ٻيلي مولچند جي سوين ايڪڙ ناياب سرڪاري زمينن تي قبضو ڪري آبادي لاءِ ٻنون مائينر جي آرڊي 10 وٽان پاڻي چوري ڪري سنڌو درياهہ جي ايم ايس بچاءُ بند کي 3 ميل وٽان سڌا ڪٽي هٿي پائيپن ذريعي پاڻي ڪٽندڙ 12 بااثر زميندارن خلاف ٻنون ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي. آبپاشي کاتي دڙو جي سب انجنيئر سيد سڪندر شاهہ جي فرياد تي ٻنون مائينر مان پاڻي چوري ڪري ايم ايس بچاءُ بند کي ڪٽ هڻي ڪچي جي ٻيلي مولچند ۾ واقع سوين ايڪڙ قبضي وارين زمينن کي آباد ڪندڙ مقامي زميندار طاهر ٻانيهپوٽو سيٺ گوپي مل اشرف جوکيو ٻچل جماري، پروين منير خاصخيلي، پوڙهو جماري سميت 12 نامعلوم ماڻهن خلاف ٻنون ٿاڻي تي ڊيوٽي اتڪاءَ ۽ پاڻي چوري جو ڪيس داخل ڪرايو آهي. آخري اطلاع تائين ڪابہ گرفتاري عمل ۾ نہ اچي سگهي آهي. ياد رهي تہ سپريم ڪورٽ آف پاڪستان جي واضح حڪمن باوجود سجاول ضلعي جي ٻنون ۽ دڙو فاريسٽ رينج جي مختلف ٻيلن جي هزارين ايڪڙ ناياب زمينن تي سرڪاري سرپرستي هيٺ ڪافي سالن کان وٺي بااثر ماڻهن قبضا ڪري انهن تي ڪروڙين روپين جا فصل پوکي ڇڏيا آهن جڏهن تہ فش فارم پڻ قائم ڪيا ويا آهن

دڙو ٻيلن جي زمين تي ڪيل قبضن جو ڏيک

ضلع ڪائونسل مٽياري جي 80 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ جي بجيٽ متفقہ طور منظور

متوقع آمدني ۽ 40 ڪروڙ 46 لک رپين جي خرچن تي ٻڌل بجيٽ پيش،سمورن ميمبرن اتفاق راءِ سان پاس ڪري ڇڏيو

سليم سنڌي پاران وائيس چيئرمين سيد علي مرتضيٰ شاهہ جي ڊگهي عرصي کان غيرحاضري تي سخت تنقيد،هٽائڻ جو مطالبو

خاموش رهڻ سان ضمير مري ويندو آهي، تنهن ڪري عوامي مسئلن کي ايوان ۾ اٿارڻ ضروري آهي:نواب مدثر

سمورن چونڊيل نمائندن سياسي اختلافن کان مٿانهون ٿي ضلعي جي ترقي ۽ عوامي ڀلائي کي ترجيح ڏني آهي:مخدوم احمد زمان

هالا(ن ع)ضلع ڪائونسل مٽياري جو مالي سال 27-2026ع جو بجيٽ اجلاس دوران متفقہ راءِ سان منظور ڪيو ويو اجلاس ۾ لڳ ڀڳ 80 ڪروڙ رپين جي متوقع آمدني ۽ 40 ڪروڙ 46 لک رپين جي خرچن تي ٻڌل بجيٽ پيش ڪيو ويو، جنهن کي سمورن ميمبرن اتفاق راءِ سان پاس ڪري ڇڏيو اجلاس دوران ضلع ڪائونسل جي ميمبر سليم سنڌي وائيس چيئرمين سيد علي مرتضيٰ شاهہ جي ڊگهي عرصي کان اجلاسن ۾ غيرحاضري تي سخت تنقيد ڪندي چيو تہ اهڙن نمائندن خلاف قانونسازي ٿيڻ گهرجي ۽ فعال ميمبرن کي ذميواريون ڏنيون وڃن هن مطالبو ڪيو تہ ميمبرن پاران تجويز ڪيل ترقياتي اسڪيمن تي فوري عملدرآمد ڪيو وڃي ڪائونسل ميمبر نواب مدثر چيو تہ خاموش رهڻ سان ضمير مري ويندو آهي تنهن ڪري عوامي مسئلن کي ايوان ۾ اٿارڻ ضروري آهي ميمبر سيد نويد حيدر شاهہ چيو تہ چونڊيل نمائندا عوام جو آواز هوندا آهن ۽ عوامي مسئلن جي حل لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندا آهن ضلع ڪائونسل جي چيئرمين مخدوم احمد زمان چيو تہ بجيٽ جي منظوري ضلع لاءِ خوشي جو موقعو آهي خاص طور تي ان ڪري جو مخالف ڌر جي ميمبرن بہ مثبت ڪردار ادا ڪندي مڪمل سهڪار ڪيو هن چيو تہ سمورن چونڊيل نمائندن سياسي اختلافن کان مٿانهون ٿي ضلعي جي ترقي ۽ عوامي ڀلائي کي ترجيح ڏني آهي اجلاس دوران مخالف ڌر جي ميمبرن پڻ چيئرمين مخدوم احمد زمان جي سادگي شفافيت ۽ عوام دوست قيادت کي ساراهيندي چيو تہ هن پنهنجي دور ۾ ڪڏهن بہ سرڪاري پروٽوڪول يا سرڪاري گاڏين جو ذاتي استعمال ناهي ڪيو جيڪو هڪ مثالي عمل آهي اجلاس جي پڄاڻي تي سمورن ميمبرن ضلعي جي ترقي، خوشحالي ۽ عوامي ڀلائي لاءِ گڏجي ڪم جاري رکڻ جي عزم جو اظهار ڪيو

کپري ۾ ٻيلي جي زمينن تي قبضن ۽ پاڻي وڪرو ڪرڻ خلاف احتجاج

عبدالرحمان راڄڙ جي اڳواڻي ۾ شهيد چوڪ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

وڻن جي واڍي روڪي ملوث آفيسرن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي: اڳواڻ

کپرو(ن ع)ٻيلي جي زمينن تي قبضا، غير قانوني وڻن جي واڍي ۽ پاڻي وڪرو ڪرڻ خلاف احتجاج،کپرو جي ٻيلي جي ٻنين مان غير قانوني وڻن جي واڍي، قبضا مافيا پاران ٻيلي جي زمينن تي ڪيل قبضن ۽ غير قانوني طور پاڻي وڪرو ڪندڙ فاريسٽ کاتي جي آفيسرن خلاف سماجي اڳواڻ عبدالرحمان راڄڙ،بادل راڄڙ حسن راڄڙ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ شهيد چوڪ کپرو تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهرين هٿن ۾ پليڪارڊ کڻي نعريبازي ڪندي مطالبو ڪيو تہ ٻيلي جي زمينن تان قبضا ختم ڪرايا وڃن غير قانوني وڻن جي واڍي روڪي وڃي ۽ مبينا طور ملوث فاريسٽ آفيسرن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي هنن خبردار ڪيو تہ سندن جائز مطالبا منظور نہ ڪيا ويا تہ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

کپرو ٻيلي جي زمينن تي قبضن ۽ پاڻي وڪرو ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

گل سينٽر کپرو ۾ ٽي روزه مفت ميڊيڪل ڪئمپ لڳائي وئي

کپرو(ن ع)کپرو جي جي ايم خان سامهون گل سينٽر ۾ ٻارن جي علاج جي اسپيشل ڊاڪٽر غلام نبي راڄڙ گل پاران ميڊيڪل سينٽر کپرو ۾ ٽي روزہ مفت ميڊيڪل ڪئمپ هلندڙ آهي جنهن ۾ ماهر ڊاڪٽر علاج لاءِ آيل مريض ٻارن جو علاج ڪيو پيو وڃي ڊاڪٽر موجب کپرو ۾ وائرل ٻارن جي چمڙي نمونيا ڊائريا گيسٽرو جا ڪيس وڌيڪ آيا آهن اسان جي ڪوشش آهي تہ اڇڙو ٿر جي علائقي جي مريض ماڻهن جو بهتر علاج ڪري سگهجي ان موقعي سينٽر انچارج پروفيسر ڊاڪٽر اي بي راڄڙ چيو تہ اسان جي ميڊيڪل سينٽر تي مختلف شعبن جا بهتر ڊاڪٽر ۽ ڊاڪٽرياڻي علاج لاءِ موجود آهن اسان وس آهر ڪوشش ڪندا آهيون تہ علائقي جي ماڻهن کي علاج جون بهتر سهولتون ڏئي سگهون ان لاءِ وقتن بہ وقتن مفت ميڊيڪل ڪئمپون لڳائيندا جئين علائقي واسين کي علاج لا بهتر سهولت ڏئي سگهجي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزاني عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
روزاني عبرت
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

سومر 15 جُون 2026ع

قومي مفاهمت ۽ سياسي استحڪام جي ضرورت

پاڪستان جي سياسي تاريخ بار بار ان ڳالهه جي شاهدي ڏئي ٿي ته جڏهن به سياسي قوتن وچ ۾ تڪرار، عدم اعتماد ۽ محاذ آرائي وڌي آهي، تڏهن نه رڳو جمهوري عمل متاثر ٿيو آهي پر ملڪ جي معاشي، سماجي ۽ انتظامي معاملن تي به ان جا منفي اثر پيا آهن. اڄ جڏهن ملڪ معاشي چئلينجن، امن امان جي مسئلن، بيروزگاري، مهانگائي ۽ عالمي سطح تي بدلجندڙ حالتن کي منهن ڏئي رهيو آهي، تڏهن سياسي استحڪام ۽ قومي اتفاق راءِ جي ضرورت اڳ کان تهائين وڌي وئي آهي. اهڙي صورتحال ۾ وزيراعظم شهباز شريف پاران اپوزيشن کي ميثاق جمهوريت ۽ ميثاق معيشت لاءِ ڳالهين جي دعوت ڏيڻ هڪ اهم سياسي پيش رفت طور ڏٺي پئي وڃي. قومي اسيمبليءَ جي اجلاس دوران وزيراعظم شهباز شريف واضح لفظن ۾ چيو ته آئين، قانون ۽ جمهوريت جي مضبوطيءَ لاءِ حڪومت ڳالهين جي هر دروازي کي کليل رکڻ چاهي ٿي. هن ياد ڏياريو ته ماضيءَ ۾ به هن اپوزيشن ليڊر جي حيثيت ۾ ميثاق معيشت جي تجويز ڏني هئي، پر ان کي قبول نه ڪيو ويو. اڄ وري هن ساڳئي جذبي سان اپوزيشن کي دعوت ڏني آهي ته سياسي اختلافن باوجود قومي مفادن تي گڏجي ڪم ڪيو وڃي. وزيراعظم جو اهو موقف قابلِ غور آهي ته ”سياست پنهنجي پنهنجي، نظريا پنهنجا پنهنجا، پر پاڪستان سڀني کان مٿانهون آهي.“ حقيقت ۾ به جيڪڏهن ملڪ مضبوط هوندو ته سياسي جماعتون ۽ جمهوري ادارا به مضبوط رهندا. ٻئي طرف قومي اسيمبلي ۾ اپوزيشن ليڊر محمود خان اڇڪزئي پڻ پارليامينٽ جي مضبوطي، شفاف چونڊن ۽ عوامي مينڊيٽ جي احترام تي زور ڏنو. هن تجويز ڏني ته سياسي پارٽيون هڪ اهڙي معاهدي تي پهچن جنهن تحت ڪنهن به جماعت جي رستي ۾ رڪاوٽون نه وڌيون وڃن ۽ چونڊن ۾ جيڪا پارٽي ڪامياب ٿئي، ان کي حڪومت ڪرڻ جو مڪمل حق ڏنو وڃي. محمود اڇڪزئي جو اهو موقف به جمهوري اصولن سان مطابقت رکي ٿو ڇاڪاڻ ته جمهوريت جو بنيادي اصول عوامي راءِ جو احترام ۽ اقتدار جي پُرامن منتقلي آهي.

پاڪستان جي سياست ۾ هڪ وڏو مسئلو اهو رهيو آهي ته سياسي جماعتون اڪثر چونڊن کان پوءِ هڪ ٻئي جي قانوني حيثيت ۽ مينڊيٽ تي سوال اٿارينديون رهيون آهن. نتيجي طور سياسي ڇڪتاڻ وڌندي رهي آهي، جنهن سان نه صرف پارليامينٽ ڪمزور ٿي آهي پر رياستي ادارن تي به اضافي دٻاءُ پيو آهي. جيڪڏهن حڪومت ۽ اپوزيشن سنجيدگيءَ سان هڪ اهڙي سياسي ضابطہ اخلاق تي متفق ٿين، جنهن ۾ آئين جي بالادستي، چونڊن جي شفافيت ۽ پارليامينٽ جي خودمختياري کي يقيني بڻايو وڃي ته اهو ملڪ جي جمهوري مستقبل لاءِ هڪ مثبت قدم ثابت ٿي سگهي ٿو. هن وقت پاڪستان جي معيشت کي به قومي سطح تي گڏيل سوچ ۽ تعاون جي ضرورت آهي. معاشي پاليسيون جڏهن حڪومتن جي تبديليءَ سان تبديل ٿينديون رهن ٿيون ته سيڙپڪارن جو اعتماد متاثر ٿيندو آهي ۽ ڊگهي مدي وارا ترقياتي منصوبا به نقصان جو شڪار ٿيندا آهن. ميثاق معيشت جو تصور دراصل ان ڳالهه جي ضمانت ڏئي سگهي ٿو ته بنيادي معاشي پاليسين تي سياسي جماعتن جو اتفاق هجي، جيئن حڪومتون تبديل ٿيڻ باوجود قومي ترقيءَ جو سفر جاري رهي. دنيا جي ڪيترن ئي ملڪن ۾ سياسي پارٽين قومي مفادن وارن معاملن تي گڏيل حڪمت عملي اختيار ڪري ترقيءَ جا نوان باب رقم ڪيا آهن. ساڳئي وقت حڪومت ۽ اپوزيشن ٻنهي تي ذميواري عائد ٿئي ٿي ته هو سياسي بيانبازيءَ کان اڳتي وڌي عملي قدم کڻن. جيڪڏهن ڳالهين جي دعوت صرف تقريرن تائين محدود رهي ۽ ان جو ڪو عملي نتيجو نه نڪري ته عوام جو اعتماد وڌيڪ متاثر ٿيندو. عوام هن وقت سياسي تڪرارن بدران روزگار، تعليم، صحت، امن امان ۽ مهانگائيءَ جهڙن مسئلن جو حل چاهي ٿو. سياسي قيادت کي اهو سمجهڻ گهرجي ته ملڪ جي بقا ۽ ترقي سياسي مفاهمت سان ئي ممڪن آهي.

پارليامينٽ ڪنهن به جمهوري نظام جو مرڪزي ادارو هوندي آهي. جيڪڏهن اهم قومي مسئلن تي بحث ۽ فيصلا پارليامينٽ جي اندر ٿين ته سياسي نظام مضبوط ٿيندو. محمود خان اڇڪزئي جي پارليامينٽ کي مضبوط ڪرڻ واري اپيل ۽ وزيراعظم جي ڳالهين واري دعوت دراصل هڪ ئي مقصد ڏانهن اشارو ڪن ٿيون، يعني جمهوريت کي مستحڪم بڻائڻ. ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته حڪومت ۽ اپوزيشن هڪ ٻئي کي سياسي مخالف ته سمجهن، پر دشمن نه سمجهن. ٻيو اِهو به ته سياسي پارٽيون نه رڳو پاڻ ۾ ميثاق ڪن پر عوام سان به ميثاق جي ضرورت آهي. ڇو ته هن وقت حڪمرانن ۽ عوام جا رُخ الڳ الڳ آهن. عوام غريب کان غريب تر ٿيندو پيو وڃي ۽ حڪمران امير کان امير تر ٿيندا پيا وڃن. اِها وڇوٽي هڪ ڏينهن ڪنهن وڏي ڏنگاڻ کي به دعوت ڏئي سگهي ٿي.

آمريڪا جي فضائن مان

فيفا ورلڊ ڪپ ۾ پاڪستان ميدان ۾ نه آهي، پر هر گول ۾ ان جي ڌڙڪن ضرور شامل آهي

راجا زاهد اختر خانزاده

آمريڪا ۾ فيفا ورلڊ ڪپ جو اسٽيج سڄي ويو آهي روشنيءَ سان ڀريل اسٽيڊيم، پرچمن جو سمنڊ، شائقين جو شور، ميوزڪ جي گونج ۽ سڄي دنيا جون نظرون ان هڪ بال تي مرڪوز آهن جو ڪڏهن ڪنهن ڪيڏاري جي پيرن ۾ نچندو آهي، ڪڏهن هوا ۾ اڏندو آهي، ڪڏهن گول جي جاري کي چمندو آهي ته ڪڏهن لکين دلين جي ڌڙڪن بند ڪري ڇڏيندي آهي. ورلڊ ڪپ صرف راند ناهي، هڪ عالمي ميلو آهي، اهڙو ميلو جنهن جي ميزباني آمريڪا، ڪينيڊا ۽ ميڪسيڪو ڪري رهيا آهن پر ان جي اندر ڏکڻ ايشيا جي ڪهاڻي به لڪيل آهي. پاڪستان جي خاموش موجودگي به آهي، نورا فتحي جي چمڪ به آهي، شڪيرا جي عالمي شهرت به آهي ۽ سيالڪوٽ جي ڪاريگرن جي هٿن جي اُها محنت به آهي جا دنيا جي وڏن ميدانن ۾ نه نظر اچي ٿي، پر گهڻو ڪري سڃاتي نه ٿي وڃي.

پر هن دفعي جڏهن مون اهو بال ڏٺو ته خيال آيو ته دنيا جنهن بال جي پويان ڊوڙي رهي آهي اهو ڪنهن يورپي يا آمريڪي شهر ۾ ناهي ٺهيو. اهو پاڪستان جي شهر سيالڪوٽ ۾ ٺهيو آهي. اهو ئي سيالڪوٽ جيڪو دنيا جا لڳ ڀڳ ستر سيڪڙو فٽبال ٺاهي ٿو ۽ جنهن جي ڪاريگرن جي هٿن مان گذري ورلڊ ڪپ جو سرڪاري بال ميدان تائين پهچي ٿو. هي هڪ عجيب منظر آهي. ورلڊ ڪپ ۾ پاڪستان جي قومي ٽيم موجود ناهي، پر پاڪستان جو ٺاهيل بال موجود آهي. دنيا جا بهترين ڪيڏاري ان کي ٺوڪر هڻي رهيا آهن، پر ان ملڪ جو پنهنجو پرچم ميدان ۾ نه ڦڙڪي رهيو آهي. هي صرف ڪيڏ جي ڪهاڻي ناهي، هي هڪ قوم جي ڪهاڻي آهي.

ورلڊ ڪپ جي شروعات تي پهريون سوال هي اٿيو ته هن عالمي اسٽيج تي سڀ کان وڏو پرفارمر ڪير رهيو. پهريون خيال شڪيرا ڏي وڃي ٿو، ڇاڪاڻ ته شڪيرا جو نالو ورلڊ ڪپ جي ميوزڪ سان سالن کان جڙيل آهي. هن جي آواز ۾ اها عالمي اپيل آهي، جا ٻولي، حد بندي ۽ نسل کان مٿاهين ٿيو وڃي. پر پوءِ يوٽيوب ۽ سوشل ميڊيا جي دنيا هڪ ٻي حقيقت سامهون آندي. ڪينيڊا ۾ نورا فتحي پنهنجي ڳائڻ سان اسٽيڊيم کي جهومڻ تي مجبور ڪري رهي آهي ۽ سوشل ميڊيا تي هن جي پرفارمنس لکين ماڻهن تائين پهچي رهي آهي. هتي هڪ دلچسپ تضاد پيدا ٿيو. هڪ پاسي روايتي عالمي شهرت هئي، شڪيرا جي صورت ۾، جا ورلڊ ڪپ جي ميوزڪ جي تاريخ جو روشن ورق آهي. ته ٻئي پاسي ڊجيٽل دور جي وائرل طاقت هئي، نورا فتحي جي صورت ۾، جا نئين دور جي اسڪرين، الگورٿم ۽ سوشل ميڊيا جي رفتار سان اڀرندڙ عالمي پرفارمر ٿي سامهون آيل آهي. ڏکڻ ايشيا ۾ ڪيترائي ماڻهو نورا فتحي جي ڪاميابي کي ڀارت جي ڪاميابي قرار ڏيئي رهيا آهن ۽ هيءَ ڳالهه جزوي طور تي صحيح به آهي، ته جزوي طور تي اڌوري به آهي. ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته نورا کي شهرت بالي ووڊ مان حاصل ٿي ۽ ان جي فني سڃاڻپ ۾ ڀارتي فلم انڊسٽري جو ڪردار اهم آهي. ڀارت ان کي پليٽ فارم ڏنو، مارڪيٽ ڏني، سڃاڻپ ڏني پر حقيقت هي به آهي ته نورا فتحي نه ته ڀارتي اصل آهي ۽ نه ئي ڀارتي پيدا ٿيل. هوءَ ڪينيڊا ۾ پيدا ٿي، ۽ ان جو تعلق مراڪشي خاندان سان آهي ۽ خود ان جي ورلڊ ڪپ پرفارمنس کي به هڪ ڪينيڊين هوم ڪمنگ جي طور تي پيش ڪيو ويو آهي. هتي سوال ڪنهن جي ڪريڊٽ جو ناهي، پر سڃاڻپ جي پيچيدگيءَ جو آهي. ڪڏهن ڪڏهن شهرت هڪ ملڪ ڏئي ٿو، جنم ٻيو ملڪ ڏئي ٿو ۽ خواب ڪنهن ٽئين ملڪ ۾ پورا ٿين ٿا. نورا فتحي جي ڪهاڻي به اهڙي آهي. ڀارت ان جي شهرت ۾ پنهنجو حصو رکي ٿو. ڪينيڊا ان جي پيدائش جو حوالو آهي. مراڪش ان جي پاڙ آهي ۽ فيفا ان جي عالمي اڏام جو اسٽيج آهي. اهائي اڄوڪي دنيا آهي. سڃاڻپ هاڻي ڪنهن هڪ ليڪ ۾ قيد نه رهي آهي. پر پوءِ پاڪستان جي نمائندگي ڇا آهي؟ پاڪستان جي نمائندگي هن دفعي ڪو گائڪ نه ٿو ڪري، ڪا ٽيم نه ٿي ڪري، ڪو ڪيڏاري نه ٿو ڪري. پاڪستان جي نمائندگي هڪ بال ڪري ٿو. اهڙو بال جيڪو سيالڪوٽ جي مزدور جي هٿن مان نڪري شڪيرا جي گيتن، نورا فتحي جي پرفارمنس ۽ دنيا جي عظيم ترين ڪيڏارين جي پيرن تائين پهتو آهي ۽ شايد اهوئي ان ڪهاڻي جو سڀ کان سهڻو ۽ سڀ کان دردناڪ پاسو آهي. هي صرف هڪ بال ناهي. پاڪستان جي صنعتي مهارت جو عالمي تعارف آهي. سيالڪوٽ جا ڪاريگر سالن کان دنيا کي فٽبال ڏيئي رهيا آهن. انهن جا هٿ خاموش آهن پر انهن جي محنت دنيا جي سڀ کان شور وارن ميدانن ۾ ڳالهائي ٿي. هو شايد ڪڏهن آمريڪا جو اسٽيڊيم نه ڏسي سگهن، پر انهن جي هٿن جو ٺاهيل بال آمريڪا، ڪينيڊا ۽ ميڪسيڪو جي ميدانن ۾ تاريخ بڻائي رهيو آهي. هي اهو پل آهي جڏهن پاڪستان ميدان ۾ نه ٿو لهي، پر ميدان پاڪستان جي ٺاهيل شيءِ کان سواءِ مڪمل نه ٿو ٿئي. هن دفعي استعمال ٿيندڙ جديد اسمارٽ فٽبال صرف چمڙو، ربڙ يا ڌاڳن جو نالو ناهي. هي ٽيڪنالاجي، ڪيڏ ۽ فيصلن جي درستگي جو ميلاپ آهي. ان جي اندر سينسر لڳل آهن، جي بال جي حرڪت، تيز رفتار، هر پل جي پوزيشن جو ڊيٽا فراهم ڪن ٿا. هي بال صرف ڪيڏيو ئي نه ويندو، هي پڙهيو به ٿو وڃي، ٻڌائي به ٿو ۽ جديد فٽبال جي فيصلن ۾ مدد به ڏئي ٿو. سيمي آٽوميٽڊ آف سائيڊ ٽيڪنالاجي، VARسسٽم ۽ بال جي اندر موجود سينسر گڏجي هن ڪيڏ کي نئين دور ۾ وٺي رهيا آهن. يعني اها فٽبال راند جا ڪڏهن گهٽين ۾ ڪپڙن جي گول مان شروع ٿي هئي، اڄ مصنوعي ذهانت ۽ ڊيٽا سان هڪ اسمارٽ شيءِ بڻجي وئي آهي ۽ ان اسمارٽ شيءِ جي دل ۾ اڄ به سيالڪوٽ جي هٿن جي محنت ڌڙڪندي آهي ۽ هتي پاڪستان جو فخر ۽ پاڪستان جو درد هڪٻئي جي سامهون اچن ٿا. پاڪستان فٽبال ٺاهي ٿو، پر ورلڊ ڪپ نه ٿو ڪيڏي. دنيا پاڪستاني بال سان ڪيڏي ٿي، پر پاڪستاني ٽيم دنيا سان نه ٿي ڪيڏي. هي جملو صرف طنز ناهي. هڪ قومي الميو آهي. پاڪستان 1948ع کان فيفا جو ميمبر آهي، پر اڄ تائين فيفا ورلڊ ڪپ جي فائنل مرحلي تائين نه پهچي سگهيو آهي. پاڪستان ڪواليفائرز ڪيڏيا، شڪستون ڏٺيون، ڪڏهن ڪڏهن ننڍڙيون ڪاميابيون به حاصل ڪيون پر عالمي فٽبال جي اصل ميز تي پاڪستان لاءِ اڄ تائين ڪرسي خالي رهي آهي. ان کان وڏو تضاد ڇا ٿيندو ته جنهن ملڪ جي فيڪٽرين مان ورلڊ ڪپ جو بال نڪري ٿو، ان ئي ملڪ جا ڪيڏاري ورلڊ ڪپ جي ميدان تائين نه ٿا پهچن.

جڏهن مان فٽبال جو نالو ٻڌان ٿو ته منهنجي ذهن ۾ سڀ کان پهرين لياري اچي ٿي. ڪراچي جو اهو علائقو جتي فٽبال صرف راند ناهي، ثقافت آهي. فٽبال جو محلو آهي. فٽبال جي دل آهي. اتي ٻار گهٽين ۾ بال سان اهڙي طرح وڏا ٿين ٿا، جيئن دنيا جي ٻين حصن ۾ ٻار ڪتابن يا رانديڪن سان وڏا ٿين ٿا. اهي بال کي اهڙي طرح ڇهن ٿا، جيئن ڪو شاعر لفظ کي ڇهي ٿو. انهن جي پيرن ۾ قدرتي توازن، جسم ۾ تال اک ۾ ميدان جو نقشو ۽ دل ۾ راند جو جنون هوندو آهي. لياري جي نوجوانن جي پيرن ۾ اهڙي مهارت موجود هئي، جا ڪيترن ئي قومي ٽيمن جي ڪيڏارين ۾ به نظر نه ٿي اچي. پر صلاحيت ۽ نظام ۾ ٻه الڳ شيون آهن. صلاحيت لياري ۾ موجود هئي. نظام اسلام آباد ۾ گم هو. لياري جي ٻارن وٽ جذبو هو، بال هو، محنت هئي، خواب هئا، پر انهن وٽ اهو رياستي ڍانچو نه هو جو خواب کي حقيقي بڻائي ٿو. انهن وٽ اهو اسڪائوٽنگ سسٽم نه هو جو گهٽين جي رانديگرن کي قومي اڪيڊمي تائين پهچائي. جيڪڏهن گذريل ڪيترن ئي ڏهاڪن ۾ فٽبال کي اهائي سرڪاري سرپرستي، اهو انفراسٽرڪچر، اهي اڪيڊميون ۽ اهي ملڪي وسيلا ملن جي دنيا جي ڪامياب فٽبال قومن کي ملن ٿا ته شايد اڄ پاڪستان به ورلڊ ڪپ جي ڪنهن گروپ ۾ بيٺو هجي ها. شايد اڄ دنيا صرف سيالڪوٽ جو بال نه ڏسي ها، لياري جو اسٽرائيڪر، ڪوئٽا جو مڊفيلڊر، پشاور جو ونگر ۽ لاهور جو گول ڪيپر به ڏسي ها. هي صرف هڪ خواب نه هو، هي هڪ گم ٿيل امڪان هو اسانجي قومي ترجيحات جو مسئلو اهوئي رهيو آهي. اسان هٿن جي صنعت کي ته عالمي مارڪيٽ تائين پهچائي ڇڏيون ٿا، پر پيرن جي هنر کي ميدان تائين نه ٿا پهچايون. اسان بال ٺاهي وٺون ٿا. رانديگر نه ٿا ٺاهيون. ورلڊ ڪپ ۾ اڄ 48 ٽيمون شامل آهن ڪيترائي اهڙا ملڪ به ڪيڏي رهيا آهن جن جي آباديءَ پاڪستان جي ڪنهن وڏي شهر کان به گهٽ آهي پر پاڪستان اڃا تائين ٻاهر ويٺو آهي.

آمريڪا ۾ هن وقت ڏکڻ ايشيائي ڪميونٽي جا ماڻهو به ان عالمي ميلي کي ڏسي رهيا آهن. پاڪستاني اصل آمريڪي پنهنجن ٻارن کي ميچ ڏيکاري رهيا آهن. ڀارتي اصل آمريڪي نورا فتحي جا وائرل ڪلپ شيئر ڪري رهيا آهن. بنگلاديشي، نيپالي، سريلنڪا ۽ افغان ڪميونٽيون به ان جشن جو حصو آهن پر هن سڄي منظر ۾ پاڪستاني دل اندر هڪ عجيب ڪيفيت آهي. خوشي به آهي ته اسانجو بال دنيا جي سڀ کان وڏي اسٽيج تي آهي ۽ هڪ ڪسڪ به آهي ته اسانجي ٽيم اتي ناهي. هي ڪسڪ صرف راند جي ناهي، قومي سمت جي آهي. پاڪستان جيڪڏهن چاهي ته فٽبال ۾ پنهنجو مقام ٺاهي سگهي ٿو. آبادي آهي، نوجوان آهن، محنت آهي، لياري جهڙا فٽبال جا ڪلچر آهن، سيالڪوٽ جهڙي صنعتي طاقت آهي. پرڏيهه ۾ پاڪستاني ڪميونٽي آهي ۽ 48 ٽيمن جي ورلڊ ڪپ جي ڪري رستو اڳي کان ڪجهه ويڪرو به ٿيو آهي پر رستو پاڻ ئي نه ٿو ٺهي، ٺاهيو ويندو آهي. ان لاءِ شفاف فيڊريشن، مستقل قومي ليگ، ضلعي سطح جون اڪيڊميون، اسڪول فٽبال، عورتن جي فٽبال ٽيم، ڪوچنگ پروگرام، ڊائسپورا ٽيلنٽ اسڪائوٽنگ، ڪارپوريٽ اسپانسرشپ ۽ حڪومتي سرپرستيءَ جي ضرورت آهي.

نورا فتحي جي ڪاميابي ٻڌائي ٿي ته عالمي اسٽيج تائين پهچڻ لاءِ صرف پيدائش ڪافي ناهي. پليٽ فارم گهرجي. شڪيرا جي ڪاميابي ٻڌائي ٿي ته ورلڊ ڪپ صرف راند ناهي، ثقافت به آهي ۽ پاڪستان جو فٽبال ٻڌائي ٿو ته محنت جيڪڏهن صحيح جاءِ تي پهچي وڃي ته دنيا ان کي قبول ڪري ٿي. پر لياري جي محرومي ٻڌائي ٿي ته ٽيلنٽ جيڪڏهن نظام کان محروم ٿي وڃي ته اهو گهٽين ۾ پوڙهو ٿي وڃي ٿو. تنهنڪري جڏهن اڄ توهان ورلڊ ڪپ جو ڪو ميچ ڏسو، شڪيرا جو گيت ٻڌو، نورا فتحي جي پرفارمنس تي تاڙيون وڄايو يا ڪنهن سپراسٽار جو شاندار گول ڏسو، ته هڪ پل لاءِ ان بال کي به ياد ڪجو جو ٿي سگهي ٿو ته اهو بال ڪنهن سيالڪوٽي ڪاريگر پنهنجن هٿن سان تيار ڪيو هجي ٿي سگهي ٿو ان تي لڳندڙ آخري سلائي ڪنهن اهڙي شخص لڳائي هجي، جنهن ڪڏهن پاسپورٽ به نه ڏٺو هجي ۽ ٿي سگهي ٿو ته ان بال جي اندر پاڪستان جي اهائي صلاحيت لڪيل هجي، جا اڃا تائين پنهنجي لاءِ ميدان ڳولي رهي آهي. اهوئي پاڪستان جو الميو به آهي ۽ اهائي ان جي اميد به آهي.

ورلڊ ڪپ جي ميدان ۾ جڏهن ايندڙ گول ٿيندو، جڏهن ڪمنٽيٽر رڙ ڪندو، جڏهن شائقين اٿي بيهندا، جڏهن ڪيمرا بال جي پويان ڊوڙندي، ته اسان کي ياد رکڻ گهرجي ته ان پل ۾ پاڪستان به ڪٿي نه ڪٿي موجود آهي. شايد ڪنهن برانڊ لوگو جي پويان، شايد ڪنهن سينسر جي اندر، شايد ڪنهن سلائي ۾، شايد ڪنهن ڪاريگر جي آڱرين جي نشانن ۾. پر اصل سوال هي آهي ته پاڪستان ڪڏهن بال جي اندر مان نڪري ميدان ۾ ايندو؟ ڪڏهن سيالڪوٽ جي فيڪٽري ۽ لياري جي گهٽي هڪ قومي خواب ۾ بدلبي؟ ڪڏهن پاڪستان صرف فٽبال سپلائر نه پر فٽبال نيشن بڻجندو؟ ڪڏهن دنيا پاڪستاني بال مان پاڪستاني گول به ڏسندي؟

هي ورلڊ ڪپ پاڪستان لاءِ صرف فخر جو پل ناهي، آئينو به آهي ان آئيني ۾ اسان ڏسي سگهون ٿا ته اسان ڇا ٺاهي سگهون ٿا، ۽ هي به ته اسان ڇا وڃائي چڪا آهيون. اسان دنيا کي فٽبال ڏئي سگهون ٿا، پر اسانجن ٻارن کي ميدان نه ڏئي سگهيا آهيون. اسان عالمي معيار جو بال ٺاهي سگهون ٿا، پر عالمي معيار جو فٽبال نظام نه ٺاهي سگهيا آهيون. پوءِ به اميد باقي آهي، ڇاڪاڻ ته جنهن ملڪ جا هٿ دنيا جو بهترين فٽبال ٺاهي سگهن ٿا، ان ملڪ جا پير به ڪنهن ڏينهن دنيا جي بهترين ميدانن تائين پهچي سگهن ٿا. شرط صرف اهوئي آهي ته رياست، فيڊريشن، ڪارپوريٽ ادارا ۽ قوم گڏجي فٽبال کي صرف راند نه پر قومي امڪان سمجهن.

آمريڪا ۾ فيفا جو اسٽيج سڄي ويو آهي دنيا ڪيڏي رهي آهي شڪيرا ڳائي رهي آهي نورا فتحي وائرل ٿي رهي آهي پاڪستاني بال ميدان ۾ آهي هاڻي صرف پاڪستاني ٽيم جو انتظار آهي.

آبادگارن کي وقتائتو پاڻي ڏئي معاشي قتلام کان بچايو!

ايڊووڪيٽ عبدالله چڃڙ

سنڌ جي لاڙ وارن علائقي ۾ هلندڙ مهيني جي شروعات ۽ وچ وارن ڏينهن تائين ساريلو وارو فصل پوکجي ويندو آهي اهڙي ريت جيڪڏهن وچولي وارن علائقن ضلعن جو ذڪر ڪجي ته حيدرآباد ۽ ڄامشورو ضلعن جي انهن ڀرپاسي وارن علائقن ۾ به اڄوڪن ڏينهن تائين گهڻي ڀاڱي ساريلي جو فصل ۽ ٻيون پاڇيون پوکجي چڪيون هونديون آهن هن وقت لاڙ جي بدين، سجاول، ٺٽو ٽنڊو محمد خان ضلعن جي اُها زرعي پٽي جتي هر سال ساريلي جو فصل يعني سارين پوکجن ٿيون ۽ جن جو رونبو اڄوڪن ڏينهن تائين ختم ٿي ويندو آهي هن سال سنڌو درياهه ۾ مجموعي طور تي پاڻيءَ جي شديد کوٽ سبب اڪثر علائقن ۾ ساريلو فصل پوکجي ڪونه سگهيو آهي گڏ ڪيل ڄاڻ موجب ته اڄوڪن ڏينهن ۾ سنڌو درياهه جي گڊو ۽ سکر بئراج وٽ ماضيءَ ۾، جنهن تعداد اندر پاڻي موجود هوندو هو هاڻ اتي اهڙي صورتحال ڪونه آهي هن وقت انهن مکيه بئراجن وٽ 45 سيڪڙو پاڻي گهٽ ۽ اهڙي ريت ڪوٽڙي بئراج ۾ 55 سيڪڙو پاڻيءَ جي گهٽتائي ٻڌائي پئي وڃي.

پنجاب جي ڪئنالن معرفت سنڌو درياهه جو پاڻي کنيو پيو وڃي، جنهن ڪانپوءِ هن وقت سنڌ سميت بلوچستان مان به اِهي ساڳيون خبرون اچڻ لڳيون آهن ته هتي پاڻيءَ جي کوٽ سبب ماڻهو سخت مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيا آهن سنڌ جي لاڙ ۽ وچولي وارن ضلعن کان علاوه سنڌو درياهه جي گڊو ۽ سکر بئراجن مان نڪرندڙ واهن ٽوڙي شاخن اندر هن وقت پاڻيءَ جي اڻلڀ هجڻ ڪانپوءِ جيتوڻيڪ آبادگارن پاران ساريلو فصل پوکجڻ ته پنهنجي جاءِ تي پر سندن بيجارو به پوکجي ڪونه سگهيو آهي سنڌ جي شاخن ۽ ڪئنالن جي موجوده صورتحال بابت مسلسل زرعي ماهر ڊاهون ڪن پيا ته ’هن سال سنڌ اندر پاڻيءَ جي شديد کوٽ پيدا ٿيندي‘ ۽ ڏينهن اڳ قومي اسيمبليءَ جي بجيٽ اجلاس ۾ به سنڌ ۾ پاڻيءَ جي کوٽ جا واضح پڙاڏا ٻڌا ويا، جتي سنڌ سان تعلق رکندڙ ايم اين ايز پاران پاڻيءَ جي موجوده کوٽ واري صورتحال پيدا ٿيڻ ڪانپوءِ سخت مؤقف رکيو ويو پر اهڙي بيانن جي سامهون اچڻ ڪانپوءِ حڪومتي ترجي نمائندن سنڌ ۾ پاڻي کوٽ واري اِشوءَ کي غلط قرار ڏيندي ماضيءَ واريون ڳالهيون ورجايون، جيڪو اسان جي سمجهه موجب ته سنڌ جي ماڻهن کي هٿ وٺي تتهڻ اُس ۾ روڙڻ تي اچڻ تي مجبور ڪيو ويو آهي وزير اعليٰ سنڌ ۽ سنڌ جي آبپاشي وزير پاران به پاڻي کوٽ بابت وزيراعظم کي خط ذريعي پڻ اهڙو اطلاع ڪيو ويو آهي سنڌ ملڪ جو واحد صوبو آهي جيڪو 70 فيصد زراعت تي هلي ٿو ۽ گڏوگڏ ملڪ جي ٻين صوبن کي نه رڳو ڪڻڪ پر چانور به مهيا ڪري ٿي ٿو سنڌ جي ماڻهن جو جياپو ساريلو فصل تي هوندو آهي، جنهن ڪانپوءِ هو سڄي سال جو گذر سفر ڪندا آهن اهڙي ريت سنڌ جون آهي ڍنڍون ۽ تلاءَ جتان ٻين صوبن ڏانهن مڇيءَ جي خريد ۽ فروخت ٿئي ٿي، هن وقت اهي به سوکهڙي جو شڪار آهن سنڌو درياهه ۾ مسلسل پاڻيءَ جي کوٽ ڪانپوءِ هن سال ساريلي جو فصل پوکجي نه سگهيو آهي پر افسوس جي ڳالهه ته اها به آهي ته هن وقت سنڌو درياهه ۾ پاڻيءَ جي اُها صورتحال موجود ڪونه آهي، جتي انساني جياپي لاءِ پيئڻ جو صاف پاڻي مهيا ٿي سگهي ڪراچيءَ ۾ ته پيئڻ جو پاڻي اڪثر علائقن ۾ ملي ئي ڪونه ٿو، جتي شهري استعمال وارو پاڻي به ٽينڪر مافيا معرفت خريد ڪن ٿا، اهڙي ريت جن علائقن ۾ واٽر سپلاءِ جو پاڻي اچي ٿو ته ان بابت به چيو پيو وڃي ته 24 ڪلاڪن ۾ رڳو 2 ڪلاڪ به پاڻي مشڪل سان ايندو آهي اهڙي ريت هتي جيڪڏهن حيدرآباد ۽ ڄامشورو جو ذڪر ڪجي ته سنڌو درياهه جي ڪپ تي آباد اهڙن شهرن جي اڪثر علائقن ڪالونين ۽ خاص طور تي شهري علائقن ۾ هن وقت پيئڻ جو صاف پاڻي اڻلڀ بڻجي ويو آهي، جتي رات جو ان وقت واٽر سپلاءِ لائينن ذريعي پاڻي ڏنو وڃي ٿو، جڏهن بجلي بند هجي ٿي پاڻيءَ جي اهڙي شديد کوٽ ڪانپوءِ اڪثر ماڻهو جر جو کارو پاڻي واپرائڻ تي مجبور بڻيل آهن جنهن سبب مختلف بيمارين منهن ڪڍيو آهي زرعي زمينون آباد ڪرڻ لاءِ هتي پاڻ بدين ضلعي جو ذڪر ڪريون ته اُتان جي آيل خبرن موجب ته پاڻيءَ جي سخت بحران پيدا ٿيڻ ڪانپوءِ هن منڊ ۽ مهينن ۾ هتي رونبو ختم ٿي ويندو آهي پر احتجاج موجب ته پوکيل ساريلو بيجارو هن وقت پاڻي نه ملڻ ڪانپوءِ سڙي تباهه ٿي رهيو آهي بدين ضلعي جي سيرانئي، پڳڙا، ميمڻ سينگاري موري، ڪيڻ شاخ سميت ڪيترن ئي واهن ۽ شاخن ۾ مسلسل پاڻي نه پهچڻ ڪانپوءِ هن وقت ٽيوب ويل جي پاڻي ذريعي جيڪو بيجارو پوکيو ويو هو سو مڪمل طور سڙي تباهه ٿيڻ ڪانپوءِ اهي مسڪين هاري سخت مايوسيءَ کي منهن ڏئي رهيا آهن اهڙي ريت جيڪڏهن ٺٽو ۽ سجاول ضلعن جو ذڪر ڪجي، جتي ڳاڙهو ساريلو چانور پيدا ٿئي ٿو، انهيءَ ضلعن جي به واهن ۽ شاخن ۾ مسلسل پاڻي نه پهچڻ سبب هن وقت پوکيل بيجارو مڪمل طور تباهيءَ وارين حالتون ڏسڻ ۾ اچن پيون.

سڄي سنڌ جي پيٽ ۾ لاڙ جو اهو ضلعو ٽنڊو محمد خان، جتي هميشه اڳوات ساريلو فصل پوکيو آهي، اتي جون به حلتون بدستور ساڳيون آهن هتان جي آيل خبرن موجب ته اُنهي ضلعن سان ملندڙ جلندڙ واهن بئراجن ۽ شاخن ۾ شايد تاريخ جو پهريون بدترين سال آهي جو اڄوڪي منڊ ۾ اڪثر علائقن اندر ساريلو فصل پوکجي نه سگهڻ ڪري اتان جا آبادگار سخت مايوسي ۾ مبتلا آهن يقيناً ڏنو وڃي ۽ حقيقتون به سامهون آهن ته اهي ضلعا يا علائقا سنڌو درياهه جي پڇڙيءَ وارن علائقن ۾ موجود آهن سال 1991ع جي پاڻي ٺاهه موجب ته نه رڳو اصل حق انهيءَ سنڌو درياهه جي پڇڙيءَ جو آهي پر انهن آبادگارن جو به وڌيڪ حق انهيءَ پاڻي ٺاهه جو حصو آهي پاڻي ٺاهه ۾ طئي ڪيو ويو هو ته ملڪ جي مجموعي درياهن ۾ سنڌو درياهه کي سڀ کان پهرين پنهنجي جائز حصي جو پاڻي ڏنو ويندو ۽ ان ڪانپوءِ پنجاب ۾ پاڻيءَ جو ڇوڙ ڪيو ويندو اڄ اهو به افسوس سان چوڻو ٿو پوي ته پنهنجو وس هلڻ تائين وقت جي حڪومتن مسلسل سنڌ جي پاڻيءَ مٿان نه رڳو ڌاڙو هنيو آهي پر حقيقت اها آهي ته سنڌ کي وقت سر پاڻي ڪونه ٿو ڏنو وڃي هن سال سنڌو درياهه مان پنجاب لاءِ نڪرندڙ جيڪي تڪراري ڪئنال هئا، انهن ۾ به پاڻي ڇوڙ ڪيو ويندو. سنڌ جي زرعي ماهرن جو اهو به چوڻ آهي ته هن سال نه رڳو وقت سر پاڻي نه ملڻ ڪانپوءِ زرعي زمينون غير آباد ٿي وينديون پر ايندڙ وقت ۾ انهن غريب هارين لاءِ هڪ وڏو امتحان سامهون نظر اچي رهيو آهي. جو ته جيڪڏهن فصل پوکجي نه سگهيا ته اُتي زرعي زمينن مان ڪنهن به قسم جي نمايان پيداوار مان اميد نه ٿي رکي سگهجي اتر سنڌ جي گڊو ۽ سکر بئراج مان نڪرندڙ مجموعي ڪئنالن واهن ۽ شاخن ۾ هن وقت پاڻيءَ بجاءِ واري ۽ مٽي اڏامي رهي آهي جيئن پيو وڃي ته اڄوڪن ڏينهن ۾ انهن واهن ۽ شاخن ۾ ضرورت آهر پاڻي پهچي ويندو هو پر هن وقت سنڌو درياهه ۾ مجموعي کوٽ هجڻ بعد انهن بئراجن اندر پاڻي ڪونه پهچي سگهيو آهي، حالانڪ اهي شاخون ۽ بئراج سنڌو درياهه جي منڍ ۾ ئي آهن پاڻ انهن منڍ وارن شاخن جي حلت ڏسڻ ڪانپوءِ پڇڙيءَ مان به اندازو لڳائي سگهون ٿا ته اُتي ڪهڙي حلت ٿي سگهي؟ سنڌ مان چونڊيل ايم اين اين پ پ پ ۽ سنڌ سرڪار کي گهرجي ته اها نواز ليگ جي اتحادي حڪومت سان سنڌ اندر پاڻيءَ جي کوٽ جي مسئلي تي جٽو موقف رکي ۽ سنڌ کي پنهنجي حصي جو پاڻي وٺي ڏئي.

لطيفي لاٽ — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

واهُڙَ وَهَنِ نَوان، اَچا وَهُ اَڳِي ٿيو:
گهَرِ ويٺيون گهَٽا ڪريو، سَرَتِيُون سَڱَ سَنوان:
صُورَتَ جا ساهَڙَ جِي، سا جِي ڏِٺِي آن:
هُوندَ نه پَليو مان، گِهڙو سڀ گهَڙا ڪٽِي.
(سُر ساموندي)

اڄوڪو ڏينهن ..... 15 جُون

غلام محمد نظامي

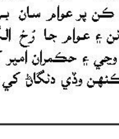

اڄ سنڌ جي قادرالڪلام شاعر غلام محمد نظاميءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن پلوڙ شاعر جو جنم 15 جون 1895ع ۾ ڪراچيءَ ۾ ٿيو سندس وڏا اصل ۾ لاڙڪاڻي جا ويٺل هئا، فقط ٽي درجا اردوءَ جا پڙهڻ کان پوءِ سندس والد کيس درزڪي دڪان تي وهاريو 1924ع ۾ ڪتابن جو دڪان ۽ 1930ع ۾ سيڊي جو دڪان کوليائين ان بعد پنهنجي ڀائرن سان گڏجي بولٽن مارڪيٽ ڪراچيءَ ۾ ”سنڌ بلوچستان هوٽل“ ۽ ”سنڌ اسلاميه هوٽل“ تي ڪم ڪيائين هو پنهنجي دور جو هڪ وڏو شاعر هو، شاعريءَ ۾ پهريائين ”اصغر“، پوءِ ”خاڪي“ ۽ 1926ع کان ”نظامي“ تخلص اختيار ڪيائين شاعريءَ ۾ پهريائين محمد هاشم مخلص ۽ پوءِ حاجي محمود خادم کان اصلاح وٺندو هو شاعريءَ سان گڏ نثر ۾ به پنهنجو مٽ پاڻ هو سندس شاعريءَ جا ٻه مجموعا ”بياض نظامي“ ۽ ”رياض نظامي“ شايع ٿي چڪا آهن سندس ٻين ڪتابن ۾ ”گلزارِ پنجتن“، ”خدائي انتقام“، ”شريف ماستريائي“، ”گلشنِ سنڌ“، ”حورِ دمشق“، ”مسدس حالي (ترجمو)“، ”محرم نامو“ ۽ ”خدائي انتقام“ شامل آهن 1945ع کان 1949ع تائين ”اديبِ سنڌ“ رسالي جو ايڊيٽر ٿي ڪم ڪيائين ان کان علاوه ”درهه حيدري“ نالي رسالو جاري ڪيائين عمر جي آخري حصي ۾ هفتيوار اخبار ”وحدت“ جاري ڪيائين پر ان جا اڃا ٻه شمارا شايع ٿيا ته 22 فيبروري 1951ع تي سندس وفات ٿي سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ هن جي وفات جي تاريخ 22 بجاءِ 23 فيبروري لکي وئي آهي.

هري دريائي دلگير

اڄ برک سنڌي شاعر هري دريائي دلگير جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو جنم 15 جون 1916ع تي لاڙڪاڻي ۾ ٿيو سندس والد جو نالو هري ڪرڻومل دريائي هو هن ابتدائي تعليم لاڙڪاڻي ۾ حاصل ڪئي ان بعد ڊي جي سنڌ ڪاليج ڪراچيءَ مان بي ايس سي ۽ اين اي ڊي انجنيئرنگ ڪاليج (هاڻي يونيورسٽي) ڪراچيءَ مان سول انجنيئرنگ ۾ بئچلر ڊگري حاصل ڪيائين ورهاڱي کان پوءِ به اٽڪل ٻارهن سال سنڌ ۾ رهيو ان بعد پهريائين ممبئيءَ ۾ ۽ بعد ۾ آديپور جا وڃي وسايائين 1959ع ۾ تولاڻي انجنيئرنگ ڪاليج جو پرنسپال مقرر ٿيو جتان 1979ع ۾ رٽائر ڪيائين هن شاعريءَ جي شروعات ننڍي هوندي ئي ڪئي شاعريءَ ۾ نواز علي نياز سندس استاد هو شاعريءَ جي لڳ ڀڳ هر صنف تي طبع آزمائي ڪيائين سندس ڪتابن ۾ ”امر گيت“، ”ٻيوس . هڪ گلدستو“، ”چولو منهنجو چڪ ۾“، ”گيت گلابي“، ”جهنگلي گل“، ”ڪوڏ“، ”لهرين لڪ لباس“، ”موج ڪئي مهراڻ“، ”مرڪدار گيت“، ”مٺڙا گيت“، ”پلپل جو پڙلاءُ“ ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن هن 11 اپريل 2014ع تي پرلوڪ پڌاريو.

مريم مجيدي

اڄ مشهور شاعره مريم مجيديءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هيءَ ناليواري شاعره سنڌ جي انقلابي شاعر محمد خان مجيديءَ جي نياڻي هئي سندس جنم 15 جون 1943ع تي جهوڪ شريف ويجهو ڳوٺ قيصر خان جتوئيءَ ۾ ٿيو هن ايم اي (سنڌي) ۽ ايم ايڊ جون سندون حاصل ڪيون عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول ٽيچر طور ڪيائين ۽ ٺٽي جي ڊويزنل ايجوڪيشن آفيسر طور رٽائر ڪيائين هن پنهنجي پيءُ جي سائي ۾ 1970ع واري ڏهاڪي ۾ ادبي دنيا ۾ پير پاتو شروع ۾ مضمون لکيائين ۽ پوءِ شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين سندس پهريون نظم ”سنڌو ۽ آئون“ سوجهري رسالي ۾ ڇپيو هن شاعريءَ جي لڳ ڀڳ هر صنف تي طبع آزمائي ڪئي جنهن ۾ نظم، وايون، غزل، ٽيڙو، ترائيليون، چوسٽا، پنج سٽا ۽ بيت وغيرهه شامل آهن هن جي شاعريءَ ۾ هڪ طرف سنڌ ۽ سنڌين جي ڏکن ۽ سورن جي ترجماني ٿيل آهي ته ٻئي طرف رومانس جا رنگ ڀريل آهن سندس شاعريءَ جا ٻه مجموعا ”سرمو دکر دکر“ ۽ ”تيرانا ئي نيڻ“ ڇپجي پڌرا ٿيا شاعريءَ سان گڏ مضمون ۽ مقالا پڻ لکيائين سندس مقالن جو ڪتاب ”مان ٻرڇي مان گهاءُ“ پڻ شايع ٿي چڪو آهي مريم مجيديءَ 18 مئي 2026ع تي هيءُ جهان ڇڏيو.

ڪشور لالواڻي

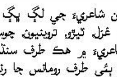

اڄ هندستان جي مشهور سنڌي ناٽڪ نويس ۽ اداڪار ڪشور لالواڻيءَ جي جنم جو ڏهاڙو آهي هو 15 جون 1957ع تي هندستان جي شهر ناگپور ۾ ڄائو ناگپور جي اسڪولن مان تعليم حاصل ڪيائين ۽ انهيءَ شهر جي سنڌو ڪاليج مان بي ايس سي جي سند حاصل ڪيائين پڙهائي پوري ڪري بينڪ ۾ نوڪري ڪيائين کيس ننڍي هوندي کان ئي ناٽڪن ۾ اداڪاري ڪرڻ جو شوق هو هن اداڪاريءَ جي ابتدا اسڪول جي سالياني جلسي ۾ پيش ٿيندڙ هڪ ناٽڪ ۾ حصو وٺڻ سان ڪئي ڪاليج واري زماني ۽ ان کان پوءِ نوڪريءَ دوران به هن بيشمار ناٽڪن ۾ اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا هو هڪ بهترين ناٽڪ نويس به هو ۽ ڪيترائي ناٽڪ لکيائين ٻين ٻولين مان به ناٽڪ سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيائين هن چئن سنڌي فلمن ”وڻيسرئي گهر“، ”ٽيڙ ٽيشڻ تي“، ”تنهنجي پيار ۾“ ۽ ”لکي منهنجو لکڻ“ جا ڊائلاگ لکيا ۽ انهن فلمن ۾ اداڪاري به ڪئي هن جا 12 کان به وڌيڪ ڪتاب شايع ٿي چڪا آهن.

حبيب حضوري

هن ناليواري ليکڪ جو جنم 15 جون 1959ع تي ڳوٺ لاکو تڪيو، تعلقي وارهه ضلعي قمبر شهدادڪوٽ ۾ ٿيو هن جي ڇٺيءَ جو نالو حبيب الله ولد حاجي محمد عثمان ڏيرو آهي هن شاعري توڙي نثر ۾ چڱو پاڻ ملهايو آهي سندس ڇپيل ڪتابن ۾ ”موهيا ڪنهن نه مال“، ”جيجل جهولي“، ”سندس چولين چوهڙ“، ”لطيف ۽ قرآن“ ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن.

جبار تاثير سومرو

هيءُ مشهور شاعر اڄوڪي ڏينهن 1953ع ۾ نصيرآباد ۾ ڄائو هن ابتدائي تعليم پنهنجي جنم واري شهر مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان ميهڙ مان پاس ڪيو اڳتي هلي بي اي، بي ايڊ، ايم اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات گورنمينٽ هاءِ اسڪول جوهيءَ ۾ ڊرائنگ ٽيچر طور ڪيائين ۽ سينئر ڊرائنگ ٽيچر طور رٽائر ٿيو هن ننڍي ڄمار ۾ ئي شاعري ڪرڻ شروع ڪئي شاعريءَ ۾ سندس اصلاح مشهور شاعر اسحاق راهيءَ ڪئي جيڪو سندس مامون آهي هن جي شاعريءَ جو ڪتاب ”آس جا ڏيئا“ 2013ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو.

اشرف زمان پير جنڊامي

اڄ هن ناليواري شاعر ۽ ليکڪ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي هن جو جنم 15 جون 1962ع تي ڳوٺ پير جنڊام تعلقي ڳڙهي ياسين ضلعي شڪارپور ۾ ٿيو اهو ڳوٺ ڏکڻ شهر جي ويجهو آباد آهي سندس پورو نالو محمد اشرف زمان ولد عنايت الله ڪنير آهي هن 1982ع ڌاري ادبي دنيا ۾ پير پاتو شاعريءَ ۾ مشهور شاعر نثار بزمي سندس اصلاح ڪندو هو هن 1986ع ۾ نثار بزمي ادبي سنگت جو بنياد وڌو گڏوگڏ سنڌي ادبي سنگت سان به سندس سلهاڙ رهيو ڏکڻ مان نڪرندڙ ادبي رسالي ”ٽمون چنڊ“ جو چيف ايڊيٽر پڻ رهيو سندس ڪتاب ”پکين جي دنيا ۾ انقلاب“ (ٻارن جون ڪهاڻيون) 1996ع ۾ ۽ ”ٽمون چنڊ“ 2001ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو افسوس جو هن نامور اديب ۽ شاعر 08 فيبروري 2022ع تي اسان کان هميشه لاءِ موڪلايو.

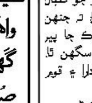

مختيار اثر

عبدالرحيم عبد لغاري

هن نامور تعليمي ماهر ۽ شاعر جو جنم 15 جون 1964ع تي مسڻ وڏي ضلعي ٽنڊي الهيار ۾ ٿيو مئٽرڪ تائين تعليم پنهنجي ڳوٺ ۾ حاصل ڪيائين انٽر آرٽس جو امتحان ايس ايم ڪاليج ٽنڊي الهيار مان پاس ڪيائين اڳتي هلي بي اي ۽ بي ايڊ جون سندون پڻ حاصل ڪيائين هو 1987ع ۾ تعليم کاتي ۾ پرائمري اسڪول ٽيچر مقرر ٿيو ۽ مختلف اسڪولن ۾ تعليمي خدمتون سرانجام ڏئي رٽائر ٿيو هو هڪ سٺو شاعر پڻ آهي، سندس شاعريءَ جو مجموعو قلمي صورت ۾ موجود آهي.

منثار سولنگي

هن ناليواري شاعر جو جنم 15 جون 1967ع تي لاڙڪاڻي ضلعي جي شهر نئين ديري ۾ ٿيو مئٽرڪ تائين نئين ديري ۾ پڙهيو ۽ بي اي ۽ ايم اي جون سندون شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان حاصل ڪيائين هن ادبي ڪيتر ۾ 1980ع ڌاري پير پاتو پاڻ سنڌي ادبي سنگت جو سرگرم ميمبر هو ۽ 1992-93ع ۾ انهيءَ سنگت جو مرڪزي جنرل سيڪريٽري رهيو سندس ڪتابن ۾ ”آئون به جيڪر پڙهڻ وڃان ها“، ”نئون ديرو پراڻا ۽ نوان ورق“، ”ڪاشي ۽ ڪاڻهَ“ ۽ ”آئون اڪيلو راهن ۾“ شامل آهن هن ناميارو اديب ۽ شاعر 18 جنوري 2011ع تي وفات ڪئي سندس ياد ۾ نئين ديري ۾ ”منثار سولنگي اڪيڊمي“ قائم ڪئي وئي آهي.

سعيده گوپانگ

سعيده گوپانگ سنڌ جي مشهور سماج سڌارڪ ۽ سياستدان آهي هن جو جنم 15 جون 1979ع تي ڳوٺ بچل خان رند تعلقي جوهي ضلعي دادو ۾ ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين جڏهن ته مئٽرڪ ۽ انٽر جا امتحان ترتيبوار گورنمينٽ گرلز هاءِ اسڪول جوهيءَ ۽ زبيده گرلس ڊگري ڪاليج حيدرآباد مان پاس ڪيائين اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ جي سوشالاجيءَ واري شعبي مان ايم اي جي سند حاصل ڪيائين هن کي ننڍي هوندي کان ئي سماجي ۽ سياسي سرگرمين سان دلچسپي رهي اسڪول ۾ پڙهڻ دوران سڄاڳ ٻار تحريڪ جي ميمبر رهي ۽ حيدرآباد ۾ پڙهڻ دوران سنڌي گرلس اسٽوڊنٽس آرگنائيزيشن سان لاڳاپيل رهي اسڪول ۽ ڪاليج جي تقريبن ۾ اسٽيج ڪمپيئر جا فرائض سرانجام ڏيندي هئي پاڪستان ٽيليويزن تان نشر ٿيندڙ ٻارن جي پروگرام روشن تارا جي ميزبان طور به ڪم ڪيائين 2009ع ۾ سنڌياڻي تحريڪ جي مرڪزي جنرل سيڪريٽريءَ طور سندس چونڊ ٿي 2010ع ۾ سنڌياڻي تحريڪ ڇڏي عوامي جمهوري پارٽيءَ ۾ شموليت اختيار ڪيائين ۽ انهيءَ پارٽيءَ جي مرڪزي نائب صدر طور ڪم ڪرڻ شروع ڪيائين هن جا ڪيترائي مضمون، ڪهاڻيون ۽ ٻيا ليک اخبارن ۽ رسالن ۾ ڇپجندا رهيا آهن هوءَ عورتن جي مسئلن ۽ سنڌ جي ٻرندڙ مسئلن تي آواز اٿاريندي رهي آهي اداري سعيده کي جنم ڏينهن جي مبارڪباد پيش ڪجي ٿي گڏوگڏ دعا آهي ته هن جون ڪوششون سدائين ڪاميابيون ماڻينديون رهن.

رفيعه بخاري

اڄ انگريزي ٻوليءَ جي اڀرندڙ شاعره ۽ ليکڪ رفيعه بخاري پنهنجي سالگرهه ملهائي رهي آهي هن جو جنم 15 جون 1982ع تي لاڙڪاڻي جي سيد گهراڻي ۾ ٿيو فاطمه ڀٽو کان پوءِ هوءَ شايد لاڙڪاڻي جي پهرين عورت ليکڪا آهي جيڪا انگريزي ٻوليءَ ۾ لکي ٿي هن جي شاعريءَ جا ٻه مجموعا ”The Painful Payment“ ۽ ”A Flight of Broken Wings“ ڇپجي چڪا آهن مشهور ليکڪ سڪندر علي عباسيءَ سندس ڪتاب The Painful Payment جو سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيو آهي قطرتي حسن هن جي شاعريءَ جو محور آهي ۽ لهندڙ سج جا پاڇا سندس من ۾ لڪل ذات جي ديويءَ کي جاڳائي وجهن ٿا رفيعه بخاريءَ مشهور ڪهاڻيڪار محمد علي پٺاڻ جون لڳ ڀڳ 50 ڪهاڻيون سنڌيءَ مان انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪيون آهن هن شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپورميرس مان ماسٽر آف فلاسافيءَ جي سند حاصل ڪئي آهي هن شاهه جي رسالي جي انگريزي ترجمن تي تحقيق ڪري اها سند حاصل ڪئي آهي.

صوفي قبول محمد درازي ثاني

صوفي قبول محمد درازي (ثاني) جو شمار سنڌ جي برگزيده بزرگن ۽ درويشن ۾ ٿئي ٿو سندس ولادت جي تاريخ تي اختلاف آهي پر اڪثر حوالن ۾ سندن جنم جي تاريخ 22 ربيع الاول 1258هه مطابق 27 آگسٽ 1842ع ٻڌائي وئي آهي پاڻ حضرت سچل سرمست رحه جي گاديءَ جو پنجون نمبر سجاده نشين هو سنڌي ۽ فارسيءَ جي ابتدائي تعليم مولوي عبدالقادر وٽان حاصل ڪيائين 1273هه ۾ سندس والد بزرگوار نجم الدين فاروقيءَ جي وفات کان پوءِ گاديءَ تي ويٺو هن بزرگ جو گهڻو وقت ذڪر ۽ فڪر ۾ گذرندو هو نهايت پرهيزگار ۽ گهٽ ڳالهائو انسان هو لڳ ڀڳ 71 ورهيه مسند نشين رهيو ۽ انهيءَ سموري عرصي ۾ هن سچل جي صوفيائي تحريڪ کي زور وٺايو سندس خدمت ۾ هر مذهب جا ماڻهو بنا ڪنهن فرق جي ڪٺا ٿيندا هئا ۽ صوفيائي تعليم جي بنيادي مقصدن کان آگاهي حاصل ڪندا هئا سندس تعليم جو مکيه مرڪز تصوف جو بنيادي نظريو رهيو پاڻ صوفيانه ڪلام به چوندو هو صوفيائي شاعري به ڪيائين سندس شاعري گهڻو ڪري سنڌي ۽ سرائڪي ٻولين ۾ آهي جمڻ جي تاريخ وانگيان سندس لاڏاڻي جي تاريخ تي به اختلاف آهي پر اڪثر حوالن مطابق پاڻ 15 جون 1925ع تي دم ڌڻيءَ جي حوالي ڪيائين.

پريا مورتي

پريا مورتي شڪارپور جو مشهور ملهه پهلوان هو هن جو اصل نالو پريوداس هو پر پريا مورتيءَ جي نالي سان مشهور هو هن شڪارپور ۽ ممبئيءَ مان تعليم حاصل ڪئي، ڪجهه عرصو هڪ مل ۾ ملازمت ڪيائين پر پوءِ شڪارپور ۾ گارمينٽس جو ڪاروبار شروع ڪيائين ملهه جي راند سان ننڍي هوندي کان ئي چاهه هئس هو نه فقط پاڻ هڪ بهترين پهلوان هو بلڪ شڪارپور ۾ ڪسرتگاهه قائم ڪري ڪيترائي شاگرد پڻ پيدا ڪيائين سندس پٽ لالچند به هڪ سٺو ملهه هو 1947ع واري ورهاڱي کان پوءِ هندستان جو شهر ديولالي وڃي وسايائين جتي 15 جون 1965ع تي ديهانت ڪيائين.

روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

عام اطلاع

جنهن ته اسان جي آفس ۾ نالي شاهنور صديق ولد غلام سرور ويٺل نوابشاهه جن هيٺ صحيح ڪندڙ کي درخواست ڏني آهي ته سندس پيءُ نالي غلام سرور ولد محمد صديق تاريخ .... تي فوت ٿي ويو آهي اهڙو فوتي سرٽيفڪيٽ سيڪريٽري يونين ڪائونسل .... جو جاري ٿيل آهي فوتي جي نالي زرعي زمين سروي نمبر 202 ۽ ٻيا ٽوٽل ايراضي 11.16 ايڪڙ ديهه مذ تعلقه سڪرنڊ ۾ آهي تنهنڪري ڪاٺيدار جو فوتي ڪاتو هيٺ ڄاڻايل وارثن ۾ ڦيرايو وڃي وارثن جو نالو 1شاهنور صديق ولد غلام سرور پٽ 2شان اميد الدين پٽ 3. سلميٰ ستارا زال غلام سرور 4ثناء سحر ناز ڌي غلام سرور 5شفق سحر ناز ڌي 6سميعه جنت ڌي جيڪڏهن مٿين ڄاڻايل وارثن کان سواءِ فوتي جو ڪو به ٻيو وارث هجي ته روبرو لکت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض جمع ڪرائين ٻي صورت ۾ مدو گذرڻ بعد قانون موجب فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو سڪرنڊ

عام اطلاع

جنهن ته اسان جي آفس ۾ نالي وڪيو ولد ميد حسن ويٺل يار محمد ٽانوري جن هيٺ صحيح ڪندڙ کي درخواست ڏني آهي ته سندس پيءُ نالي ميد حسن ولد علي مراد تاريخ .... تي فوت ٿي ويو آهي اهڙو فوتي سرٽيفڪيٽ سيڪريٽري يونين ڪائونسل ٻهاول شاهه جو جاري ٿيل آهي فوتي جي نالي زرعي زمين سروي نمبر 17 ۽ ٻيا ٽوٽل ايراضي 06.12 ايڪڙ ديهه ٻدرڙو تعلقه سڪرنڊ ۾ آهي تنهنڪري ڪاٺيدار جو فوتي ڪاتو هيٺ ڄاڻايل وارثن ۾ ڦيرايو وڃي وارثن جو نالو 1وڪيو ولد ميد حسن پٽ 2الهوڏايو پٽ 3شهزادي ڌي 4نذيران ڌي 5رخسانه ڌي 6زيب النساء ڌي 7لال خاتون ڌي 8حرمت زال ميد حسن زال جيڪڏهن مٿين ڄاڻايل وارثن کان سواءِ فوتي جو ڪو به ٻيو وارث هجي ته روبرو لکت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض جمع ڪرائين ٻي صورت ۾ مدو گذرڻ بعد قانون موجب فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو سڪرنڊ

عام اطلاع

جنهن ته اسان جي آفس ۾ نالي نوشابه صابر قريشي ويٺل نوابشاهه جن هيٺ صحيح ڪندڙ کي درخواست ڏني آهي ته سندس پيءُ نالي محمد صابر ولد محمد صديق تاريخ .... تي فوت ٿي ويو آهي اهڙو فوتي سرٽيفڪيٽ سيڪريٽري يونين ڪائونسل .... جو جاري ٿيل آهي فوتي جي نالي زرعي زمين سروي نمبر 202 ۽ ٻيا ٽوٽل ايراضي 11.16 ايڪڙ ديهه مذ تعلقه سڪرنڊ ۾ آهي تنهنڪري ڪاٺيدار جو فوتي ڪاتو هيٺ ڄاڻايل وارثن ۾ ڦيرايو وڃي وارثن جو نالو 1نوشابه صابر قريشي ولد صابر قريشي 2ايمن صابر ڌي 3انوشه صابر ڌي 4سمن صابر ڌي جيڪڏهن مٿين ڄاڻايل وارثن کان سواءِ فوتي جو ڪو به ٻيو وارث هجي ته روبرو لکت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض جمع ڪرائين ٻي صورت ۾ مدو گذرڻ بعد قانون موجب فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو سڪرنڊ

عام اطلاع

جنهن ته اسان جي آفس ۾ نالي عامر اشفاق ولد اشفاق احمد ويٺل نوابشاهه جن هيٺ صحيح ڪندڙ کي درخواست ڏني آهي ته سندس پيءُ نالي اشفاق احمد ولد محمد صديق تاريخ .... تي فوت ٿي ويو آهي اهڙو فوتي سرٽيفڪيٽ سيڪريٽري يونين ڪائونسل .... جو جاري ٿيل آهي فوتي جي نالي زرعي زمين سروي نمبر 202 ۽ ٻيا ٽوٽل ايراضي 11.16 ايڪڙ ديهه .....تعلقه سڪرنڊ ۾ آهي تنهنڪري ڪاٺيدار جو فوتي ڪاتو هيٺ ڄاڻايل وارثن ۾ ڦيرايو وڃي وارثن جو نالو 1عامر اشفاق ولد اشفاق احمد پٽ 2نذير اشفاق پٽ 3ياسر اشفاق پٽ 4عمير اشفاق پٽ 5سائر سليم ڌي 6مرينه اشفاق ڌي جيڪڏهن مٿين ڄاڻايل وارثن کان سواءِ فوتي جو ڪو به ٻيو وارث هجي ته روبرو لکت ۾ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ ستن ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض جمع ڪرائين ٻي صورت ۾ مدو گذرڻ بعد قانون موجب فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو سڪرنڊ

عام اطلاع

جنهن ته اسان وٽ فوتي ڪبير حسين ولد قادرداد ذات منگنيجو ۽ مسمات ماروي جي وارثن وارثي سرٽيفڪيٽ وٺڻ لاءِ درخواست ڪئي آهي جنهن ته ڪبير خان مورخ 03-06-2025 تي فوت ٿي ويو آهي ۽ مسمات ماروي مورخ 20-02-2026 تي فوت ٿي وئي آهي جن جا هيٺيان وارث ڄاڻايا ويا آهن. (تفصيل فوتي جي وارثن جا) (1) نعمت الله (پٽ) عمر 24 سال (2) فضيلان (ڌي) عمر 22 سال (3) رحمت الله (پٽ) عمر 20 سال (4) سماهيي (ڌي) عمر 18 سال (5) عاصمه (ڌي) عمر 15 سال (6) صدف (ڌي) عمر 13 سال فوتيءَ جا مٿيان وارث ظاهر ڪيا ويا آهن جيڪڏهن انهن وارثن کانسواءِ اگر ٻيو ڪو به وارث هجي ته هن اخبار جي اشتهار کان 07 ڏينهن اندر اسان جي آفيس ۾ قانوني دستاويزن سان پيش ٿي پنهنجا اعتراض پيش ڪري ٻي صورت ۾ ٻنهي فوتن جا وارثي سرٽيفڪيٽ قانون موجب جاري ڪيا ويندا ڪوبه اعتراض نه ٻڌو ويندو اسان جي صحيح ۽ ڪورٽ جي مهر سان جاري ڪيو ويو.

مختيارڪار روينيو تعلقو ميرواهه

عام اطلاع

هرخاص و عام کي هن اخباري اشتهار جي ذريعي اطلاع ڏيو ٿو ته نالي محمد ايوب ولد ارباب علي سولنگي درخواست ڏني آهي ته سندس والد ارباب علي ولد دوست محمد سولنگي وفات ڪري ويو آهي ۽ سندس نالي تي ديهه ڏوڪر ۾ سروي نمبر 648/648 ۽ ٻيا نمبر جن جي جملي ايراضي 10-05 ايڪڙ ۽ گهٽ آهي ان جا اسين حقي وارث آهيون ۽ مذڪوره سروي نمبرن جو فرد جاري ڪيو وڃي (حقي وارث) (1) محمد ايوب ولد ارباب علي سولنگي (پٽ) (2) قمرالدين ولد ارباب علي سولنگي (پٽ) (3) شمن علي ولد ارباب علي سولنگي (پٽ) (4) منور ولد ارباب علي سولنگي (5) شهزادي ڌيءُ ارباب علي سولنگي (6) ڪريمان ڌيءُ ارباب علي سولنگي (7) راڻي ڌيءُ ارباب علي سولنگي (8) ارشاد بيگم ڌيءُ ارباب علي سولنگي (9) جمال ڌيءُ ارباب علي سولنگي (10) بشيران ڌيءُ ارباب علي سولنگي (11) ارباب خاتون بيواهه ارباب علي سولنگي (بيواهه) جملي 11 حقي وارث ان کانسواءِ جيڪڏهن ڪنهن کي ڪو به اعتراض هجي ته 10 ڏينهن جي اندر پنهنجا اعتراض داخل ڪرائي سگهي ٿو.

زاهد حسين ابڙو مختيارڪار روينيو تعلقو ڪي اين شاهه

عام اطلاع

هر خاص وعام کي هن اخبار جي اشتهار ذريعي اطلاع ڏيو ٿو ته نالي رفيق احمد ولد نورمحمد شيخ وفات ڪري ويو آهي سندس پٽ سلمان احمد ولد رفيق احمد شيخ درخواست ڏني آهي ته سندس والد جي زرعي زمين ديهه بوزڙي تعلقو ڪي اين شاهه ۾ سروي نمبرن 621/4،621/2،621/1 ۽ ٻيا سروي نمبر جن جي جملي ايراضي 20-22 ايڪڙ ۽ گهٽ آهي ان جو فرد جاري ڪري ڏنو وڃي ۽ اسين حقي وارث آهيون (1) سلمان احمد ولد رفيق احمد شيخ (پٽ) (2) سادير شيراز ڌيءُ رفيق احمد شيخ (ڌي) جملي ٻه حقي وارث آهن جنهن به فرد کي هن فوتي ڪاتو تبديل ڪرڻ تي اعتراض هجي ته 10 ڏينهن اندر مختيارڪار روينيو وٽ پنهنجا اعتراض داخل ڪرائي ٻي صورت ۾ حقي وارثن جي نالي فرد جاري ڪيو ويندو

زاهد حسين ابڙو مختيارڪار روينيو تعلقو ڪي اين شاهه

بقايا 1 روزاني عبرت

وهڪري گهرائي ۾ ڪٽي ويو جتي معصومن حياتي بچائڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ دانهون ڪيون جنهن تي ڳوٺائن پهچي ٻنهي ٽينگرن کي بيهوشي حالت ۾ ڪڍي رورل هيلٿ سينٽر وٺي آندو جتي معصوم رابيل فوت ٿي ويو جڏهن ته اشفاق جي حياتي ڊاڪٽرن بچائي ورتي فوتي ٽينگر رابيل جو لاش وارث گهر کڻائي ويا ته قيامت صغرا برپا ٿي وئي ۽ هر طرف دانهون ٿي ويون جڏهن ته فوتي ٽينگر جي جنازه نماز بعد مقامي قبرستان ۾ آلين اکين سان دفنايو ويو ان موقعي تي وارثن جو چوڻ هو ته شاخ مان ٺيڪيدار غير قانوني مٽي ڪڍائي شاخ ۾ کڏا ڪري ويو ۽ اسان کي هر وقت ٻارن جي ٻڏڻ جو خطرو رهندو هو نتيجي ۾ اسان جا ٻه ٽينگر ٻڏي ويا جنهن ۾ هڪ فوت ٿي ويو جنهن جو تمام گهڻو ڏک آهي واقعي جو ٺيڪيدار ۽ ايريگيشن جا عملدار ڏوهي آهن ڪين سخت سزا ڏئي انصاف ڪيو وڃي

بقايا 2 روزاني عبرت

گهر ڊاهي پٽ ڪيا ويا. جڏهن ته سندن گرفتاري لاءِ مختلف علائقن ۾ ڇاپا هنيا پيا وڃن. پوليس ذريعن موجب جوابدارن جي گرفتاري تائين آپريشن جاري رهندو جڏهن ته وڌيڪ سخت ڪارروائي جو به امڪان ظاهر ڪيو ويو آهي.؛ پنوعاقل فائرنگ واقعي جا شهيد سوڳوار ماحول ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي - هٿياربندن جي فائرنگ ۾ قتل ٿيل پ پ ڳوٺ غلام حسين ڪلهوڙو ۽ سندس ساٿي عبدالله ميتلو جي جنازي نماز ادا ڪرڻ بعد ڪين اباڻي قبرستانن ۾ سوين آلين اکين سان ڌرتي ماءُ حوالي ڪيو ويو - جنازن ۾ سياسي، سماجي شخصيتن، علائقي واسين ۽ سوين شهرين شرڪت ڪئي. ٻئي طرف پوليس اڃا تائين جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ ۾ ناڪام آهي.

بقايا 3 روزاني عبرت

ڊرائيور نواب شاهه جو رهواسي ٻڌايو پيو وڃي وڌيڪ پوليس جي چوڻ موجب ته قومي شاهراهه روڊ دعا چوڪ وٽ مزدا ٽرڪ جو ڊرائيور مزدا ٽرڪ جو ٽائر پنچر ٿيڻ سبب مزدا ٽرڪ جو ٽائر چينج ڪري رهيو هو ته اوچتو پوئيان ايندڙ تيز رفتار ٽرالر ڪيس ٽڪر هنيو جنهن سبب هي افسوس ناڪ واقعو پيش آيو آهي ۽ ٽرالر کي پوليس پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي.

بقايا 4 روزاني عبرت

روايتي ثقافتي علامت اجرڪ ۽ سنڌي ٽوپي پيش ڪئي، جيڪا سنڌ جي ثقافت ۽ مهمان نوازي جي سڃاڻپ آهي. وفد جي ميمبرن هن شاندار روايت کي تمام گهڻو ساراهيو. دوري دوران وائيس چانسلر وفد کي يونيورسٽي جي مختلف تعليمي، تحقيقي ۽ انتظامي شعبن جو تفصيلي دورو ڪرايو. مهمان ٽيم ميڊيڪل تعليم جون سهولتون، جديد تحقيقي ماحول، ليبارٽرين تدريسي انفراسٽرڪچر ۽ شاگردن جي سهولتن جو مشاهدو ڪيو. انهن اسپورٽس ڪمپليڪس ۽ ٻين سهولتن جو به دورو ڪيو، جتي ڪين شاگردن لاءِ موجود رانديون ۽ غير نصابي سرگرمين بابت بريفنگ ڏني وئي. ان موقعي تي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر اڪرام الدين اجن چيو ته پاڪستان ۽ بنگلاديش وچ ۾ تعليمي ۽ تحقيقي تعاون وقت جي اهم ضرورت آهي. هن چيو ته LUMHS نه رڳو معياري طبي تعليم فراهم ڪري رهي آهي پر تحقيق، جدت ۽ عالمي تعليمي رابطن جي واڌاري لاءِ به سرگرم آهي. هن وڌيڪ چيو ته اهڙا دورا ٻنهي ملڪن جي استاد ۽ شاگردن لاءِ گڏيل تحقيق، تعليمي تبادلي ۽ تعاون جا نوان موقعا پيدا ڪن ٿا. دوري جي پڄاڻي تي ٻنهي پاسن اعليٰ تعليم، تحقيق ۽ تعليمي تبادلي کي وڌائڻ جي عزم جو اظهار ڪيو. مهمانن سنڌ جي ثقافتي مهمان نوازي ۽ LUMHSجي بهترين انتظامن کي پڻ ساراهيو.

بقايا 5 روزاني عبرت

ويو ڊاڪٽرن پاران طبي امداد ڏئي وڌيڪ علاج لاءِ لاڙڪاڻو منتقل ڪيو ويو آهي زخمي جي وارثن بشير لاکير ٻين ٻڌايو ته جنسار پنهنجي زرعي زمين تي ويٺو هيو ته جوابدارن واحد لاکير جو پٽ ۽ ٻين ڪهاڙيون ۽ ڏنڊا هٿي مرڻينگ ڪري فرار ٿي ويا آهن اسان کي ڳوٺ وارن اطلاع ڏنو ته اسين پهچي زخمي کي ڪٽي اسپتال پهچايو آهي پوليس جوابدارن کي گرفتار ڪري انصاف ڪيو وڃي

بقايا 6 روزاني عبرت

ڪئي ۽ ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو وارثن جي چوڻ موجب فوتي ڪجهه ٽائيم گهرو پريشاني سبب تمام گهڻو پريشان هو جنهن سبب هن پنهنجو ڳلو ڪپي خودڪشي ڪئي آهي.

بقايا 7 روزاني عبرت

پريس ڪانفرنس دوران پٺا برادري جي فردن هدايت الله، غلام سرور عبدالله، سعيد احمد، عبد القدوس ۽ اياز احمد چيو ته جنون شريف واري علائقي ۾ ڪجهه عنصر مقامي ماڻهن کي هراسان ڪري رهيا آهن، جنهن سبب علائقي ۾ خوف ۽ هراس جي فضا قائم ٿي چڪي آهي ۽ شهري عدم تحفظ جو شڪار آهن. هنن چيو ته مسلسل پيدا ٿيندڙ هن صورتحال سبب نه رڳو پٺا برادري پر سڄو علائقو متاثر ٿي رهيو آهي. هنن الزام لڳايو ته عبدالخالق کي بنا جواز مختلف معاملن ۾ ملوث ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي ۽ مٿس ڪوڙا الزام هنيا پيا وڃن، جڏهن ته انهن معاملن سان سندس ڪو به تعلق ناهي سندن چوڻ هو ته عبدالخالق کي مختلف هنڌن تي ڄاڻي واڻي ڦاسائڻ جون ڪوششون ڪيون پيون وڃن، جنهن جي هو سخت مذمت ڪن ٿا. پٺا برادري جي ماڻهن چيو ته هو قانون جو احترام ڪن ٿا ۽ چاهين ٿا ته هر معاملي جي شفاف ۽ غيرجانبدار جاچ ڪئي وڃي ته جيئن حقيقتون سامهون اچي سگهن ۽ بيگناهه ماڻهن کي هراسان ڪرڻ جو سلسلو بند ٿئي. احتجاجي مظاهري دوران شرڪت ڪندڙن پلي ڪارڊ هٿن ۾ کڻي حڪومت، ضلعي انتظاميا ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کان مطالبو ڪيو ته علائقي ۾ امن امان جي صورتحال کي يقيني بڻايو وڃي، شهرين کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي، خوف ۽ هراس ڦهلائيندڙ عنصرن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ عبدالخالق تي لڳايل مبينا ڪوڙن الزامن جي غيرجانبدار جاچ ڪري انصاف فراهم ڪيو وڃي. آخر ۾ هدايت الله، غلام سرور عبدالله، سعيد احمد، عبد القدوس، اياز احمد ۽ ٻين خبردار ڪيو ته جيڪڏهن سندن جائز مطالبن تي ڌيان نه ڏنو ويو ته هو پنهنجي احتجاج جو دائرو وڌيڪ وسيع ڪرڻ تي مجبور ٿيندا، جنهن جي مڪمل ذميواري لاڳاپيل اختيارين تي عائد ٿيندي.

بقايا 8 روزاني عبرت

دادو کان سيوهڻ اسپتال ريفر ڪيو ويو زخمي جي لياقت سرهيو صحافين کي ٻڌايو ته 6 مهينا اڳ ڀاءُ ماجد سرهيو پنهنجي سئوٽ ناري ساجده سرهيو سان عدالت ۾ پسند جو پرڻو ڪيو هو ، جنهن تان نصير آباد واسي ناري ساجده جي ڀائرن ساجد علي ۽ خدا بخش سرهيو فائرنگ ڪري ڀاءُ آصف سرهيو کي گوليون هڻي مرڻينگ ڪري ويا ، آخري اطلاع تائين فرار جوابدار گرفتار نه ٿيا ۽ نه ئي واقعي جو ڪيس داخل ٿي سگهيو ، ٻي طرف دادو اي سيڪشن پوليس موجب واقعي جي جاچ ڪيو پيا زخمي ۽ سندس ڀائرن جي بيان تي جوابدارن جي ڳولا ڪري رهيا آهيون واقعي بعد نصير آباد پوليس سان پڻ رابطو ڪيو آهي جلد نوجوان کي زخمي ڪندڙن کي گرفتار ڪري عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو

بقايا 9 روزاني عبرت

اربيلو خروس جي ڌيءُ ۽ محمد موسيٰ خروس جي پوٽي رخسانه سان شادي ڪئي هئي، جنهن کي ڪيس اطلاع نه ڏنو ويو هو سندن مطابق شادي کان پوءِ عارف علي خروس تقريباً اٺ مهينا اڳ گهر ڇڏي ويو هو، پنهنجي پهرين زال فرزانه خاتون ۽ چار ٻار ڇڏي ويو هو. جنهن کان پوءِ خاندان جو هن سان ڪو به تعلق يا رابطو نه رهيو. احتجاج ڪندڙن چيو ته عارف علي خروس جي گهر ڇڏڻ جي رپورٽ پڻ لاڳاپيل پوليس اسٽيشن ۾ داخل ڪئي وئي آهي، پر ان جي باوجود، رخسانه جي ڏاڏي محمد موسيٰ خروس ۽ ٻين نامعلوم هٿياربند ماڻهن انهن جي گهر تي حملو ڪيو گهر ۾ عورتن ۽ ٻارن تي تشدد ڪيو قيمتي سامان لٽيو ۽ ڳنڍن به پاڻ سان کڻي ويا. انهن الزام لڳايو ته واقعي جي رپورٽ ايئرپورٽ باگرجي پوليس اسٽيشن کي ڏني وئي هئي، پر ڪارروائي ڪرڻ بدران، پوليس انهن خلاف به ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا. احتجاج ڪندڙن موجب، محمد موسيٰ خروس ۽ ٻين هٿياربند ماڻهن گذريل رات هڪ ڀيرو ٻيهر انهن جي گهر تي حملو ڪيو ۽ ان کي نقصان پهچايو. احتجاج ڪندڙن چيو ته انهن محمد موسيٰ خروس ۽ اربيلو خروس کي ڪيترائي ڀيرا واضح ڪيو آهي ته انهن جو هاڻي عارف علي خروس سان ڪو به تعلق ناهي، پر انهن کي مسلسل تنگ ڪيو پيو وڃي ۽ انهن جي خاندان کي نشانو بڻايو پيو وڃي. احتجاج ڪندڙن چيف جسٽس آف پاڪستان، سنڌ جي وڏي وزير، آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان مطالبو ڪيو ته انهن خلاف ٿيندڙ زيادتين جو فوري طور تي نوٽيس وٺن، لٽيل سامان ۽ ڳنڍون واپس ڪن، ڪوڙا ڪيس ختم ڪن ۽ انهن جي خاندان کي مڪمل تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪن.

بقايا 10 روزاني عبرت

سائوڻ سرفراز، ارباب، فيض علي دل شاد راڄو اسان سان وڏو ظلم ڪيو آهي اسان گهرن ۾ گهڙي بيگناهه عورتن مردن تي حملو ڪيو ۽ اسان جي نوجوان نياز علي ماڇي ڪنهي ڪٽي وڃي تشدد ڪيو ڪيس مرڻينگ ڪري وڏي جنهن زخمي حالت ۾ علاج لاءِ سول اسپتال ٽنڊوالهيار داخل ڪيو هوڏانهن واقعي جي اطلاع عمرسائد پوليس متاثر ماڇي برادري جي ماڻهن مٿان ٿيل حملي جي رپورٽ درج ڪري هڪ جوابدار کي حراست ۾ وٺي جاچ ڪري ڏني آهي احتجاج ڳوٺائن اعليٰ اختياري وارن کان مطالبو ڪيو آهي ته حملي ملوث ماڻهن خلاف بنادير ڪارروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي

بقايا 11 روزاني عبرت

واقعي بعد پوليس پهچي زخمين کي تعلقه اسپتال منتقل ڪيو جڏهن ته حملو ڪندڙ جوابدار پوليس کي ڏسي فرار ٿي ويا. واقعي جي اين سي رپورٽ هالا ٿاڻي تي داخل ڪئي وئي آهي جڏهن ته حملو ڪندڙ جوابدار اڃا تائين گرفتار نه ٿي سگهيا آهن جنهن جي ڪري هو اسان کي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن. هنن آءِ جي سنڌ. ڊي آءِ جي حيدرآباد. ايس ايس پي مٽياري ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان پرزور مطالبو ڪيو آهي حملي ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري ڪين تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 12 روزاني عبرت

حيدرآباد ٽيو ويو پوليس ٻنهي ڌرين جون اينسيون داخل ڪري وڌيڪ جاچ ڪري رهي آهي واقعي کان پوءِ علائقي ۾ ڇڪتاڻ واري صورتحال آهي

بقايا 13 روزاني عبرت

ڪارروائي بعد مسروقه موٽر سائيڪل هٿ ڪري قانوني گهرجون پوريون ڪرڻ کان پوءِ اصل مالڪ زبير احمد ميمڻ حوالي ڪري ڇڏي.

بقايا 14 روزاني عبرت

ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو ويو. مظاهري ۾ مختلف مڪتبہ فڪر سان سلهاڙيل شخصيتن علي انور عسڪري، عزيز بروهي، محمد علي خشڪ، اصغر نوناري، شمس پنهور، مولا بخش ڦلپوٽو محمد صفر مغيري، جان محمد مغيري، فدا مغيري، بخشل مڪسي، غلام محمد پلي، فرحان پلي، محمد امين سيال، طاهر نور هيسباڻي، افضل سائيل، نور ساريو اياز ساريو، وزير سيال، فقير جلال ساريو ۽ عبدالخالق سومرو سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. مظاهرين جي هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کنيل هئا، جن تي باڊهه کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ جا نعرا لکيل هئا. ان موقعي تي ڳالهائيندي احتجاج ڪندڙن چيو ته باڊهه تعلقه موومينٽ جي پليٽ فارم تان ستن سالن کان مسلسل باڊهه کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهيون. باڊهه جي آبادي ۽ ايراضي پڻ پرياسي جي تعلقن جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ آهي، تنهن هوندي به باڊهه سان ماٽيلي ماءُ وارو سلوڪ ڪيو پيو وڃي، جنهن ڪري شهرين ۾ سخت غصي جي لهر ڦهليل آهي. هنن چيو ته پيپلز پارٽي جي هن وقت وزيرن جي واعدن ۽ اعلانن باوجود به باڊهه تعلقي جو نوٽيفڪيشن جاري نه ٿيڻ شهرين جي ڏنل ووٽ جي توهين سمجهون ٿا. جڏهن ته باڊهه کي تعلقي جو درجو ملڻ لاءِ گهربل تمام تقاضائون به مڪمل ڪيل آهن، پر تنهن هوندي به شهر کي تعلقي جو درجو نه ڏيڻ حڪمرانن جو ڏاڍ ۽ شهر واسين سان ظلم آهي، جيڪو ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪيو ويندو. هنن حڪمرانن تي واضح ڪري ڇڏيو ته جيسين تائين تاريخي شهر باڊهه کي تعلقي جو درجو نه ڏنو ويندو. تيستائين هي پُرامن احتجاجي سلسلو جاري رهندو. تنهن ڪري بنادير باڊهه تعلقي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري شهرين جي بيچيني ختم ڪئي وڃي حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ سمورن جهانن لاءِ رحمت اللعالمين هئڻ سان خاتم النبيين آهن: علامہ مفتي خليل چنڊ

بقايا 15 روزاني عبرت

ويا پورهيت جي زمين تي فصل کي آباد ڪرڻ لاءِ لڳل پاڻي وارو موٽر پنجون پيرو چوري ٿيڻ مان اهو ثابت ٿئي ٿو ته پوليس ڌوهارين سان هٿ ٺوڪيل ملي ۽ پوتارن جي چاپلوسي ڪرڻ ۾ پوري آهي سگهون ٿاڻي جي حد ۾ امن جو پکي اڏامي ويو آهي پوليس امن امان جي صورتحال بحال ڪرائڻ ۾ مڪمل طور ناڪام ٿي وئي آهي متاثر پورهيت ايس ايس پي خيرپور ۽ ٻين وس وارن کان مطالبو ڪيو ته جلد کان جلد نوٽيس وٺي چوري ٿيل پاڻي وارو موٽر واپس ڪرائي ڏنو وڃي ته جيئن وقت سر پنهنجي فصل کي پاڻي ڏئي نقصان ٿيڻ کان بچائي سگهجي

بقايا 16 روزاني عبرت

گهرواري عليبنا مٿان سخت تشدد ڪيو جنهن جي نتيجي ۾ عورت کي دماغ تي شديد ڌڪ لڳڻ سبب نازڪ حالت ۾ حيدرآباد جي سول اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي هوءَ آئي سي يو ۾ علاج هيٺ آهي. وارثن موجب عليبنا کي تشدد دوران دماغ تي سخت ڌڪ رسڻ سبب بيهوشي جي حالت ۾ اسپتال آندو ويو جتي ڊاڪٽرن ٻڌايو آهي ته سندس دماغ تي گهڻو اثر پيو آهي ۽ آپريشن جي ضرورت آهي ڊاڪٽرن موجب مريضہ جي حالت انتهائي ڳنڀير جوڳي آهي ۽ هوش ۾ اچڻ جا امڪان به گهٽ ٻڌايا پيا وڃن. عليبنا جي والد ٻڌايو ته سندس ڌيئي تي صبح جي وقت مبينا طور تشدد ڪيو ويو پر سسرالي ڌر طرفان ڪين واقعي بابت بروقت آگاهه نه ڪيو ويو. هن چيو ته جڏهن عليبنا جي طبيعت انتهائي خراب ٿي وئي ته پوءِ ڪين اطلاع ڏنو ويو ته مريضہ جو آپريشن ٿيڻ وارو آهي اسان پريشاني جي عالم ۾ اسپتال پهتاسين ته پنهنجي ڌيئي کي انتهائي خراب حالت ۾ ڏٺوسين متاثر خاندان جو چوڻ آهي ته هنن واقعي بابت قانوني ڪارروائي لاءِ ٿاڻي تي اين سي داخل ڪرائي آهي هنن الزام هنيو آهي ته ايس ايس پي جامشورو آفيس ۾ آپريٽر طور ڪم ڪندڙ شمس ابڙو ڪين بار بار ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي ۽ ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ دٻاءُ وجهي رهيو آهي متاثر خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي جامشورو کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو فوري نوٽيس وٺي شفاف جاچ ڪرائي وڃي، مبينا تشدد ۾ ملوث جوابدارن خلاف قانون موجب سخت ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ متاثر خاندان کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي ته جيئن ڪين انصاف ملي سگهي. ٻئي طرف گهريلو تشدد واري واقعي جي حوالي سان متاثر خاندان پاران مٿس لڳايل الزامن تي ردعمل ڏيندي شمس ابڙو چيو آهي ته سندس ان معاملي سان ڪنهن به قسم جو ڪو واسطو ناهي ۽ مٿس لڳايل الزام بي بنياد ۽ ڪوڙا آهن هن چيو ته متاثر ڌر جيڪڏهن سندس خلاف ڪنهن به قسم جي ڌمڪي يا دٻاءُ وجهڻ جا الزام هڻي رهي آهي ته اهي پنهنجي دعويٰ جا ثبوت عوام ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن آڏو پيش ڪن شمس ابڙو چيو ته جيڪڏهن ڪو به شخص سندس خلاف لڳايل الزامن جا ثبوت پيش ڪري ٿو ته هو قانون موجب هر قسم جي جوابدهي لاءِ تيار آهي. سندس چوڻ هو ته ڪيس بنا ڪنهن ثبوت جي تڪراري معاملي ۾ شامل ڪري بدنام ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي، جڏهن ته هن جو نه واقعي سان ڪو تعلق آهي ۽ نه ئي هن ڪنهن ڌر کي ڌمڪيون ڏنيون آهن. شمس ابڙو اختيارين کان مطالبو ڪيو ته معاملي جي شفاف ۽ غيرجانبدار جاچ ڪرائي حقيقتون سامهون آنديون وڃن.

بقايا 17 روزاني عبرت

سي داخل ڪرائي. ڇڏي پوليس طرفان ميڊيڪل ليٽر جاري ڪيو ويو ، زخمي غلام حيدر باريجو صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته شاديءَ جي دعوت تي وڃي رهيو هوس ته اعظم باريجو ۽ عظيم باريجو جي چرچ تي رستي ۾ باريجا برادري جي 5 ڄڻن آدم باريجو ، ياسين باريجو ، غفور باريجو ، قمر باريجو ۽ قادو باريجو لٺيون ۽ هٿيار کڻي رستا روڪ ڪري منهنجي مٿان لٺين سان حملو ڪري سخت تشدد جو نشانو بڻايو ۽ اغوا ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پر دانهون ڪوڪون ڪري پاڻ کي اغوا ٿيڻ کان بچائي ورتو هن چيو ته منشيات خلاف آواز اٿارڻ تان اعظم باريجو عظيم باريجو جان جا ويري بڻجي ويا آهن ۽ مختلف ماڻهن کي چٺي ڪري موٽڪي حراسان ڪري رهيا آهن هن چيو ته اسان جو زمين جو مسئلو جو جيڪو باريجا برادري جي ٻين ماڻهن سان هلي رهيو آهي پر اعظم باريجو ۽ عظيم باريجو واري ڌر زمين جي مسئلي جي وچ ۾ اچي ڪري اسان کي پريشان ڪري رهيا آهن هن چيو ته اعظم باريجو ۽ سندس ڌر ڏاڍ مڙسي ڪري ڪين مسلسل پريشان ڪري رهيا آهن هن چيو ته ساڳي علائقي جي ٻين ماڻهن سان پڻ جهيڙا ڪيا آهن ۽ مسلسل داداگيري ڪري رهيا آهن هن الزام مڙهيندي چيو ته اعظم باريجو ، عظيم باريجو ۽ سندس ساٿي منشيات جا ڊيلر پڻ آهن جيڪي منشيات وڏي تعداد ۾ پڻ سپلاءِ ڪندا آهن مون سوشل ميڊيا تي منشيات جي روڪٿام لاءِ آواز اٿاريو ته ان ڳالهه تان به هو مونکي ڌمڪائي رهيا آهن منشيات خلاف آواز بلند ڪرڻ کان روڪي رهيا آهن غلام حيدر باريجو جو چوڻ هو ته اعظم باريجو ۽ عظيم باريجو ڏاڍ مڙسي جي ذريعي علائقي ۾ پنهنجي سلطنت قائم ڪيو ويٺا آهن هو بدمعاش قسم جا ماڻهو آهن هن ٻڌايو ته اعظم باريجو وارا چئي رهيا آهن اسان سيني کان ڏاڍا آهيون اسان کي ڪير به ڪجهه نٿو ڪري سگهي هن جو وڌيڪ چوڻ هو ته اعظم باريجو وارن ريڪ ۾ بدمعاشي ذريعي غريب ماڻهن جو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي هن چيو ته آئون حق سچ جي وات تي بيٺل آهيان هن چيو ته مٿي ڄاڻايل ماڻهن مان ڪيس جان جو خطرو آهي مونکي تحفظ فراهم ڪيو وڃي هن پ پ پ ايم اين اي ملڪ اسد سڪندر خان ، ايم پي اي ملڪ سڪندر خان ، ڊي آئي جي حيدرآباد ايس ايس پي جامشورو کان معاملي جو نوٽيس ڌوهاري قسم جي ماڻهن خلاف ڪارروائي جو مطالبو ڪيو آهي

بقايا 18 روزاني عبرت

ڌوهارين کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو

بقايا 19 روزاني عبرت

جي ڪوشش ڪئي، جنهن سبب ڪين جاني ۽ مالي نقصان جو خطرو آهي. متاثرن ايس ايس پي خيرپور ۽ ٻين وس وارن کان مطالبو ڪيو ته واقعي جو نوٽيس وٺي جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ ڪين تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 20 روزاني عبرت

خاندان،عليماڻي پاڙي جا 17 خاندان،ڪولهي پاڙي جا 24 خاندان،ميگهواڙ پاڙي جا 7 خاندان جيڪي سهولتون ۽ معاوضي لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن،انهي سلسلي ڳوٺائن چنيسر لنجو،ابراهيم لنجو،پنهون ڪولهي،مشتاق لنجو،ثناء الله لنجو،سبحان لنجو،لونگ لنجو ۽ ٻين ڳالهه ٻولهه ڏيندي ڪيو ته سائينو سنڌ ڪمپني خلاف پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري ڊرٿو هٽي سخت نعريبازي ڪئي،احتجاج ڳوٺائن ٻڌايو ته ٿرڪول بلاڪ ون تي مائيننگ جو ڪم ڪندڙ سائينو سنڌ ڪمپني ٻاهرن جي چوڻ تي اي،بي ۽ سي ڪيٽيگري جو ڊرامو ناهي اسان جي غيرمقامي ڄاڻائي معاوضي ۽ سهولتن کان محروم رکيو آهي،ڪمپني روينيو انتظاميا سان ملي يڪجهت عيوض اي ڪيٽيگري وارن کي 65 لک،بي ڪيٽيگري وارن کي 42 لک ۽ سي ڪيٽيگري وارن کي 21 لک معاوضو ڏئي رهي آهي جيڪا هڪ وڏي ڪرپشن جي ڪهاڻي آهي،جنهن ۾ ضلعي انتظاميا ملوث آهي،غريب ۽ بي بهج متاثرين کي سي ڪيٽيگري ۾ آڻي انهن کي گهٽ معاوضو ڏنو پيو وڃي ۽ انهن کي اسڪول،پيئڻ جي صاف پاڻي،روڊن رستن ٽوڙي صحت جي ڪا به سهوليت نه پئي ڏني وڃي،اسان هن وقت 161 جي لڳ ڀڳ متاثر خاندان آهيون جن کي سائينو سنڌ ڪمپني ۽ ضلعي انتظاميا مقامي تسليم نه ٿي ڪري،هنن انڪشاف ڪندي چيو آهي ته تازو ڪمپني هڪ جعلي لسٽ ناهي غيرمقامي ماڻهن کي ڪول متاثر ڄاڻائي پئيسا ڏئي رهي آهي انهي ۾ ڪمپني اڌ پئيسا جعلي لسٽ ۾ ڄاڻايلن کي ۽ اڌ پاڻ ڪاٽي رهي آهي،جنهن جا اسان وٽ ثبوت به آهن،اسان کي گهربل سهولتون نه ٿيون ڏنيون وڃن وڏي عرصي کان احتجاج ڪري رهيا آهيون پر سائينو سنڌ ڪمپني ۽ ضلعي انتظاميا اسان جي ڳالهه ٻڌڻ لاءِ تيار ناهن،ڪمپني ٻاهرن جي چوڻ تي هي سڀ ڪجهه ڪري رهي آهي،اسان جي لڏي وڃڻ جون ڌمڪيون ڏنيون پيون وڃن ۽ ٻي صورت ۾ زوري زبردستي لڏائڻ لاءِ وارننگ ڏئي وئي آهي،اسان وفاقي ۽ سنڌ حڪومت سميت ادارن کان مطالبو ٿا ڪيون ته نوٽيس وٺي جاچ ڪري اسان کي پنهنجا حق ڏئي انصاف ڪيو وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا 21 روزاني عبرت

لاءِ دڪان هلائي رهيا آهن، پر گذريل پنجن سالن کان سندن ڀاءُ ضياءُ الحق، ذوالقرنين، فيصل، شعيب ۽ ڪجهه نامعلوم ماڻهو گڏجي ڪين تنگ ڪري رهيا آهن ۽ مٿن ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي رهيا آهن هنن ٻڌايو ته هو انصاف لاءِ عدالت سان رجوع ٿيا هئا، جتي عدالت سندن حق ۾ فيصلو ڪندي ملڪيت بابت سندن حق تسليم ڪيو ۽ پوليس کي به ڪين تحفظ فراهم ڪرڻ جا واضح حڪم جاري ڪيا باوجود ان جي، ٻاهر ڌرين عدالتي حڪمن کي لتاڙي پوليس جي موجودگي ۾ حملو ڪري سندن پٽ کي سخت زخمي ڪري ڇڏيو زبير ٻڌائي چيو ته عدالت جي حڪمن موجب پوليس سندن سهڪار ڪري رهي آهي، پر ٻاهر ماڻهو پوليس کي به ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هن وڌيڪ چيو ته اها دڪان اوقاف کاتي جي ملڪيت آهي ۽ سندس ناني تي رجسٽرڊ آهي، تنهن هوندي به مخالف ڌر ڪين بليڪ ميل ڪري زبردستي حصو طلب ڪري رهي آهي هن چيو ته جڏهن اها سرڪاري ملڪيت آهي ۽ سرڪاري ملڪيت مان انهن کي حصو ڪٿان ڏيان حصو نه ڏيڻ جي صورت ۾ ڪين ڪوڙن ڪيسن ۽ جان سان مارڻ جون ڌمڪيون ڏنيون پيون وڃن متاثر خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان مطالبو ڪيو آهي ته هو غريب ماڻهو آهن ۽ سندن جانين کي خطرو لاحق آهي، تنهن ڪري ٻاهر ماڻهن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري ڪين تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي

بقايا 22 روزاني عبرت

اڳوڻن اعظم ميمڻ، بلاول امجد ميمڻ، عبدالشڪور عباسي، يونس راڄپر وڏيرو نذير احمد ميمڻ، سجاد ميمڻ، عامر حسين ميمڻ، حسيب ميمڻ، ارشاد عباسي، ثاقب ميمڻ، رفيق پيرزادو، اطهر حسين ميمڻ ۽ ٻين چيو ته 29 ڏينهن گذرڻ باوجود سعيد ميمڻ کي بازياب ڪرائڻ ۾ حڪومتي سطح تي ڪابہ سنجيده ڪوشش نه ورتي ويئي آهي، لڳي ٿو ته اغواڪار حڪومت ۽ رياست کان طاقتور آهن، جو انهن تائين پهچي نٿو سگهجي. هنن چيو ته روزاني جي بنياد تي نوشهرو فيروز جي مٺڻ روڊ تي سعيد ميمڻ جي بازيابيءَ لاءِ احتجاج ٿي رهيو آهي ۽ پوري سنڌ به سراپا احتجاج آهي. هنن چيو ته سعيد ميمڻ جي اغوا سبب پوري سنڌ جو شعور ۽ سندس مٽ مائٽ سخت پريشان آهن چو جو سعيد ميمڻ نه رڳو ريٽائر آفيسر پر سنڌ جو اديب، شاعر ۽ دانشور آهي. هنن سنڌ، بلوچستان حڪومت، سردار اختر مينگل ۽ بلوچ اڳواڻن کان مطالبو ڪيو ته سعيد ميمڻ جي باحفاظت واپسي تائين سنجيده ڪوششون ورتيون، تيستائين هي احتجاجي سلسلو جاري رهندو.

بقايا 23 روزاني عبرت

ڳالهائيندي چيو ته سنڌ جي دشمنن جي رستا روڪ ڪنداسين، جن سنڌ کي ڪنڊر بڻائي ڇڏيو آهي سنڌ جا ماڻهو هنن مان بيزار ٿي چڪا آهن. سنڌ جي اسپتالن ۾ مريضن کي دوائون نٿيون ملن، پيئڻ لاءِ صاف پاڻي ناهي، منشيات جي وڪري سبب نوجوان نسل تباهه ٿي رهيو آهي ۽ سنڌ جا روڊ رستا صرف ڪاغذن ۾ ٺهن ٿا. سنڌ ۾ لاقانونيت جو راڄ آهي، چونڊيل نمائيندن سنڌ جي ماڻهن کان ووٽ وٺي ڪين وساري ڇڏيو آهي، سنڌ جا ماڻهو بيروزگاري سبب پريشان آهن. سنڌ جا فنڊ هڙپ ڪيا وڃن ٿا ۽ هتي جيڪو اچي ٿو اهو صرف پنهنجو پيٽ ڀري ٿو پر هاڻ سندن رستا روڪ ڪنداسين. سنڌ جي عوام جي مسئلن جو حل صرف جي ايم سيد ۽ بشير خان قريشي جي نظرئي ۾ آهي، عوام پنهنجي حقن لاءِ رستن تي اچي اسان جو ساٿ ڏي. سنڌ جي وحدت خلاف ڪا به سازش برداشت نه ڪئي ويندي، ڪهڙي به ترميم هجي اسان قبول نه ڪنداسين ڪراچي سنڌ جي دل آهي جنهن کي ڪير به الڳ نٿو ڪري سگهي ان کان پهرين جسقم چيئرمين جو ٽنڊوالهيار جي ڪيريا شاخ پهچڻ تي گلن جي ورکا ڪري استقبال پڻ ڪيو ويو

بقايا 24 روزاني عبرت

ڪرائي آهي. ان سلسلي ۾ لاڙڪاڻي شهر جي سرڪٽ هائوس پرسان ٻيلي کاتي جي آفيس جي نرسري ۾ پابندي باوجود غيرقانوني طور قيمتي وڻن جي واڍي جو سلسلو جاري آهي. اهڙا وڊيوز پڻ منظرعام تي اچي ويا آهن جنهن ۾ ڏسي سگهجي ٿو ته ٻيلي کاتي جي ملازمن جي سرپرستي ۾ قيمتي وڻن جي واڍي ڪري کڻي وڃي رهيا آهن. اهڙي معاملي تي لاڙڪاڻي جي ساجاهه وٺدن ڳڻتي جو اظهار ڪندي چيو آهي ته لاڙڪاڻي ۾ اڳ ئي گرمي پد 5 سينٽي گريڊ تي پهتو آهي اتي ٻيلي کاتي جي ملازمن طرفان قيمتي وڻن جي واڍي سان لاڙڪاڻي ۾ وڌيڪ گرمي پد وڌڻ جو خدشو آهي. هنن سنڌ حڪومت ۽ ٻيلي کاتي جي صوبائي وزير کي اپيل ڪئي ته غيرقانوني قيمتي وڻن جي واڍي ۾ ملوث آفيسرن ۽ عملي خلاف ڪارروائي ڪري ماحول کي آلودگي کان بچايو وڃي. ٻئي طرف ذريعن کان معلوم ٿيو آهي ته ٻيلي کاتي جي فاريسٽ گارڊ پناهه چنو طرفان آچر ڏهاڙي سرڪاري موڪل هئڻ دوران وجهه وٺي مجاز اختيارين جي بغير اجازت جي خانگي ماڻهن کي ڳهرائي قيمتي وڻن جي واڍي ڪري لکين روپين ۾ وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. ٻئي پاسي الزام هيٺ آيل فاريسٽ گارڊ پناهه چنو چيو آهي ته وڻن مٿان بجلي جون تارون وڃي رهيون هيون جنهن سان ڪو به نقصان ٿي پئي سگهيو تنهن ڪري بالا آفيسرن جي حڪم تي وڻن جي واڍي ڪرائي آهي.

بقايا 25 روزاني عبرت

سهراب ڳوٺ ويجهو ڦرُ دوران مزاحمت تي هٿياربندن جي فائرنگ ۾ قتل ٿي ويو. ان حوالي سان پوليس ذريعن کان مليل ڄاڻ موجب مقتول نوجوان ذاتي ڪم خاطر ڪراچي ويل هو جتي سهراب ڳوٺ پرسان ٽن نامعلوم هٿيار بندن سندس کان موبائل فون ۽ روڪ رقم ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ته ان دوران مزاحمت ٿي پئي. جنهن تي هٿياربندن فائرنگ ڪري ڪيس سيني ۾ گولي هڻي ڏڏي تي قتل ڪري فرار ٿي ويا. مقتول جو مڙهه سيوهڻ شهر پهچڻ تي سوڳ واري لهر ڇانئجي وئي. جڏهن ته قتل ٿيل نوجوان شاهد سولنگي جو مڙهه گهر پهتو ته گهر ڀاتين کي بيهوشي جا دورا پوڻ لڳا. سيوهڻ جي بندر محلي سان تعلق رکندڙ مقتول شاهد سولنگي اڳوڻي پوليس کاتي جي صوبيدار مرحوم سومر سولنگي جو فرزند هو هوڏانهن مقتول نوجوان جي جنازي نماز ۾ وڏي انگ ۾ شهرين شرڪت ڪئي جنهن بعد سندس مڙهه آلين اکين سان سيوهڻ جي اباڻي قبرستان ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو.

بقايا 26 روزاني عبرت

لاٽڪاهه . بالا بلوچ عبد الرحمان چنا . احمد خان چنا . عنايت سوز . منظار ڪلهوڙو . زوهيب سومرو . دوست محمد سومرو . راهب ڏونگهو . نذير احمد سومرو . پروفيسر راشد پريمي . جي اڳواڻي ۾ هڪ ريلي ڪڍي وئي هن ريلي ۾ علمي ادبي سياسي سماجي سول سوسائٽي جي ماڻهن شرڪت ڪئي نعري بازي ڪئي ۽ گهر ڪئي ت سعيد احمد ميمڻ کي جلد آزاد ڪرائي سائجاهه وٺد ماڻهن ۽ سندس خاندان جي بي چيني دور ڪئي وڃي

بقايا 27 روزاني عبرت

هٽي زخمي ڪيو ۽ حامله عورت مسمات شبي زال حسن عرف حسني جهولائي کي لتون ۽ ڌڪ هڻي پنج مهينن جو حمل ضايع ڪيو ويو آهي هنن وڌيڪ چيو ته لاڪائيد برادري جا ماڻهو حملي دوران اسان جي گهرن ۾ بيٺل ٻه سي ڊي موٽرسائيڪلون پڻ کڻي ويا آهن اسان اهڙي رپورٽ چوهڙ ٿاڻي تي داخل ڪرائي آهي پر پوليس جوابدار گرفتار ڪرڻ لاءِ تيار ناهي هنن جو چوڻ هو ته اسين غريب گذريل ٽيهه سالن کان ان پلاٽ تي ويٺل آهيون پر ڏاڍ مڙسي ڪري اسان کي اٿارڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي هنن ايس ايس پي سجاول کان مطالبو ڪيو ته جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا 28 روزاني عبرت

مجيداڻو کي قتل ڪندڙ جوابدار رحمت الله شر کي گرفتار ڪري ورتو ياد رهي ته گرفتار جوابدار ڪجهه ڏينهن اڳ مقتول رزاق مجيداڻو کي ڦر دوران فائرنگ ڪري قتل ڪيو هو جنهن کان پوءِ ايس ايس پي خيرپور جوابدار جي گرفتاري لاءِ هڪ خاص ٽيم جوڙي هئي. ان ٽيم جديد ٽيڪنالاجي ۽ ڳجهن اطلاعن جي مدد سان جوابدار کي گرفتار ڪرڻ ۾ ڪاميابي حاصل ڪئي. گرفتار جوابدار کان وڌيڪ جاچ جو عمل جاري آهي ايس ايس پي خيرپور ڪيپٽن (ر) امير سعود مڪسي پوليس ٽيم جي بهترين ڪارڪردگي تي ڪين تعريفي سندون ۽ نقد انعام ڏيڻ جو اعلان پڻ ڪيو آهي.

بقايا 29 روزاني عبرت

آهي، جنهن سبب قتل، ڦر ۽ اسٽريٽ ڪرائم جهڙن سنگين ڏوهن ۾ خطرناڪ حد تائين اضافو ڏسڻ ۾ اچي رهيو آهي. ڏينهن ڏٺي جو ڏوهاري عنصر پوليس ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي خوف کان سواءِ وارداتون ڪرڻ لڳا آهن. شڪارپور ۾ هڪ افسوسناڪ واقعو پيش آيو جتي نامعلوم هٿياربند موٽر سائيڪل سوارن مبينا طور ڦر جي ڪوشش دوران مشهور زميندار ۽ بزرگ شخصيت آغا فيض الله خان دراڻي تي فائرنگ ڪري کيس قتل ڪري ڇڏيو جڏهن ته هڪ ٻيو چٺو زخمي ٿي پيو شروعاتي اطلاعن موجب هي واقعو حاجاڻا لنڪ روڊ، ماري پرسان، لکي گيٽ ٿاڻي جي حدن اندر پيش آيو. هٿياربند ماڻهن آغا فيض الله خان دراڻي کان قيمتي شيون ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي. مزاحمت ڪرڻ تي حملي آورن انڌا ڌنڌ فائرنگ ڪري ڏني، جنهن جي نتيجي ۾ آغا فيض الله خان دراڻي ۽ هڪ ٻيو چٺو سخت زخمي ٿي پيا. ٻنهي زخمين کي فوري طور علاج لاءِ آر بي يو ٽي سول اسپتال شڪارپور منتقل ڪيو ويو جتان آغا فيض الله خان دراڻي جي ڳنڀير جوڳي حالت سبب وڌيڪ علاج لاءِ سکر جي نجي اسپتال منتقل ڪيو ويو پر هو زخمن جا سور نه سهي سگهيو ۽ دم ڏئي ويو جڏهن ته ٻيو زخمي چٺو هن وقت علاج هيٺ آهي. پوليس واقعي جي جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي ۽ حملي آورن جي سڃاڻپ ۽ گرفتاري لاءِ ڪوششون جاري آهن.

بقايا 30 روزاني عبرت

پوليس واپس روانو ٿي وئي، فريادي ڪريم بخش جي فرياد تي جهلو ٿاڻي تي پوليس ڪيس داخل ڪري ورتو.

بقايا 31 روزاني عبرت

ايڌي ايمبولينس ذريعي اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو پوليس جي ابتدائي جاچ موجب نوجوان جي سڃاڻپ اڃا تائين نه ٿي سگهي آهي، جڏهن ته وڌيڪ جاچ جاري آهي. پوليس جو چوڻ آهي ته فوتي جي سڃاڻپ فنگر پرنٽس ذريعي ڪرائڻ لاءِ ضروري قدم کنيا پيا وڃن.

بقايا 32 روزاني عبرت

وارن کي فوتون ڪيون پر هو نه آيا مجبورن رورل هيلٿ سينٽر بکهاڻ جي ايمبولنس ۾ ساڪرو اسپتال کڻي وڃي رهيا هئاسين ته چوڪرو تڙپي تڙپي فوت ٿي ويو شيخ زيد اسپتال ۾ پهچڻ تي ڊاڪٽر پاران فوت ٿيڻ جي تصديق ڪئي وئي

بقايا 33 روزاني عبرت

ڪلهوڙو اسلم آرائين ۽ ٻين جي سر پرستي ۾ ٿي گڏ ٿيو جنهن ۾ عباسي ڪلهوڙوا ۽ ٻرڙا برادري جي امينن ۽ مختلف برادري جي ماڻهن شرڪت ڪئي ڳالهيون ٻڌڻ کان پوءِ نوجوان جي قتل جو ڏوهه دائم ٻرڙو تي ثابت ٿيو جنهن تي 98 لک 25 هزار روپيہ ڏنڊ وڌو ويو دائم ٻرڙو جي ڏير فيصلي کي قبول ڪندي مقتول نوجوان جي وارثن کي ٻن مهينن ۾ مڪمل رقم ادا ڪندا جنهن کان پوءِ فريادي ڪيس تان هٿ ڪڻندا ٻئي ڌريون پاڪر پائي ڪير ڪنڌ ٿي ويون آخر ۾ دعا گهري وئي ياد رهي ته جوابدار دائم ٻرڙو ٻن سالن کان ڊسٽرڪٽ جيل نوشهروفيروز ۾ نوجوان جي قتل جي ڪيس ۾ قيد آهي قتل جي واقعي ڪائيوءَ وارثن مورو ٿاڻي تي دائم ٻرڙو تي قتل جو ڪيس داخل ڪرايو هو جنهن کي پوليس گرفتار ڪيو هو دائم ٻرڙو جا وارث مقتول نوجوان جي وارثن وٽ ڪجهه عرصو اڳ منٿ ميڙ ڪافلو وٺي ويا هئا جنهن تي مقتول جي وارثن ڪافلي کي مان ڏيندي فيصلو ڪرائڻ تي راضي ٿيا هئا جنهنجو فيصلو اڄ ٿي گذريو جنهن ۾ دائم ٻرڙو جي ڏير ڏوهي ثابت ٿي

بقايا 34 روزاني عبرت

رخسانہ پنهور بغير ڪنهن جواز جي گهر اندر پاڻ مٿان ٽي ٽي پستول جو فائر هڻي خودڪشي ڪئي آهي، هن چيو ته واقعي جا ڪابہ وجهه ناهي. جنهن بعد لاش وارث لاش ايمبولينس ذريعي گهر کڻائي ويا، لاش گهر ۾ پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو هر طرف روڄ ۽ راڙو پئجي ويو هوڏانهن آخري اطلاعن تائين حد جي ٿاڻي تي واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو.

بقايا 35 روزاني عبرت

پوءِ وارثن اسپتال سميت مختلف هنڌن تي سندس ڳولا ڪئي پر بابت ڪو به پتو پئجي نه سگهيو وارثن واقعي بابت اي سيڪشن ٿاڻي تي اين سي داخل ڪرائي ڇڏي آهي وارثن ايس ايس پي خيرپور ۽ لاڳاپيل اختيارين کان اپيل ڪئي آهي ته ٽينگر جي جلد ڳولا ڪري سندن پريشاني ختم ڪئي وڃي.

بقايا 36 روزاني عبرت

ٻين جو چوڻ هو ته 6 مهينا اڳ شر ڏونڏو تڪرار جي آڙ ۾ ڏونڏو برادري جي ماڻهن اسان جي گهرن تي چڙهائي ڪري 70 عدد چوپايو مال لکين روپين جو قيمتي سامان کڻي ويا هئا جنهن بعد سکر سرڪٽ هائوس ۾ سردار علي گوهر خان مهر ۽ ٻين سردارن جي سرپنچي ۾ ٿيل جرڳي ۾ ڏونڏو برادري 62 ڍور مڃي واپس ڏيارڻ جي خاطري ڪرائي هئي جنهن بعد اسان هن وقت تائين ايس ايس پي گهوٽڪي سميت ٻين وٽ وڃي وڃي ٿڪجي پيا آهيون پر هن وقت تائين ڏونڏو برادري فيصلي تي عمل نٿي ڪري ڍور واپس نٿي ڏي جيڪا ناانصافي آهي هنن ايس ايس پي گهوٽڪي ڊي آءِ جي سکر سردار علي گوهر خان مهر سميت ٻين سردارن کي اپيل ڪئي آهي ته فيصلي تي عمل ڪرائي چوپايو مال واپس ڪرايو وڃي

بقايا 37 روزاني عبرت

اتفاقي قرار ڏيندي معافي گهري ان موقعي تي فوتي ٻارڙين جي پيءُ ڪين معاف ڪري ڇڏيو ان حوالي سان حسين نوناڻي ٻڌايو ته مان مسڪين پورهيت آهيان بيروزگاري سبب ڳوٺ مان لڏي ٻهرام پرسان ويئس جتي حادثي ۾ 2 نياڻيون فوت ٿي ويون ۽ گهر ٿي ڄڻ اجڙي ويو مون مسڪين سان ظلم ٿي ويو پر ميڙ اچڻ تي رب جي رضا سمجهي حادثو ڪندڙن کي بخش ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا 38 روزاني عبرت

اسان جو دادلغاري فيڊر گذريل ٽن هفتن کان بند پيل آهي.جيڪو هن ڦهر جيڏي گرمي ۾ اسان سان ظلم آهي هنن چيو ته واپڊا وارا رات جو هٿ سان ٿنڀن تان تارون چوري ڪرائي پاڻ آرام سان سٽل آهن اسان جي گهرن ۾ پيئڻ لاءِ پاڻي ناهي جو گهرن ۾ استعمال ڪيون اسان سخت تڪليفن کي منهن پيا ڏيون افسوس سيپڪو جي ڪرپٽ ڪامورن جي ڪن تي جوءِ به نٿي چري هنن اعلي اختيارين کان مطالبو ڪيو فوري طور بجلي بحال ڪئي وڃي نه ته ٻي صورت ۾ ايڪسيئن سيپڪو جي آفيس آڏو نيشنل هاءِ وي بلاڪ ڪري ڌرڻو هنيو ويندو جيڪو ڪرپٽ ايڪسيئن سيپڪو ۽ لائين سپرينٽ جي معطلي تائين جاري رهندو

بقايا 39 روزاني عبرت

سٽي سميت مختلف يونٽن جي ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي جڏهن ته مختلف مڪتبہ فڪر جي شخصيتن پڻ شرڪت ڪئي ٻئي پاسي يونائيٽيڊ ميمڻ جماعت جي صدر قاضي جاويد سنائي پڻ برادري سميت شرڪ ڪئي مٿين سمورن مهمانن محفل جي مور شوڪت حسين ميمڻ کي لنگين ، اجرڪن ۽ هارن جا تحفا پيش ڪيا جڏهن ته ڪيس بوسڪيءَ جو پٽڪو پڻ پارايو ويو جن شخصيتن " شام " ۾ شرڪت ڪئي انهن ۾ محمد امجد خانزاده ، غلام مصطفيٰ ميمڻ ، عبدالرشيد ميمڻ ، ساٿول ڪيريو ، همٿ خاصخيلي ، نياز لاشاري ، راشد مڪرم ، ولي محمد پلي ، غلام علي ميمڻ ، سيٺ عارف خانزاده ، سينيئر صحافي امتياز حسين ميمڻ سميت SUPليڊيز ونگ پڻ شريڪ ٿيون " شام " جيڪا جلسي جي صورت اختيار ڪري وئي جنهن کي SUPجي مرڪزي صدر سيد زين شاهه خطاب ڪندي چيو ته ڏاهن چواڻي ته انسان کي موت آهي پر ڪردار کي موت ناهي اسين سمجهون ٿا ته شوڪت حسين ميمڻ انهن ڪردارن مان آهي ان کان اڳ تعلقه صدر ايوب کوسو آيل مهمانن کي آجياڻو پيش ڪيو پروگرام ۾ قاضي پرويز سنائي ، خميسو خان پنڊ ، آڪاش لاڪو مجيب ماڇي ، ضمير حسين انڙ ، غلام مصطفيٰ ڪيريو ، شاهد ڪوسو ، ايڊووڪيٽ سڄل مجيب ، سني ميمڻ ، قلندر بخش ملاح ، مس شمائلہ ڪيريو ، حافظ ڏين پٽو سميت عام شهري پڻ شريڪ هئا ان موقعي تي علي سومرو محمد بچل ڏهيو آيل مهمانن جو آڌر ڀاءُ ڪيو پروگرام جي پڄاڻي تي راڳ رنگ جو پڻ اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ جي مشهور راڳي علي حسن خاصخيلي قومي راڳ پيش ڪري داد حاصل ڪيو ؛

بقايا 40 روزاني عبرت

زال اسلم ڪنير کي اغوا ڪري ويا. ان سلسلي ۾ پيرسن گلزار خاتون ۽ اغوا ٿيل عورت جو مڙس محمد اسلم ڪنير ستي پريس ڪلب پهچي احتجاج ڪندي الزام لڳايو ته جوابدار سڪندر چانگ ساٿين سان گڏ گهر ۾ داخل ٿي اسان تي تشدد ڪري اٿيلان ڪنير ڪني کي اغوا ڪري ويا آهن هنن الزام لڳايو ته جوابدار گهر مان روڪ رقم سونا زيور ۽ ٻيو سامان به ڦرلٽ ڪري ويا آهن هنن چيو ته گلزار خاتون جيڪا پيرسن آهي ان کي ڌڪ هڻي زخمي ڪيو ويو آهي هنن چيو ته فيض گنج ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪرڻ لاءِ وياسين ته ايس ايڇ او ڌڪا ڏئي ٿاڻي مان ڪڍي ڇڏيو آهي هنن چيو ته اسان غريب سان ڪير به انصاف نٿو ڪري هنن ايس ايس پي خيرپور کان مطالبو ڪيو آهي ته نياڻي اٿيلان خاتون ڪنير واپس ڪرائي ڦرلٽ ڪيل سامان واپس ڪرايو وڃي نه ته ايس ايس پي آفيس اڳيان بک هڙتال ڪنداسين

بقايا 41 روزاني عبرت

ڪري فرار ٿي ويا جنهن جو اسان اي سيڪشن ٿاڻي تي قتل جو ڪيس داخل ڪيو آهي پر پوليس ڏهن ڏينهن ۾ هڪ جوابدار گرفتار ناهي ڪري سگهي هنن الزام هڻندي چيو آهي اي سيڪشن ٿاڻي جو ايس ايڇ او اسان کي چئي ٿو جوابدارن کي ڏسو اسان کي اطلاع ڪيو گرفتار ڪنداسين هنن چيو پوليس اسان جوابدارن جي لوڪيشن ٻڌائي رهي جوابدارن جون موبائيل فون کليل آهن پر پوليس کي سڀ خبر هجڻ باوجود انهن کي گرفتار نه ٿي ڪري هنن چيو ته جوابدار ڌر اسان کي الٽو قتل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هنن خدشو ظاهر ڪيو آهي جوابدار اسان کي ڪنهن به وقت نقصان پهچائي سگهي ٿي هنن آءِ جي سنڌ پوليس ڊي آءِ جي حيدرآباد کان مطالبو ڪيو آهي جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي

بقايا 42 روزاني عبرت

گذريل ڇنڇر ڏينهن شام جي وقت ٻاٿر ڀاءُ عادل مراد مستوئي حملو ڪري مون کي بدترين تشدد جو نشانو بڻائي رت ورت ڪري ڇڏيو اهڙي واقعي جو اطلاع مان حد جي سول لائين ٿاڻي جي پوليس کي ڏنو جنهن تي پوليس ٻاٿر ڀاءُ گرفتار ڪري ڪجهه دير ٿاڻي تي ويهارڻ بعد ڪيس آزاد ڪري ڇڏيو جيڪا وڏي ناجائزي آهي. هن لاڙڪاڻي جي ڊي آءِ جي، ايس ايس پي ۽ ٻين وس وارن کي اپيل ڪئي ته معاملي جو نوٽيس وٺي ٻاٿر ڀاءُ خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي.

بقايا 43 روزاني عبرت

گهرائي تشدد ڪيو جنهن بعد هنن منهنجي ڀاءُ کي نجي ميڊيڪل سينٽر ۾ علاج لاءِ داخل ڪرايو جتي هو فوت ٿي ويو ۽ هنن اسان کي اطلاع ڏيندي لاش اسان حوالي ڪيو جنهن بعد اسين لاش کي دفنائي ڇڏيو پر هاڻي معلوم ٿيو آهي ته ڄاڻايل جوابدارن منهنجي ڀاءُ مٿان تشدد ڪري ڪيس قتل ڪيو آهي. هن چيو ته ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج، ايس ايس پي جيڪب آباد واقعي جو نوٽيس وٺن، ڀاءُ جي قبرڪشائي ڪرائي پوسٽ مارٽم ڪري انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 44 روزاني عبرت

بستي سميت ٻين علائقن ۾ گرينڊ آپريشن ڪيو ويو جنهن ۾ 4 هزار کان وڌيڪ ڊائريڪٽ ڪنڊا لاهي تارون ضبط ڪيون ويون. ان موقعي تي سپرينٽينڊنٽ انجنيئر سيپڪو لاڙڪاڻو شاهه محمد باجڪاڻي ٻڌايو ته بجلي جا واهپيدار بجلي چوري کان پاسو ڪندي ڪنڊا ڪلچر ختم ڪري پنهنجا ڪنيڪشن قانوني گهرجون پوريون ڪري بجلي استعمال ڪن، ٻي صورت ۾ قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي. گرينڊ آپريشن ۾ سپرينٽينڊنٽ انجنيئر شاهه محمد باجڪاڻي سان گڏ انجنيئر اصغر سانگي، ايس ڊي اوز امجد باجڪاڻي، مقصود شيخ، طارق پيرزادو نور چانڊيو امجد شيخ، اختيار سوهو ۽ يونين اڳواڻ علي محمد جتوئي سميت ٻين عملدارن پڻ حصو ورتو.

بقايا 45 روزاني عبرت

وٺي ، ٻي طرف گرفتار ٿيل منير ملاح جي والد ايوب ملاح ، سليم ملاح ، اصغر ملاح ۽ ٻين پاران دادو ايس ايس پي ۽ ڊي آيس پي آفيس آڏو احتجاج ڪندي ڏانهيو ته پنجاب پوليس جي سادن ڪپڙن ۾ اهلڪارن منهنجي پٽ منير ملاح کي بس اسٽاپ وٽ پڪوڙن جي دڪان تي چڙهائي ڪري پٽ مٿان سخت تشدد ڪري کڻي ويا آهن ، هنن چيو ته پنجاب پوليس نياڻين اغوا ڪرڻ جي الزام هيٺ جمن شيخ جي عيوضي ۾ پٽ منير کي گرفتار ڪري واپس هلي وئي آهي ، هنن چيو ته دادو پوليس چوي ٿي ته اسان کي خبر نه آهي ته مقامي پوليس جي اطلاع بغير ٻي صوبي جي پوليس هتي ڪارروائي ڪيئن ڪئي آهي ، پٽ منير کي مخالف علي نواز رند فوٽو ايڊيٽ ڪرائي پنجاب پوليس کي وڏي رشوت ڏئي گرفتار ڪرايو آهي ، هوڏانهن ذريعن موجب ته پنجاب جي شهر فتح پور ٿاڻي جي پوليس پنجاب مان اغوا ٿيل عورتن جي بازيابي لاءِ ڪارروائي ڪئي آهي جنهن ۾ پوليس کي 2 ڄڻن سميت ٻيا گهربل آهن جن ۾ هڪ مک جمن شيخ ۽ ٻيو منير ملاح آهن.

SABS University of Art, Design and Heritages Jamshoro

The In-charge HR Shaheed Allah Buksh Soomro University of Art, Design and Heritages, Jamshoro, near the Old East Toll Plaza, M9- Motorway, Jamshoro
registrar@sabsu.edu.pk | www.sabsu.edu.pk | careers.sabsu.edu.pk | Phone: +92-222-9213601, +92-22-9213613

SITUATIONS VACANT

Eligible candidates from across Pakistan are encouraged to apply for various **teaching positions**, while applications for **position** of Registrar is open to candidates holding a **Sindh domicile** only. Applicants must submit attested photocopies of all relevant documents along with a **bank challan of Rs. 5,000/- (non-refundable)** as a processing fee, payable to the **Director Finance, Shaheed Allah Buksh Soomro University of Art, Design and Heritages, Jamshoro**. All applications must be received by the university **within the stipulated deadline** following the publication of this advertisement. Candidates are required to apply **online only** through the university's official website: **www.sabsu.edu.pk/career | https://careers.sabsu.edu.pk/**

NON-TEACHING POSITIONS

S. No.	Name of Post and BPS	No. of Posts	Age Limit	Qualification and Experience
01	Registrar (BPS-20) (Tenure Post)	01	55 Years	Master's degree (18 Year), preferably in first class, or equivalent qualifications and 17 years administrative experience in posts equivalent to BPS-17 and above at university level and should be conversant with university Rules & Regulations.

TEACHING POSITIONS

01	**Professor (BPS-21) (05)**	**Department of Architecture (01) Department of Communication Design (01), Textile Design (01) Fashion Design (01) and Fine Arts (01)**
02	**Associate Professor (BPS-20) (06)**	**Department of Architecture(01), Department of Communication Design (01), Ceramic Design (01) Fashion Design (01) Interior Design (01) and Fine Arts (01)**
03	**Assistant Professor (BPS-19) (03)**	**Department of Interior Design (01), Ceramic Design (01) and Fashion Design (01)**
04	**Lecturer (BPS-18) (04)**	**Department of Interior Design (01) and Textile Design (01) Ceramic Design (01) Fashion Design (01).**

Terms and Conditions:

- **Eligibility criteria for teaching positions shall be as per Higher Education Commission of Pakistan visit http://www.sabsu.edu.pk/career**
- Candidates applying for all post of **Professor (BPS-21)** and **Associate Professor (BPS-20)** should submit three copies of their bio-data along with the required and other relevant documents properly bind showing details of work experience, position etc.
- All the applications for the positions of Lecturers are required to have relevant GRE with minimum 50% Score, acquired on or before the closing date.
- For faculty of Architecture applicants must have valid registration with PCATP.
- The initial appointment will be made on a **purely contractual basis for the period of 3 years.**
- Candidates serving in Government/Semi-Government and Autonomous bodies should apply through proper channel accompanied by NOC from the employer and will be responsible for getting themselves relieved properly from their parent departments.
- Candidates applying for more than one post should submit a separate application form for each post, along with a separate bank challan and the necessary documents.
- Incomplete applications without attested copies of educational, professional and experience certificates and without the paid challan will not be considered.
- Applications received after the specified date shall not be entertained. The envelope should be clearly marked with the post applied for.
- The University reserves the right to increase, decrease, or withdraw any advertised position(s) or all positions as a whole, without assigning any reason.
- Only short-listed candidates will be called for a test/interview.
- The **deadline** for submitting applications is **31st July, 2026.**
- **No TA/DA** will be admissible for appearing at the interview/written test.
- Applications should be submitted through courier within the due date after the advertisement published in newspapers.
- **Applications submitted in person/by hand or after the due date will not be considered.**

Applications should be submitted to the following address:

The In-charge HR Shaheed Allah Buksh Soomro University of Art, Design and Heritages, Jamshoro, near the Old East Toll Plaza, M-9 Motorway, Jamshoro. **Phone: +92-222-9213601, +92-22-9213613**
Website: **www.sabsu.edu.pk**, | careers.sabsu.edu.pk | **Registrar (Acting)** SABS University, Jamshoro.

PID (H) 436/25

وڳڻ پرسان ٻه معصوم ٽينگر شاخ ۾ وهنجندي ٻڏي ويا، هڪ کي بچايو ويو، گهر ۾ ڪهرام

کري موري وٽ وڳڻ شاخ ۾ 13 ورهين جو رابيل ۽ 12 ورهين جو اشفاق مغيري ٻڏي ويا

دانهن تي ڳوٺاڻن پهچي ٻنهي ٽينگرن کي بيهوشي حالت ۾ ڪڍي رورل هيلٿ سينٽر منتقل ڪيو

ڊاڪٽرن اشفاق جي حياتي بچائي ورتي، رابيل جي فوت ٿيڻ جي تصديق بعد وارثن ۾ ڪهرام مچي ويو

وڳڻ (ن ع) وڳڻ پرسان کري موري وٽ وڳڻ شاخ ۾ ٻه ٽينگر 13 ورهين جو رابيل پٽ محمد خان مغيري ۽ 12 ورهين جو اشفاق پٽ محمد عثمان مغيري سخت گرمي سبب شاخ ۾ وهنجڻ لاءِ لٿا ته پاڻي تيز

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

وڳڻ: واهه ۾ وهنجندي ٻڏي فوت ٿيل ٽينگر جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

پنوعاقل لڳ قتل ٿيل پ پ اڳواڻ غلام حسين ڪلهوڙو جون آخري رسمون ادا

آخري رسمن ۾ سياسي، سماجي شخصيتن علائقي واسين ۽ سوين شهرين شرڪت ڪئي

پوليس پاران جوابدارن جي گرفتار لاءِ هاليپوٽا برادري جي ڳوٺ تي چڙهائي، گهر ڊاهي پٽ

پنوعاقل(ن ع) پنوعاقل ۾ گذريل ڏينهن قومي شاهراهه تي هٿياربندن جي فائرنگ ۾ پيپلز پارٽي اڳواڻ غلام حسين ڪلهوڙو ۽ سندس دوست عبدالله ميتلو کي قتل ڪري فرار ٿيڻ واري واقعي بعد پوليس اهم ڪارروائي ڪئي آهي ايس ايس پي سکر اظهر مغل جي هدايتن تي ڊي ايس پي پنوعاقل ۽ ايس ايڇ او عبدالشڪور لاکو پوليس جي وڏي نفري سان گڏ هاليپوٽا برادري جي ڳوٺ تي چڙهائي ڪئي ڪارروائي دوران قتل ۾ ملوث جوابدارن جا

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل: ڌارين خلاف آپريشن دوران اڏاوتون ڊاهيون پيون وڃن

دادو ۾ اليڪٽرانڪ دڪان تي موٽر سائيڪل سوار هٿياربندن جي فائرنگ، مستري زخمي

آصف علي سرهيو کي 4 گوليون لڳڻ بعد ڳنڀير جوڳي حالت ۾ سيوهڻ اسپتال منتقل

پوليس موجب جاچ جاري، جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هڻڻ جو سلسلو شروع

دادو(ڊ ر) دادو شهر جي پراڻي نادره آفيس روڊ تي موٽر سائيڪل سوار هٿياربندن جي اليڪٽرانڪ دوڪان جي مستري مٿان انڌا ڌنڌ فائرنگ ڪري دوڪاندار آصف علي سرهيو کي اڌ مئو حالت ۾ ڦٽو ڪري هٿياربند ديده دليري سان فرار ٿي ويا ، شهرين زخمي کي رڪشا ۾ کڻي دادو سول اسپتال جي ايمرجنسي شعبي ۾ علاج لاءِ آندو ، جتي ڊيوٽي تي موجود ڊاڪٽر موجب زخمي کي 4 گوليون لڳيون آهن ، طبي امداد بعد نوجوان کي ڳنڀير جوڳي حالت ۾

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ خروس برادري جو ٻاڙن جي ظلم ۽ زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

ٻاگڙجي واسين عاشق، مسمات حضور، فرزانه ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ٻاڙن گهرن تي ڪاهه ڪري عورتن ۽ ٻارن تي تشدد ڪري ڦرلٽ ڪئي آهي، انصاف ۽ تحفظ ڏنو وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) سکر ايئرپورٽ لڳ ٻاگڙجي جي رهواسي خروس برادري سان تعلق رکندڙ مردن ۽ عورتون پنهنجن معصوم ٻارن سان گڏ سکر پريس ڪلب جي سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ مبينا ظلم، ناانصافي ۽ ناانصافين خلاف جان ۽ مال جي تحفظ جو مطالبو ڪيو احتجاج ۾ حصو وٺندڙ عاشق علي خروس، مسمات حضور خروس ۽ مسمات فرزانه خاتون ميڊيا کي ٻڌايو ته سندن پٽ عارف علي خروس ٻه سال اڳ پنهنجي مائٽ

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

عمرساند پرسان ماڇي برادري جي گهرن تي مبينا حملو، احتجاج، هڪ گرفتار

ڳوٺ گل محمد پلي ۾ راڄڙ برادري ماڻهن ماڇين جي گهرن تي ڪاهه ڪري ڌني

گهرن تي ڪاهه ۽ تشدد ڪرڻ خلاف ماڇي برادري جو عمرساند ٿاڻي اڳيان احتجاج

پوليس رپورٽ درج ڪري هڪ جوابدار کي حراست ۾ وٺي جاچ شروع ڪري ڇڏي

عثمان شاهه هڙي (ت ر) عثمان شاهه هڙي ويجهو عمرساند ٿاڻي جي حد واري ڳوٺ گل محمد پلي ۾ رهندڙ ماڇي برادري غريب ماڻهن جي گهرن تي راڄڙ برادري ماڻهن ماڇين جي گهرن تي ڪاهه ڪري گهرن ۾ داخل ٿي عورتن ۽ مردن کي تشدد جو نشانو بڻايو واري عمل خلاف متاثر ماڇي برادري جي ماڻهن عورتن ۽ مردن ۾محمد ماڇي، صدام ماڇي، غلام محمد ۽ اسلم ۽ٻين عمرساندٿاڻي آڏو احتجاج ڪندي چيو ته ساڻن راڄڙ برادري ماڻهن۾ ٻوڙهو راڄڙ

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

سيسڪو چيف کو برطرف ڪرين
منجانب: رفيق مگسي جنرل سيڪريٽري مسلم ليگ

حيدرآباد: مسلم ليگ (ف) پاران حيسڪو چيف خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سڳيون لڳ چور پورهيت جي زمين تان پنجون پيرو پاڻي واري مشين کڻي ويا

سڳيون (ن ع) سڳيون ۽ ڀرپاسي وارن علائقن ۾ بد امني چوٽ چڙهي وئي چورين ڦرون روز جو معمول بڻيل ظلم جي انتها نامعلوم چور سڳيون ٿاڻي جي حد ڳوٺ علاوالدين پاڳت مان پورهيت نذير احمد پاڳت جي زرعي زمين تان پنجون پيرو پاڻي وارو موٽر چوري ڪري آسائي سان فرار ٿي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ گهرو تڪرار تان مڙس جو زال تي تشدد، بيهوشي حالت ۾ اسپتال داخل

جوابدار عطاالرحمان چنا تشدد سبب گهرواري عليشا کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

وارثن پاران ايس ايس پي کان شفاف ۽ غيرجانبدار جاچ ڪرائي انصاف جو مطالبو

ڪوٽڙي (رپورٽ: حسين شورو) ڪوٽڙي ۾ گهريلو تشدد جو واقعو نوجوان عورت ڳنڀير جوڳي حالت حيدرآباد جي سول اسپتال ۾ آئي سي يو داخل وارثن جو انصاف جو مطالبو ڪوٽڙي ۾ گهريلو تشدد جو هڪ انتهائي افسوسناڪ واقعو سامهون آيو آهي جتي مبينا طور عطر الرحمان چنا پنهنجي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوبولاخان ويجهو جوابدار ڳوٺاڻي کي رتورت ڪري ڇڏيو، اسپتال داخل

ريڪ ويجهو جوابدارن جي حملي ۾ غلام حيدر باريجو سخت زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪرڻ بعد وارثن جوابدارن جي گرفتار لاءِ احتجاج

ٽنڊوبولاخان (ن ع)ٿاڻي بولاخان جي يوسي ٽوڙنگ جي علائقي ريڪ ويجهو باريجا برادري جي ماڻهن طرفان شاديءَ جي دعوت تي ويندڙ تي هڪ ڄڻي کي روڪي لٺين سان حملو ڪري زخمي ڪري ڇڏيو اسپتال منتقل ، باريجا برادري جي 5 ڄڻن حملو ڪري غلام حيدر باريجو تي تشدد ڪري زخمي ڪري ڇڏيو زخميءَ ٿاڻي بولاخان پوليس اسٽيشن تي پهچي اين

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

مورو: سعيد ميمڻ جي بازيابي لاءِ سنڌي ادبي سنگت پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

نوشهرو فيروز ۾ سعيد ميمڻ جي بازيابي لاءِ سياسي سماجي تنظيمن جو احتجاجي ڌرڻو

سول سوسائٽي، وڪيلن، صحافين ۽ وارثن نارو شاهه اسٽاپ کان ريلي ڪڍي الله واري چوڪ تي ڌرڻو هنيو

29 ڏينهن گذرڻ باوجود سعيد ميمڻ کي بازياب ڪرائڻ ۾ حڪومتي سطح تي ڪابه ڪوشش نه ورتي وئي آهي: مظاهرين

سنڌ، بلوچستان حڪومت، سردار اختر مينگل ۽ بلوچ اڳواڻ نوٽيس وٺي سعيد ميمڻ کي باحفاظت بازياب ڪرائين

نوشهرو فيروز(رپورٽ:شاهد علي چنه) بلوچستان مان اغوا ڪيل سنڌ جي اديب، شاعر دانشور ۽ ريٽائر آفيسر سعيد ميمڻ جي بازيابيءَ لاءِ سول سوسائٽي، شهرين وڪيلن صحافين ۽ سندس مٽن مائٽن پاران نوشهرو فيروز جي مين روڊ نارو شاهه اسٽاپ کان الله واري چوڪ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو لڳايو ويو جتي مظاهرين

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار: 28هين ترميم ۽ سنڌ جي مسئلن خلاف جيئي سنڌ قومي محاذ جو پيادل مارچ

سول اسپتال کان لطيف گيٽ تائين ريلي ڪڍي پيادل مارچ ڪيو، وڏي انگ ۾ ڪارڪنن جي شرڪت

سنڌ ۾ لاقانونيت جو راڄ آهي چونڊيل نمائيندن سنڌ جي ماڻهن کان ووٽ وٺي ڪين وساري ڇڏيو آهي:صنعان قريشي

ٽنڊوالهيار (ڊ ر) 28 هين ترميم سنڌ جي وسيلن تي قبضي سنڌو دريا مان پاڻي جي چوري، سنڌ ۾ لا قانونيت ۽ ٻين بنيادي مسئلن خلاف جيئي سنڌ قومي محاذ چيئرمين صنعان قريشي پاران ٽنڊوالهيار ۾ پيادل مارچ ڪيو ويو جسقم چيئرمين صنعان قريشي جي اڳواڻي ۾ ٽنڊوالهيار جي سول اسپتال کان لطيف گيٽ تائين ريلي ڪڍي وئي جنهن ۾ وڏي انگ ۾ ڪارڪنن شرڪت ڪئي اُن موقعي تي جسقم چيئرمين صنعان قريشي ميڊيا سان

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ بيلي کاتي جي نرسري مان وڻن جي غيرقانوني واڍي رڪجي نه سگهي

قيمتي وڻن جي واڍي بابت وڊيوز منظرعام تي اچي بعد ساجاهه وڻدن پاران ڳڻتي جو اظهار

وڻن جي واڍي ۾ ملوث عملي خلاف ڪارروائي ڪري ماحول کي آلودگي کان بچايو وڃي: رهواسي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ بيلي کاتي جي نرسري مان وڻن جي غيرقانوني واڍي، پابندي باوجود بيلي کاتي جي ملازمن جي سرپرستي ۾ وڻن جي واڍي رڪجي نه سگهي، قيمتي وڻن جي واڍي بابت وڊيوز منظرعام تي اچي ويا، ساجاهه وڻدن طرفان ڳڻتي جو اظهار وڻن جي غيرقانوني واڍي ۾ ملوث بيلي کاتي جي آفيسرن ۽ عملي خلاف ڪارروائي جي گهر الزام هيٺ آيل فاريسٽ گارڊ چيو آهي ته بالا آفيسرن جي حڪم تي وڻن جي واڍي

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

لاهور: هڪ شخص دڪان تان مٽي مان ٺهيل ڪولر خريد ڪري رهيو آهي

ميهڙ لڳ لاکير برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، هڪ ڄڻو زخمي، اسپتال منتقل

ميهڙ (ن ع) ميهڙ لڳ شاهه پنجو ٿاڻي جي حد ڳوٺ اڳهاماڻي ۾ لاکير برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ڪهاڙيون ۽ ڏنڊا لڳڻ سبب هڪ ڄڻو جنسار علي لاکير سخت زخمي ٿي پيو زخمي کي ڳنڀير جوڳي حالت ۾ تعلقه اسپتال ميهڙ پهچايو

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

گمبٽ لڳ ڳوٺاڻي گهرو پريشاني سبب ڏاٽي سان ڳلو ڪپي آپگهات ڪري ڇڏيو

گمبٽ (ن _ ع)گمبٽ جي علائقي ڳوٺ يار محمد بروهي جو رهواسي 30 سالن شخص گهرو پريشاني سبب تيز دار اوزڙ ڏاٽي سان پنهنجو ڳلو ڪپي خدڪشي ڪري ڇڏي آهي فوري طور وارثن پاران اسپتال پهچايو جتي ڊاڪٽرن پاران فوت ٿيڻ جي تصديق

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

شڪارپور ۾ پتا برادري جي ماڻهن بدامني خلاف احتجاجي مظاهرو

شڪارپور (ڊ ر) شڪارپور ۾ پتا برادري جي ماڻهن شڪارپور پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪرڻ سان گڏ پريس ڪانفرنس پڻ ڪئي، جنهن دوران هنن پنهنجي تحفظ انصاف جي فراهمي ۽ بي بنياد الزامن جي خاتمي جو مطالبو ڪيو.

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ملتان: هڪ پيرسن مٽي تي اٽين جو پيٽيون کڻي رهيو آهي

سکر پوليس پاران شهري کان ڦر ٿيل موٽرسائيڪل هٿ ڪري مالڪ حوالي ڪرڻ جي دعويٰ

سکر(بيورو رپورٽ) لائيج موڙ چوڪي جي انچارج لالا ممتاز شمس آباد سکر واري علائقي ۾ ڪامياب ڪارروائي ڪندي هڪ شهري جي چوري ٿيل موٽر سائيڪل برآمد ڪري ورتي ٿاڻو اي سيڪشن جي حد اندر سنڌ گرين هوٽل پرسان شهري زبير احمد ميمڻ جي موٽر سائيڪل نامعلوم چور چوري ڪري فرار ٿي ويا هئا پوليس

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ٻاڍهه کي تعلقي جو درجو نه ملڻ خلاف رهواسين جو 360 هين هفتي به احتجاج

ٻاڍهه (ن ع) سنڌ حڪومت پاران لاڙڪاڻي ضلعي جي تاريخي شهر ٻاڍهه کي تعلقي جو درجو نه ڏيڻ خلاف ٻاڍهه تعلقه موومينٽ جي ڊپٽي ڪنوينر زيب علي سارين جي اڳواڻيءَ ۾ 360 هين هفتي به ٻاڍهه ميڊيا هائوس کان ڪانون هال تائين احتجاجي

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

سکر واسي جو پاءِ ۽ شريڪن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف ۽ تحفظ جو مطالبو

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي تاريخي علائقي ڳوڏوارا چوڪ تي ڪيترن ئي ڏهاڪن کان ڪاروبار ڪندڙ زبير احمد بنڌاڻي عتيق الرحمان ۽ سندن پٽن ڏوهيب ۽ ابوذر صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته هو سالن کان پنهنجي ٻارن جي روزي روٽي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ واسي نوجوان ڪراچي ۾ ڦر مزاحمت تي قتل، لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام

سيوهڻ(ن ع) سيوهڻ واسي نوجوان ۽ درگاهه حضرت قلندر لعل شهباز جو سي سي ٽي وي ڪنٽرول روم جو آپريٽر شاهد سولنگي ڪراچي ۾

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ مغوي سعيد احمد ميمڻ جي بازيابي لاءِ احتجاجي ريلي ڪڍي وئي

مورو (ن ع) سنڌي ادبي سنگت ڏيپارجا پاران سنڌي ٻولي جي شاعر، اديب، دانشور، انسان دوست سعيد احمد ميمڻ جي آزادي لاءِ سنگت نوشهرو فيروز جي ضلع رابطه سيڪريٽري سيد مختيار علي شاهه مختيار، شاهه لطيف، محبتي ملاح، معشوق ڏاريجو، نجم سرهيو، وزير فرهاد سولنگي، راجا نديم، نازڪ عالماڻي، ظفرالله ٻکيهو، امام الدين

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: گرمي وڌڻ سبب قائم ڪيل هيٽ اسٽروڪ ڪيمپ تي ماڻهن کي شربت پياريو پيو وڃي

خيرپور پرسان روٽاويٽر ۾ وچڙي معصوم ٽينگر فوت، گهر ۾ ڪهرام

احمد پور جي ملاح محلا واسي 11 ورهين جو ضمير ملاح فوت ٿي ويو

ٽينگر جو لاش ضروري ڪارروائي بعد گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو

خيرپور(ڊ ر)خيرپور پرسان احمد پور جي ملاح محلا جو رهواسي 11 ورهين جو معصوم ٽينگر ضمير ملاح روٽاويٽر ۾ ڦاسي فوت ٿي ويو فوتي ٽينگر جو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو ان سلسلي ۾ ٻڌايو پيو وڃي ته شهر ٻاهران زمين کي کيڙڻ لاءِ ڊرائيور وسيلي روٽاويٽر هلايو پئي ويو ته ٽينگر روٽاويٽر مٿان ويٺل هو جيڪو اوچتو ڪري روٽاويٽر ۾ ڦاسي پيو جنهن دوران هو ٿڏي تي ئي فوت ٿي ويو آهي ٽينگر روٽا ويٽر جي چرين ۾ اچڻ ڪري سندس جسم ٽڪرا ٽڪرا ٿي ويو.

گمبٽ لڳ ٽرالر جو مزدا کي ٽڪر، هڪ ڄڻو ٿڏي تي فوت، ٻيو زخمي

قومي شاهراهه روڊ دعا چوڪ حادثي ۾ 28 ورهين جو عطاالله ابڙو فوت ٿي ويو

اطلاع تي پوليس پهچي زخمي فرمان نيازي ۽ لاش ڪڍائي اسپتال منتقل ڪري جاچ شروع ڪئي

گمبٽ (ن _ ع)گمبٽ لڳ قومي شاهراهه روڊ ڪنڊو مستي دعا چوڪ وٽ روڊ تي بيٺل مزدا ٽرڪ کي تيز رفتار ٽرالر جو زوردار ٽڪر لڳڻ سبب مزدا ٽرڪ جو ڊرائيور 28 سالن نوجوان عطاالله ابڙو ٿڏي تي فوت ٿي ويو جڏهن ٽڪر هڻندڙ ٽرالر جو ڊرائيور فرمان علي نيازي شديد زخمي ٿي پيو اطلاع تي حد جي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي زخمي ۽ لاش کي خيرپور سول اسپتال منتقل ڪيو جتان ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جڏهن فوتي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو ۾ لمس جي دوري تي آيل بنگلاديش جي وائيس چانسلرن جي وفد جي آجيان

وفد کي يونيورسٽي جي مختلف تعليمي، تحقيقي ۽ انتظامي شعبن جو تفصيلي دورو ڪرايو ويو

پاڪستان ۽ بنگلاديش وچ ۾ تعليمي ۽ تحقيقي تعاون وقت جي اهم ضرورت آهي: وي سي لمس

ڄامشورو (ڊ ر) بنگلاديش جي 11 مشهور يونيورسٽين جي وائيس چانسلرن تي مشتمل هڪ اعليٰ سطحي وفد اڄ 14 جون 2026 تي لياقت يونيورسٽي آف ميڊيڪل اينڊ هيلٿ سائنسز (LUMHS) ڄامشورو جو دورو ڪيو وفد جو گرمجوشي سان استقبال LUMHSجي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر اڪرام الدين اجڻ ۽ يونيورسٽي انتظاميا ڪيو دوري جي شروعات ۾ وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر اڪرام دين اجڻ مهمانن کي سنڌ جي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو: لمس جو وائس چانسلر اڪرام اجڻ بنگلاديش جي وائس چانسلرن جي وفد کي بريفنگ ڏئي رهيو آهي

هالا ۾ معمولي ڳالهه تان گهر تي حملو، تشدد، احتجاج

جيئند خاصخيلي ۽ گهرواري سڪينه خاصخيلي جو پريس ڪلب اڳيان مظاهرو

اين سي داخل ڪرائي آهي پر جوابدار گرفتار ناهن ٿيا، اعليٰ اختياريون نوٽيس وٺن:مظاهرين

هالا (ت ر) هالا جي ڀيل سوري پرسان ٻارڙن جي معمولي ڳالهه تان گهر تي حملو عورتن ۽ ٻارڙن تي بدترين تشدد، متاثرن جو پريس ڪلب تي احتجاج جيئند خاصخيلي پنهنجي گهرواري سڪينه خاصخيلي سان گڏ پريس ڪلب تي احتجاج ڪندي چيو ته ٻارڙن جي معمولي ڳالهه تان ممتاز عرف پنو خاصخيلي، مرتضيٰ خاصخيلي قابل عرف بابو ۽ ٻي نامعلوم ماڻهن گهر تي حملو ڪري عورتن ۽ ٻارن تي تشدد ڪري ڪين مرڪينگ ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم لڳ ٿهيم ۽ برڙا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، 13 ڄڻا زخمي

ڳوٺ حمزو برڙا ۾ معمولي ڳالهه تان ڌرين جهيڙي ۾ لٺين ۽ ڪهاڙين جو آزادانه استعمال ڪيو

زخمي خدا ڏنو، غلام فريد، شوڪت، وحيد، انصار نور محمد ۽ ٻين کي اسپتال آندو ويو

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم لڳ ڳوٺ حمزو برڙا ۾ معمولي ڳالهه تان ٿهيم ۽ برڙا برادري ۾ خونريز جهيڙو ٿي پيو جنهن ۾ لٺين ۽ ڪهاڙين جو آزادانه استعمال ڪيو ويو جنهن جي نتيجي ۾ ٻنهي ڌرين جا 13 ڄڻا ڦٽجي پيا خداڏنو. غلام فريد. شوڪت. وحيد. انصار علي. نور محمد. دوست علي. محمد رفيق. عمران. محمد خان. مختيار. عزيز ۽ ميان بخش سخت زخمي ٿي پيا جن کي تعلقه اسپتال ٽنڊوآدم آڻڻ بعد ڳنڀير جوڳي حالت ۾ ايل ايم يو

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو آدم: جهيڙي ۾ زخمي ٿيلن کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

هنگورجا مان هٿياربندن جي عورتن کان ڦرلٽ، شهرين ۾ ڪاوڙ، احتجاج جو چتاءُ

سرڪاري اسپتال پرسان هٿياربند هيلٿ ورڪر پروين ميمڻ کان موبائيل ۽ سامان ڦري ويا

عورتن کان ڦرلٽ جو نوٽيس وٺي ڌوهارين کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي: رهواسي

هنگورجا (ن ع) هنگورجا ٿاڻي جي حد سرڪاري اسپتال واري گهٽي سان اينڊ ليڊي هيلٿ ورڪر پروين ميمڻ کان نامعلوم هٿياربندن هٿيارن جي زور تي موبائل فون ڦر ڪري فرار ٿي ويا ڦر واقعي جي رپورٽ هنگورجا ٿاڻي تي درج ڪئي وئي آهي عورت کان ڦرلٽ واقعي تي شهرين سخت ڪاوڙ جو اظهار ڪيو آهي سماجي اڳواڻ عزيز ميمڻ اسلم ميمڻ ۽ ٻين چتاءُ ڏنو آهي ته شهر جي عورتن کان ڦرلٽ واقعي جو نوٽيس وٺي ڦريل سامان واپس ڪرائي

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ ڳوٺاڻن جو ٻاڙن جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ ٻڌو چانڊيو واسي چنل خاتون، سڪينه، صنم ۽ ٻين احتجاج ڪيو

ٻاڙن رستي لنگهه تان گهرن کي باهه ڏئي ساڙڻ جي ڪوشش ڪئي آهي: مظاهرين

خيرپور(ڊ ر)ٽنڊومستي ٿاڻي جي حد ڳوٺ ٻڌو چانڊيو ۾ رستي جي لنگهه واري تڪرار تان ٻاڙ ماڻهن پاران گهر کي باهه ڏئي ساڙڻ جي ڪوشش خلاف متاثر خاندان احتجاج ڪيو احتجاج جي اڳواڻي چنل خاتون سڪينه خاتون صنم خاتون ذوالفقار چانڊيو ۽ ٻين ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙن الزام هنيو ته ٻاڙ ماڻهن رستي جو لنگهه بند ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن هنن چيو ته گذريل رات دير سان جوابدارن سندن گهر کي باهه ڏئي ساڙڻ

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٿرڪول بلاڪ ون جا متاثر خاندان دربدر، معاوضي ۽ سهولتن لاءِ احتجاج

سائينو سنڌ ڪمپني ۽ ضلعي انتظاميا تي ٻاڙن کي نوازڻ ۽ اصل متاثرن کي نظرانداز ڪرڻ جا الزام

ڪٽيگري سسٽم ۾ مبينا ڪرپشن جو الزام، متاثر خاندانن پاران پريس ڪلب آڏو ٽن ڏينهن کان ڌرڻو جاري

اسلام ڪوٽ(ن ع) ٿرڪول بلاڪ ون جي ڳوٺ وروائي جا 161 متاثر خاندان سائينو سنڌ ڪمپني ۽ ضلعي انتظاميا جي لاپرواهي سبب دربدر ٿي ويا آهن ڪمپني ۽ روينيو انتظاميا جي بي ڌياني ۽ من پسند ماڻهن کي نوازڻ،چيڪ توڙي سهولتون ڏيڻ سبب حقيقي متاثر سخت پريشان ٿي ويا آهن.مليل رپورٽن موجب ته ڳوٺ وروائي مان لڏپلاڻ بعد ريسٽلمينٽ کان رهيل خاندانن مطابق دل پاڙي جا 78 خاندان,راوت پاڙي جا 26 خاندان,حبيب پاڙي جا 11

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

اسلام ڪوٽ: ٿرڪول جا متاثرين مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

چوهڙ جمالي ۾ جهولائي برادري جو لاڪائيه برادري جي ماڻهن خلاف احتجاج

صديق لاڪائيو ۽ ٻين گهرن تي حملو ڪري ڪهاڙي جو ڌڪ هڻي زخمي ڪيو،اصغر

مسمات شبي کي لٺين ۽ ڌڪ هڻي پنج مهينن جو حمل ضايع ڪيو،موٽرسائيڪل پڻ کڻي ويا آهن

چوهڙ جمالي (ن ع) چوهڙجمالي لڳ براڃ موري جي رهواسي جهولائي برادري جي اصغر جهولائي مسمات نسيمان جهولائي مسمات شهناز- زينب جهولائي زليخان ۽ مسمات حسينه جهولائي چوهڙ جمالي پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي الزام هڻندي چيو آهي ته لاڪائيه برادري جي صديق لاڪائيو ممتاز لاڪائيو مصري ملاح سجاد ملاح ۽ ٻين ويهه کان وڌيڪ ماڻهن پلاٽ جي هلندڙ تڪرار تان اسان جي گهرن تي حملو ڪري مونکي ڪهاڙي جو ڌڪ

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

خيرپور پوليس پاران رزاق مجيداڻو کي قتل ڪندڙ جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

جديد ٽيڪنالاجي ۽ ڳجهي اطلاع جي بنياد تي جوابدار رحمت الله شر کي گرفتار ڪيو: پوليس

جوابدار وٽان قتل ۾ استعمال ٿيل اوزار پڻ هٿ ڪيا آهن، وڌيڪ جاچ ڪريون پيا

خيرپور(ڊ ر)خيرپور پوليس جي اهم ۽ ڪامياب ڪارروائي ڪجهه ڏينهن اڳ شهري کي قتل ڪندڙ جوابدار قتل ۾ استعمال ٿيل اوزار سميت گرفتار تفصيل موجب ايس ايس پي خيرپور ڪيپٽن (ر) امير سعود مگسي جي خاص هدايتن تي ڊي ايس پي ميرواهه مير امداد علي ڪاليرو ۽ ايس ايڇ او ٿاڻو ڪوٽ لالو محمد سليم دايو اهم پريس ڪانفرنس ڪئي پوليس ٽيم جديد ٽيڪنالاجي ۽ ڳجهي اطلاع جي بنياد تي ڪامياب ڪارروائي ڪندي شهري رزاق

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

شڪارپور ۾ ڦر جي ڪوشش دوران مزاحمت تي مشهور زميندار قتل، هڪ ڄڻو زخمي

هٿياربند ڦر جي ڪوشش دوران مزاحمت تي آغا فيض الله خان دراني سميت ٻن ڄڻن کي گوليون هڻي زخمي ڪيو

زخمين کي اسپتال نيو ويو جتي آغا فيض الله زخمن جا سور نه سهندي دم ڏٽي حوالي ڪيو

زخمي کي ڳڻتي جوڳي حالت سبب وڌيڪ علاج لاءِ سکر جي نجي اسپتال منتقل ڪيو ويو

شڪارپور (رپورٽ رحيم بخش جمالي) شڪارپور ۾ ڦر جي ڪوشش دوران مشهور زميندار آغا فيض الله دراني قتل، هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو ضلعي شڪارپور ۾ امن امان جي صورتحال بهتر نه ٿي سگهي

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

شڪارپور: مزاحمت تي مارجي ويل آغا فيضل الله دراني جو لاش پيل آهي

دادو لڳ زرعي زمين مان سولر انورٽر چوري، پيرا کڻڻ دوران پوليس ۽ مقامي ماڻهن ۾ ڇڪتاڻ

ڪمدار ڪريم بخش سولنگي جي زمين مان نامعلوم چور سولر پليٽن جو انورٽر کڻي فرار

ڪوچي ڪتي جا پيرا محمد مراد مقام تائين پهتا، هڪ گهر ۾ داخل ٿيڻ تي تڪرار پيدا

پوليس ۽ گهر ڌڻين ۾ مبينا هٿا پائي، جهلو ٿاڻي تي ڪيس داخل، وڌيڪ جاچ جاري

دادو(ڊ ر) دادو لڳ جهلو پوليس جي حد ڪڇي مان ڪمدار ڪريم بخش سولنگي جي زرعي زمين تي سولر پليٽن تي لڳل انورٽر نامعلوم چور چوري ڪري فرار ٿي ويا، ڪريم بخش سولنگي پوليس سان گڏ ڪوچي ڪتي وسيلي پيرا کنيا، ڪوچي ڪتو پيرو کڻندي محمد مراد مقام لڳ ڪتو امير سولنگي جي گهر ۾ گهڙي ويهي رهيو جنهن تي پوليس ۽ گهر ڌڻين ۾ هٿاپائي ٿي پئي پوليس کان هٿيار پڻ کسڻ جي ڪوشش ڪئي وئي ڇڪتاڻ کان پوءِ

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

روهڙي پرسان درگاهه صدرالدين بادشاهه جي احاطي مان نوجوان جو لاش هٿ، سڃاڻپ نه ٿي سگهي

سکر(بيورو رپورٽ) روهڙي ٿاڻي جي حد حضرت صدرالدين بادشاهه جي درگاهه جي احاطي مان لڳ ڀڳ 35 ورهين جي اڻڄاتل نوجوان جو لاش هٿ آيو آهي اطلاع ملڻ تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش پنهنجي تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم لاءِ

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: گرمي وڌڻ سبب ماڻهن ڪورنگ نالي ۾ ماڻهن وهنجي رهيا آهن

غلام الله لڳ زمين ۾ ڪم دوران نانگ ڏنگڻ سبب نوجوان فوت، گهر ۾ ڪهرام

غلام الله (ن ع) ڳاڙهو لڳ اداسي شهر واسي نوجوان نصيب الله ولد مير مرتضيٰ سهتو ڳوٺ نورمحمد سهتو جي زمين ۾ ڪم ڪرڻ دوران ڪاري نانگ ڏنگي وڌو جنهن کي مائيٽ رورل هيلٿ سينٽر ٻگهاڙ کڻي آيا جتي ڊاڪٽرن پاران فرسٽ ايڊ ڏيڻ کان پوءِ شيخ زيد اسپتال ساڪرو رفر ڪيو مائٽن جو موقف آهي ته اسان 112

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ڪمال ديرو پرسان نوجوان نانگ جي ڪکڻ سبب فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ نبي بخش ڪليري واسي نوجوان وقار ڪليري کي نانگ ڪکي زخمي ڪيو

نوجوان کي وارث ڪٺائي اسپتال پهتا جتي فوت ٿي ويو، لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو

ڪمال ديرو (ن ع) ڳوٺ نبي بخش ڪليري جو رهواسي نوجوان وقار ڪليري گذريل رات دير سان گهر پرسان ليمن جي باغ تي ويو جتي کيس نانگ ڪکي وڌو جنهن کي نازڪ حالت ۾ اسپتال نيو ويو پر جسم ۾ زهر ڦهلجڻ ڪري فوت ٿي ويو فوتي نوجوان جو لاش گهر پهچڻ تي روڄ راڙو مچي ويو

مورو لڳ قتل ٿي ويل حسنين جاني عباسي جو نبيرو، 98 لک 25 هزار روپيه ڏنڊ مقرر

نبيرو احمد نواز ٻهڻ ڊاڪٽر اسدالله ڪلهوڙو ڊاڪٽر مظهر ڪلهوڙو اسلم آرائين ۽ ٻين جي سرپنچي ۾ ٿي گذريو

ڳالهيون ٻڌڻ کان پوءِ نوجوان جو قتل ڊائم ٻرڙو تي ثابت ٿيڻ تي 98 لک 25 هزار روپيه ڏنڊ وڌو ويو

ٻنهي ڌرين فيصلي تي راضپور ظاهر ڪيو ته ڪين پاڪر پارائي کير کنڊ ڪيو ويو

مورو (رپورٽ خدا بخش ميمڻ) مورو ۾ 2 سال اڳ قتل ڪيل نوجوان حسنين جاني عباسي جي قتل جو فيصلو لنجار هائوس مورو جي ڪو آرڊينيٽر احمد نواز ٻهڻ ڊاڪٽر اسدالله ڪلهوڙو ڊاڪٽر مظهر

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: مبينه خودڪشي ڪندڙ ناري رخسانه پنهور جو لاش پيل آهي

جيڪب آباد ۾ ناري پسٽل جو فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي

ڳوٺ ڪرم پنهور ۾ رخسانه گهرو اٿلپٿل تان فائرنگ زندگي جو انت آندو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو ڪارروائي بعد وارثن حوالي

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي ٿاڻي جي حد ڳوٺ ڪرم خان پنهور ۾ واقع گهر اندر نوجوان ناري رخسانه ڌيءَ پير بخش پنهور مبينه گهرو اٿلپٿل دان پاڻ مٿان ٽي ٽي پسٽول جو فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي، واقعي بعد حد جي پوليس پهچي لاش کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي سول اسپتال ڪٺائي آئي جتي ڊاڪٽرياڻي پاران لاش جو پوسٽ مارٽم ڪرڻ بعد وارثن حوالي ڪيو ويو ان سلسلي ۾ محبوب علي پنهور صحافين کي ٻڌايو ته ناري

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

خيرپور اسپتال مان معصوم ٽينگري پراسرار طور گم، وارث پريشان، ڳولا ۾ مدد جي اپيل

خيرپور(ڊ ر)خيرپور جي اي سيڪشن ٿاڻي جي حد اندر قائم سٽي اسپتال مان 10 ورهين جو ٽينگر پراسرار نموني گم ٿي وڃڻ سبب وارثن ۾ سخت پريشاني پکڙجي وئي آهي لقمان سرڪي موڙ جو رهواسي 10 سالا ڏيشان ميتلو پنهنجي وارثن سان گڏ سٽي اسپتال ۾ داخل هڪ مريض جي عيادت لاءِ آيو هو جتان هو اوچتو پراسرار نموني گم ٿي ويو ٽينگر جي گم ٿيڻ کان

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

بلوچي شاهه ڪريم: ڳوٺاڻا روڊ بلاڪ ڪري احتجاج ڪري رهيا آهن

اوباوڙو ۾ شر برادري جي ماڻهن جو ڏونڏو برادري جي زيادتين خلاف احتجاجي ڌرڻو

6 مهينا اڳ ڏونڏو برادري جي ماڻهن گهرن تي چڙهائي ڪري 70 عدد چوپايو مال ۽ قيمتي سامان ڪڍي ويا هئا: مظاهرين

سردار علي گوهر مهر ۽ ٻين سردارن جي سرپنچي ۾ ٿيل جرڳي ۾ ڏونڏو برادري 62 ڍورن جي واپسي جي خاطري ڪرائي هئي

ڏونڏو برادري فيصلي تي عمل نٿي ڪري ڍور واپس نٿي ڏي جيڪا ناانصافي آهي

ميرپور ماٿيلو (ن ع) شر ڏونڏو تڪرار جو سرڪٽ هائوس سکر ۾ ٿيل جرڳي ۾ ڳالهه ٻولهه ٿي عمل نه ٿي سگهيو آهي ان سلسلي ۾ گذريل ڏينهن اوباوڙو جي رهواسي شر برادري جي ماڻهن ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو پهچي احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي علي دوست شر ۽

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

ميرپورماٿيلو لڳ 10 ڳوٺن جي 22 ڏينهن کان بجلي بند، رهواسين جو احتجاج

ڳوٺ ولي محمد ڪوراڻي، پيري جلباڻي ۽ ٻين ڳوٺن جي رهواسين احتجاج ڪيو

قهر جي گرمي ۾ بجلي بند هجڻ سبب زندگي زهر بڻجي وئي آهي، بحال ڪري انصاف ڪيو وڃي

ميرپورماٿيلو (ن ع) ميرپورماٿيلو داد لغاري فيڊر سان لاڳاپيل ڳوٺن ولي محمد ڪوراڻي،پيري جلباڻي، صديق ڪلوڙ قاضي لال بخش ،فضل ٿهيم ، ڪوڙو مهرعيسي ڪلوڙسميت 10 ڳوٺن جي 22 ڏينهن کان داد فيڊر جي بجلي بند هجڻ خلاف ڳوٺاڻن پاران ڊي ايڇ ڪيو پريس ڪلب ميرپور ماٿيلو آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڳوٺاڻن زعفران ڪلوڙ،بشير ڪلوڙ سميت ٻين احتجاج ڪندي ٻين جو چوڻ هو ته

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

وڳڻ لڳ رڪشه جي ٽڪر ۾ فوت ٿيندڙ ٻن ٻارڙين جي وارثن ميڙ ڪڍي اچڻ تي جوابدار کي خون معاف ڪري ڇڏيا

وڳڻ (ن ع) ٻهراڻ ۾ ڪجهه ڏهاڙا اڳ لوڊر رڪشه جي ٽڪر ۾ فوت ٿيندڙ ڳوٺ جعفراڻي جي ٻه معصوم ٻارڙيون ساجده ۽ اقراه ڌيءُ حسين ڪوٽائي واري حادثي بعد لوڊر رڪشه مالڪ مگسي ذات جي ماڻهن سيد حاڪم شاهه پٽ واري گادينشين سيد ٻين شاهه جي اڳواڻي ۾ ميڙ ڪري ٻارڙين جي وارثن وٽ پهتا جتي هنن حادثي کي

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ميرپورماٿيلو: بجلي نه هجڻ خلاف دادلغاري جا شهري احتجاج ڪري رهيا آهن

ڏاهن چواڻي ته انسان کي موت آهي پر ڪردار کي موت ناهي: زين شاهه

اسين سمجهون ٿا ته شوڪت حسين ميمڻ انهن ڪردارن مان آهي

سڪرنڊ (رپورٽ قاضي جاويد سنائي) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران مرڪزي صدر سيد زين شاهه جي اڳواڻيءَ ۾ پارٽي جي سينيئر ورڪر شوڪت حسين ميمڻ سان سندس سياسي سماجي خدمتن تي کيس ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ "هڪ شام شوڪت ميمڻ جي نانءُ" جي عنوان سان اسٽيشن روڊ سڪرنڊ تي جلسه عام جو اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ SUPجي مرڪز، ضلعي ، تعلقي ،

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: هڪ ٻارڙي ڪاپي تي اسڪيچ ٺاهي رهي آهي

فيض گنج ۾ پڪاچانگ واسي جو ٻاڙن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

ٻاڙن گهر تي حملو ڪري پيرسن کي زخمي ڪري زال اغوا ڪئي وئي آهي: اسلم ڪنڀر

واقعي خلاف پوليس وٽ انصاف لاءِ ويس ته ايس ايڇ او ڌڪا ڏئي واپس ڪيو آهي

فيض گنج (ن ع) پڪاچانگ پرسان مبينا طور تي جوابدار گهر ۾ داخل ٿي ڦرلٽ ڪري گهر ڀاتين تي تشدد ڪري شادي شده عورت کي اغوا ڪري ويا پڪاچانگ ٻاءِ پاس تي محمد اسلم ڪنڀر جي گهر ۾ جوابدار سڪندر چانڳ ۽ هڪ نامعلوم داخل ٿي گهر ڀاتين تي تشدد ڪيو پيرسن عورت گلزار خاتون زخمي ٿي پئي جوابدار شادي شده عورت اپيلان خاتون

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي واسي پورهيت جو ٻاڙ ڀاءُ جي ناجائزين خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي ريلوي ڪالوني جي رهواسي پورهيت نوجوان ٻاڙ ڀاءُ جي مبينا ناجائزين خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ان موقعي تي پورهيت سعيد احمد مستوئي ڏانهيندي الزام لڳايو ته جڳهه جي معاملي تان

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو لڳ قتل ٿيل امتياز ٽيوٽو جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف وارثن جو احتجاج

مقتول جي ماءُ خورشيد ۽ ٻين پريس ڪلب آڏو جوابدارن جي گرفتاري لاءِ احتجاج ڪيو

پوليس کي سڀ خبر هجڻ باوجود جوابدارن کي گرفتار نٿي ڪري، انصاف ڪيو وڃي

ڄامشورو (ڊ ر) شهر جي ڳوٺ الهرڪيو ڪوسو ۾ 10 ڏينهن قتل ٿيل نوجوان جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف مقتول جي فريادڻ امڙ ۽ جو ٻارڙن سميت ڄامشورو ڊسٽرڪٽ پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندي فريادڻ خورشيد ٽيوٽو ۽ مقتول جي ڀاءُ مجيب ٽيوٽو چيو آهي جي پورهيت امتياز ٽيوٽو کي 10 ڏينهن اڳ جوابدار بيدردي سان ڪهاڙيون ڪاتيون هڻي قتل

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد ۾ ڳوٺاڻي جو تشدد ڪندڙ جوابدارن خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي محمد پور اوڍو جي رهواسي ڳوٺاڻي عرفان جکراڻي پريس ڪلب پهچي احتجاج ڪندي چيو آهي ته عيد الاضحيٰ کان ٻه ڏينهن بعد جوابدارن ابراز سهيل ۽ بلال جکراڻي وارن منهنجي ڀاءُ سجاد جکراڻي کي گهران

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ سيپڪو پاران رينجرز جي مدد سان بجلي چورن خلاف آپريشن، ڊائريڪٽ ڪنڊا لاٿا ويا

موڪل واري ڍاڍڙي مراد واهڻ، علي گوهر آباد، ايمپائر روڊ ۽ ٻين علائقن ۾ گرينڊ آپريشن ڪيو ويو

آپريشن دوران 4 هزار کان وڌيڪ ڊائريڪٽ ڪنڊا لاهي تارون ضبط ڪيون ويون آهن: سپرنٽينڊنٽ انجنيئر

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ سيپڪو طرفان رينجرز جي مدد سان بجلي چوري خلاف موڪل واري ڍاڍڙي تي شهر جي مراد واهڻ، علي گوهر آباد، ايمپائر روڊ، بندر روڊ، سچل ڪالوني، شيخ زيد ڪالوني سميت

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 5

ملتان: هارياڻيون فصل ڪٽي رهيون آهن

دادو ۾ پنجاب پوليس جي مبينا ڪارروائي، منير ملاح جي گرفتاري تي احتجاج

دادو(ڊ ر) پنجاب پوليس پنجاب مان عورتن کي مبينا اغوا ڪري دادو ۾ وڪرو ڪرڻ جي الزام هيٺ منير ملاح گرفتار ڪري گرفتار ڪري واپس پنجاب هلي رواني ٿي

بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.